

AMB EL PAPA, A LA SAGRADA FAMÍLIA

Benet XVI: «El secret per tenir un cor dòcil és formar-se un cor capaç d'escoltar»

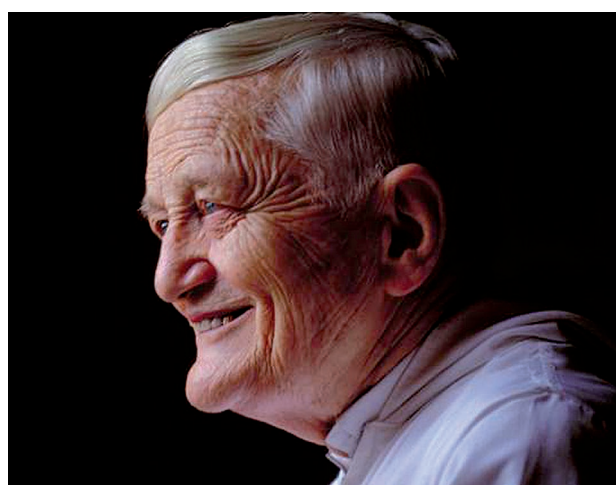

Falten
10
setmanes

LA COMUNITAT ECUMÈNICA CELEBRA 70 ANYS DE LA SEVA FUNDACIÓ

Taizé recorda el germà Roger

La comunitat de Taizé, fundada pel germà Roger, ha commemorat una doble efemèride: els 70 anys de la fundació de la comunitat i els 5 anys de la mort del germà Roger. Unes cinc mil persones van celebrar aquesta doble commemoració a Taizé el 14 d'agost, amb l'ingrés d'un nou germà a la comunitat, una pregària i una peregrinació. Taizé és un centre d'espiritualitat internacional i ecumènic que atreu centenars de milers de persones, sobretot joves, de tota confessió religiosa i punt de referència per al diàleg i l'ecumenisme. **P 5**

BENET XVI: «Que el testimoni del germà Roger d'un ecumenisme de la santedat ens inspire en el nostre camí cap a la unitat»

Mariàpolis dels Focolars a Osca

Més de 900 membres del Moviment dels Focolars d'arreu d'Espanya han celebrat a Osca, del 2 al 6 d'agost, la seva tradicional trobada estiuenca, que es coneix amb el nom de Mariàpolis. La trobada d'enguany s'ha centrat en el tema de la comunicació, i ha tornat a ser «un laboratori de fraternitat a la llum dels valors de l'Evangeli». **P 3 i 4**

Tapissos al Museu de Montserrat

L'Espai d'Art Pere Pruna del Museu de Montserrat exposa, fins al 12 d'octubre, una vintena de tapissos i llibres d'artista de Maria Assumpció Raventós. Es tracta d'una selecció d'obres de gènere i tècnica molt diferents, per mitjà de les quals l'autora plasma allò que la commou: una síntesi de natura i cultura que mostra la seva set insaciable de coneixement i el perfecte equilibri entre unitat i varietat que destil·len les seves creacions. **P 18**

Ruta espiritual pel Solsonès

Santuari del Miracle.

Aquesta setmana visitem diverses esglésies i santuaris del Solsonès, una comarca que ha sabut preservar un ric patrimoni religiós. Descubrim la catedral i el Museu Diocesà de Solsona, les parròquies de Sant Esteve d'Olius i Sant Llorenç de Morunys i els santuaris de Lord i del Miracle.

P IV-V [CatCristEstiu]

Al [CatCristEstiu] d'aquesta setmana

I Festa major al santuari del Far

II Nebuloses galàctiques

III XXX Marxa Teresiana

VII Cuina saludable

Editorial

Preservar Jerusalem

Israel, Palestina i Jordània s'han compromès a treballar conjuntament en un pla per preservar la Ciutat Vella de Jerusalem. L'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO) va informar que el pla d'acció conjunta va ser presentat per representants de les tres parts en el decurs de la 34a reunió del Comitè de Patrimoni Mundial de l'agència reunit a Brasília. És una notícia esperançadora.

Jerusalem és la ciutat de la pau. És considerada sagrada per jueus, cristians i musulmans, les tres grans religions monoteistes. És la ciutat ben construïda, el conjunt harmoniós del salm 122. És el símbol de la ciutat celestial i la més emblemàtica de la terra. El Dr. Isidre Gomà, que va ser insigne biblista i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, explicava, plàsticament, als seus alumnes que l'Església no és un cercle amb un sol centre, sinó una elipsi amb dos centres: Roma i Jerusalem.

Convé recordar, però, que Jerusalem té una història tràgica: ha estat quinze vegades destruïda i vint-i-dues conquerida. Ha estat jebusea, hel·lena, romana, bizantina, persa, musulmana, croata, mameluca, otomana, anglesa, jordana, palestina, israeliana... Els pelegrins anhelaven la seva visió, però Jesús va plorar sobre ella, perquè és la ciutat «que mata els profetes i apedrega els qui li són enviats» (Lc 13,34; Mt 23,37-39). El passatge és recordat a la capella franciscana *Dominus Flevit* («El

Senyor va plorar») a la muntanya de les Oliveres.

Avui creix mundialment la consciència davant de la importància de preservar i mantenir el patrimoni. Des del 1981 Jerusalem té el títol de patrimoni mundial de la humanitat, però des del 1982 la Ciutat Vella figura també en la llista de patrimonis amenaçats segons la declaració de la UNESCO. Les amenaces vénen de les excavacions il·legals que haurien de ser vigilades i penades.

Cal no oblidar la important tasca que ha fet i fa la Custòdia de Terra Santa. Els franciscans custodien els santuaris cristians, hi mantenen el servei litúrgic i acullen espiritualment els pelegrins que arriben d'arreu del món, a molts dels quals els fan de guies en les seves pròpies llengües. La Custòdia realitza també una important acció cultural, docent, investigadora i ecumènica que necessita el suport de tots i que també és preservació —i molt important— del patrimoni espiritual i físic de la Ciutat Santa.

L'associació d'Amics de Catalunya Cristiana (el Club+Amics) s'ha mantingut fidel des dels seus orígens a pelegrinar cada any a Jerusalem. Molts laics, preveres i religiosos han pogut resseguir amb emoció els indrets de la vida, passió, mort i resurrecció de Nostre Senyor.

Tant de bo que aquesta protecció internacional del seu patrimoni sigui un pas endavant perquè Jerusalem esdevingui alhora la capital d'Israel i d'un futur Estat de Palestina.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, *BARCELONA*; Guillem Farré, *CASTELLÓ*; Víctor Gay, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Marta Nin, *ROMA*; Júlia Ayala, *SOLSONA*; Joan Boronà, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patricia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, *VIC*

Col·laboradors d'aquesta setmana: Stefano Abbate, Joan Bassegoda, Pilarín Bayés, Lluís Bertran, M. José Camps, Miquel Galitó, Francesc Gamissans, Joan Godayol, Joan Guiteras, Dani Majà, Josep M. Martí, Carles Martínez, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Armando Pego, Joan Pallarès-Personat, Josep Rius-Camps, Anna M. Sales, Peio Sánchez, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Joan Vernet, Joan Viñas, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: *Impressions Intercomarcals*, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

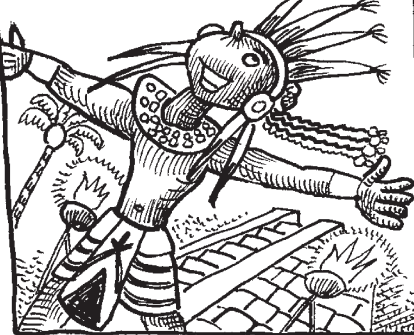
DISNEYLAND:
LA IL·LUSIÓ INFANTIL
EN MOLTES
HECTÀREES

PORT AVENTURA:
ADRENALINA EN MOLTES
HECTÀREES

TERRA MÍTICA:
EXOTISME EN MOLTES
HECTÀREES

MARIA LAND:
FELICITAT EN EL TEU
COR, UN PETIT ESPAI

Els Focolars aposten per la comunicació

Més de 900 persones celebren a Osca la Mariàpolis 2010

Samuel Gutiérrez
Osca

La trobada anual més característica del Moviment dels Focolars, que acostuma a celebrar-se cada estiu en un centenar de ciutats d'arreu del món, rep el nom suggeridor de Mariàpolis, és a dir, ciutat de Maria. L'objectiu és aplegar durant uns dies grans i petits, de procedències i sensibilitats ben diferents, per donar vida a un «laboratori de fraternitat a la llum dels valors de l'Evangeli». L'organització de les Mariàpolis, l'origen del qual es remunta als anys cinquanta del segle XX a les muntanyes del nord d'Itàlia, respon a una convicció arrelada profundament en el si dels Focolars: «Viure la quotidianitat posant a la base de tota relació l'escolta, la gratuïtat i el do.»

A Espanya, on les Mariàpolis es van iniciar el 1964, aquest estiu la tradicional trobada anual dels Focolars ha tingut lloc a Osca, del 2 al 6 d'agost, i ha aplegat prop d'un miler de participants, amb molts infants i joves entre ells, sota el lema «Comunicant-nos: diàleg per a la fraternitat». Durant cinc intensos dies, els «mariapolites», fidels al seu carisma d'unitat, s'han fet molt presents als parcs i carrers de la capital d'Osca per convidar tot aquell que ho desitgés a participar en taules rodones, concerts i conferències, així com jocs i gimcanes per als més petits. Com cada any, la Mariàpolis s'ha convertit per al Moviment dels Focolars en alguna cosa semblant a les seves festes patronals, on no tan sols s'ofereix un temps per a la formació i l'intercanvi d'experiències, sinó també per al lleure, la cultura i fins i tot fer una mica de turisme. «La varietat del programa —afirma Javier Rubio, director de *Ciudad Nueva*, revista dels Focolars— ha fet possible satisfer tots els públics. Mentre uns jugaven als carrers i parcs d'Osca, uns altres assistien a conferències sabudes a diferents llocs de la ciutat sobre temàtiques ben variades com l'art, la literatura, l'ecumenisme o la vida monàstica.» El fil conductor de totes les activitats de la Mariàpolis ha estat

«La Mariàpolis vol ser un
laboratori de fraternitat a la
llum dels valors de l'Evangeli»

Diàleg per a la fraternitat

Un dels moments més importants de la Mariàpolis 2010 d'Osca va ser l'elaboració conjunta de tots els participants d'un comunicat final ofert com a conclusió de la trobada a la ciutat d'Osca i a tota la societat. Pel seu interès, el reproduïm gairebé íntegrament. Qui vulgui adherir-se al manifest pot fer-ho a través de mariapolishuesca@focolares.es

«Vivim en una època on els mitjans de comunicació social ens ajuden a relacionar-nos, però, alhora, poden dificultar l'alliberar-se de tòpics i prejudicis pel que fa a altres cultures. D'altra banda, ens amoïna el deteriorament de les relacions interpersonals i l'augment de la fragmentació social.

Creiem que les persones i institucions es poden renovar a través del diàleg que facilita la trobada i la fraternitat. La nostra diversitat representa una riquesa i no un motiu de temor o enfrontament. La nostra proposta consisteix a viure una nova comunicació mitjançant l'anomenada «regla d'or»: «No facis als altres el que no t'agradaria que et fessin a tu» (cf. Tb 4,15) o en la seva versió positiva, «fes als altres el que voldries que et fessin a tu» (cf. Lc 6,31), expressada en l'evangeli i en gairebé 40 llibres de grans religions. Es tracta d'un canvi radical, ja que si fereixo l'altre em fereixo a mi mateix perquè el que passa al meu costat és el meu germà.

No és un plantejament per a il·lusos. Hem experimentat, en aquests dies, que es tracta d'una via pràctica i eficaç perquè la societat no es destrueixi i es pugui construir un món més humà i unit.

De quina manera? Sent, cadascú, el motor del canvi que volem per al món, tot començant en el nostre entorn més proper, mitjançant accions i actituds concretes:

- Aprenent a escoltar des del respecte i la comprensió
- Eliminant i superant els prejudicis
- Descobrint i subratllant el que és positiu
- Promovent espais de diàleg sincers i oberts
- Fomentant, ja en la família, el respecte a la diversitat
- Sent constructors d'unitat
- Estimant, posant-se en el lloc de l'altre»

la comunicació, tot i que entesa en un sentit ampli. «Comunicar és més que informar —explica Rubio—, fins i tot més que dialogar o més que transmetre... És com un encaix que ajusta a la perfecció els dos extrems d'un fet social en què sovint sobren les paraules.»

«Comunicant-nos»

Moltes, i de caràcter ben divers, han estat les propostes que els organitzadors de la Mariàpolis han posat aquest any a l'abast dels assistents. Amb el lema «Comunicant-nos amb la ciutat», la tarda del 2 d'agost els organitzadors van convocar diversos actes públics oberts a tota la ciutadania d'Osca. A diferents espais de la capital, van tenir lloc conferències simultànies sobre economia de comunió, el moviment polític de la unitat, l'educació afectivosexual o el cinema des d'una dimensió espiritual... La inauguració de la Mariàpolis es va completar a la nit amb el concert del grup Oxígeno, format pels adolescents dels Focolars de Barcelona.

A l'entramat de tota la Mariàpolis tampoc no hi han mancat molts moments per al diàleg i la reflexió, per a celebració compartida i també per a cultura, com la trobada musical que el 3 d'agost a la nit va tenir lloc a la catedral. Amb l'objectiu de fer una experiència de comunicació propera, el dijous 5 d'agost els mariapolites van ser convocats a apuntar-se a un dels 21 espais proposats, de temàtiques ben diverses, amb l'objectiu de convertir-se cadascun en «actor», i no tan sols receptor passiu, de la comunicació. Les conclusions de la Mariàpolis es van recollir finalment en el comunicat *Diàleg per a la fraternitat*, que en un acte més d'obertura a la ciutadania d'Osca va ser lliurat el 5 d'agost, al Palau de Congressos, al primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament, Fernando Lafuente. Va ser el colofó a una trobada en la qual els Focolars han llançat sense complexos a creients i no creients «la invitació a treballar per un món millor i sobretot més unit».

«En un món hipercomunicat, de vegades no sabem relacionar-nos amb les persones que tenim al costat»

Amparo Gómez, responsable de comunicació del Moviment dels Focolars a Catalunya

Samuel Gutiérrez

Quina valoració fa de la Mariàpolis 2010?

La veritat és que molt positiva... Sens dubte, hi haurà aspectes millorables en unes convivències que han aplegat 930 persones de tota Espanya, de les quals 342 eren menors de 30 anys, però repassant l'experiència feta durant l'any de preparació, els dies viscuts a Osca i els ressons que encara arriben d'uns i d'altres, es posen en relleu veritablement molts elements positius, molts fruits que demostren que la Mariàpolis 2010 ha estat una mena d'«Expo de Déu».

Segons la promesa de Jesús a l'Evangelí, Jesús s'ha fet present entre els participants, per l'amor recíproc que hi regnava, i Ell ha tocat el cor de molts, amb signes de renovació de vida personal i social. Com a mostra, un adolescent deia que aquests dies havien estat ocasió de «comunicació amb gent de tota Espanya i... amb Jesús»; un altre reconeixia «haver après que la cosa més maca era que hi ha mil formes de comunicar l'amor»; un noi que venia per primera vegada deia que per a ell «la Mariàpolis era un lloc maco per conèixer tantes persones i sobretot per aprendre a ser millor persona».

Com ha acollit per primera vegada la ciutat d'Osca aquesta trobada multitudinària del moviment dels Focolars?

Hem trobat una acollida molt positiva, tant per part dels ciutadans com de les institucions, civils i religioses. Els contactes que vam començar fa un any amb l'Ajuntament de la ciutat, la Fundación Huesca Congressos, el bisbat d'Osca, etc., han estat molt fructífers per totes bandes. Les dimensions de la població ens permetien plantejar l'experiència de la Mariàpolis, «Ciutat de Maria», inserida dins de la ciutat aragonesa. Per a les autoritats locals, resultava també molt interessant acollir i donar-se a conèixer a gairebé un miler de persones de tot arreu d'Espanya.

I durant els dies de la Mariàpolis, els ciutadans d'Osca han tingut ocasió d'«adonar-se» de la nostra presència per les múltiples iniciatives que interactuaven amb la ciutat: una gimcana i un rally fotogràfic per als més petits; xerrades i conferències per a tots els públics en diversos indrets; una vetllada musical a la catedral; un concert al Palacio de Congressos...

Què destacaries dels cinc dies intensos de programa ofert als participants?

Resulta difícil, perquè el ventall ha estat molt ampli: a més del que ja us he comentat hi ha hagut un dia d'excursions, per conèixer l'entorn natural i cultural, des d'Ordesa a Saragossa. Un altre dia tots els participants van participar en

uns «espais comunicant-te», així es van anomenar, de temàtiques i interessos ben variats, per fer una experiència de comunicació en primera persona, ja fóra practicant l'escalada, o revivint el silenci de la vida monàstica, per donar dos títols dels 21 espais diferents. Especialment interessant va ser el resultat d'un d'aquests espais, l'anomenat «construint la convivència», dedicat a l'àmbit polític, que va concloure el dia amb un escrit lliurat a l'alcalde d'Osca, en el qual oferien les seves reflexions i propostes per fer de les ciutats espais de convivència i com a possibilitat de millora de les relacions entre institucions i ciutadans. Aquest escrit, l'alcalde va

contingut d'aquest comunicat.

Per què el tema de la «comunicació»? Creu que la nostra societat té un dèficit en aquest sentit?

Vivim un temps ple de contrastos: els avenços tecnològics permeten escurçar les distàncies i els terminis i faciliten les comunicacions de tot tipus, però la «bretxa digital» fa que no tota la població mundial hi tingui accés. I en un món així, «hipercomunicat», de vegades resulta que no sabem relacionar-nos amb les persones que tenim al costat... Cal establir «ponts» que permetin una autèntica comunicació amb un mateix, amb Déu, amb els altres, amb la societat... que no sigui només virtual, que es

talli pitjant un botó, sinó que durin i estableixin lligams entre les persones per construir la fraternitat.

El model comunicatiu per excel·lència el podem trobar en la Santíssima Trinitat, on Pare, Fill i Esperit Sant viuen una perfecta comunicació-comunió d'amor, que els fa viure en donació plena de l'un en l'altre. És un model altíssim, però pensem que traslladable a les relacions humanes des del moment que el Fill es va encarnar en Jesús i ens va portar la llei del cel a la terra. A través de la vivència dels dies de la Mariàpolis, dels testimonis, de les experiències viscudes... hem mirat d'aprofundir tres actituds que ens semblen claus per a aquesta nova comunicació: l'escolta, el respecte a l'altre, la recerca d'allò que ens uneix, per tal d'establir un diàleg sincer i

profund entre les persones i entre els pobles.

Per què constitueixen les Mariàpolis un dels pilars del Moviment?

Aquestes originals convivències tenen els seus orígens en els Alps dolomítics trentins, en els anys 50, quan les persones del Moviment dels Focolars, amb la seva fundadora, Chiara Lubich, es reunien habitualment a l'estiu, en aquell marc d'una natura incomparable, per descansar i conviure fraternalment, formant així una maqueta de societat basada en l'Evangelí posat en pràctica. Aquest tipus de convivències s'han anat repetint des d'aleshores en totes les latituds del planeta i, per la participació de persones de totes les edats i condicions, és una ocasió excepcional per conèixer i mostrar el que obra el carisma dels Focolars: un poble nascut de l'Evangelí, una porció d'Església i de societat renovada per l'amor.

Hi ha seu i lema per a la Mariàpolis de l'any vinent?

Seu sí, lema encara no. A la conclusió de la Mariàpolis d'enguany ja es va anunciar on es farà la del proper estiu: serà a Càceres, també en els primers dies d'agost. Pel que fa a la línia temàtica de fons que abordarà, encara s'hi està treballant...

IMPRESSIONS DE LA MARIÀPOLIS

L'espai «art i natura», en el qual vaig treballar i que defineix també el conjunt de la Mariàpolis, era un conjunt harmoniós, compost per la bellesa de cadascú. Cadascú actiu, responsable, donant-ho tot; i el resultat: un cos que viu per amor per oferir —oferint-se— als altres una Mariàpolis construïda durant tot l'any. Una invitació constant perquè les nostres relacions interpersonals siguin cada vegada més trinitàries, pel fet de ser viscudes en l'Amor.

Pilar Cabañas
Madrid

Sempre a una Mariàpolis «entres» en l'experiència, si et situes com a actor. Ho sabem, «estima i comprendre», però crec que aquesta vegada això ha esdevingut especialment plausible. La clau no procedia de l'escenari sinó de cadascú i de cada proïsme. Però més enllà dels estils, valoracions i comentaris el que ha deixat petjada en el meu cor és una gran joia. Això ja em sembla significatiu, crec que hem treballat amb una base d'amor recíproc constant i palpable. He pogut constatar molta creativitat, il·lusió i entrega.

Aurelio Cerviño
Barcelona

Venia a la Mariàpolis amb el desig de relaxar-me, a veure què em volia fer viure Déu... I la veritat és que he descobert l'amor de Déu en tants signes. A vegades sembla que es troba de biaix a la teva vida i, en canvi, en aquests dies ha estat més que present. Ho he comprovat en el contacte amb tantes persones que m'he trobat durant la Mariàpolis, era una realitat que creixia dia a dia. M'ha agradat el tema «comunicant-nos». Sí, si ho vivim així, en l'amor, tot canvia, més enllà de tantes tècniques com hi ha en l'actualitat.

Reyes Castán
Saragossa

«Cal establir ponts que permetin una autèntica comunicació amb un mateix, amb Déu, amb els altres, amb la societat...»

voler traspassar-lo a l'Observatori de Civisme, format precisament dos dies abans a l'Ajuntament d'Osca.

La tarda d'un altre dia la vam dedicar a dialogar en grups per tal de recollir les idees que volíem plasmar en el comunicat final de la Mariàpolis «Diàlegs per a la fraternitat». Aquest comunicat ha volgut ser un missatge a tota la societat, fruit de l'experiència viscuda en aquells dies. L'última nit de la Mariàpolis es va llegir solemnement i es va lliurar al primer tinent d'alcalde, Fernando Lafuente, com a proposta de vida que s'oferia a la ciutat d'Osca i, per extensió, a tota la societat. Si cal destacar alguna cosa, seria aquest element, perquè va ser fruit d'una autèntica experiència de diàleg entre els mariapolites i per l'aplicació a la vida personal i social que implica el

França

La comunitat de Taizé celebra 70 anys de la seva fundació

Commemora el cinquè aniversari de la mort del germà Roger

Zenit / Taizé

Benet XVI ha demanat que el testimoni del fundador de Taizé, el germà Roger, «d'un ecumenisme de la santedat, ens inspire en el nostre camí cap a la unitat». Ho va manifestar en un missatge enviat a l'actual prior de la comunitat de Taizé, el germà Alois, amb motiu de la doble efemèride; dels 70 anys de la fundació de la comunitat i dels 5 anys de la mort del germà Roger.

Prop de cinc mil persones van celebrar aquesta doble commemoració a Taizé el 14 d'agost, amb l'ingrés d'un nou germà a la comunitat, una pregària i una peregrinació, segons ha informat la comunitat de Taizé. L'acte es va iniciar a dos quarts de vuit de la tarda, en un gran camp al costat del poble francès de Taizé, amb la celebració a l'aire lliure, de la pregària comuna. Un jove italià que havia entrat fa un temps a la comunitat va rebre l'hàbit blanc dels germans d'aquesta comunitat ecumènica. La pregària, com és costum, va comptar amb l'enriquiment dels cants, un text bíblic llegit en diversos idiomes per joves de diversos continents i un moment de silenci.

A continuació, els germans i els milers de joves de setanta països que acabaven de passar una setmana a Taizé, així com alguns nens, van travessar el petit poble de Taizé en pelegrinatge. Van passar per davant del cementiri de la petita església romànica on descansen les despulles del germà Roger i on va ser col·locada, per a l'ocasió, la icona egípcia de l'amistat, que era molt estimada pel fundador de la comunitat. I es van posar en camí fins a l'església de la Reconciliació, on es va llegir l'evangeli de la Resurrecció i els assistents van encendre milers de petites espelmes com a símbol de l'esperança en la vida eterna. El germà Alois va pronunciar les úniques paraules de l'acte, una pregària on

Fotos: Taizé

donava gràcies a Déu «per la vida lliurada del nostre germà Roger». La pregària va recordar alguns dels aspectes del fundador de Taizé: «Cercava viure ardentment la confiança i la bondat infinita per a cada ésser humà. En aquesta confiança, tu li vas concedir trobar la font de l'alegria i de la pau: la pau del cor, que va ser el que va fer d'ell un creador de pau entre els homes.» El prior va continuar: «Com sant Joan Baptista, tan sols volia preparar els camins de Crist i aplegar el teu poble per dir a tothom que "Déu és molt a prop vostre".»

Entre altres coses, va recordar que el germà Roger, «tot i que pobre i vulnerable, fent servir les seves pròpies paraules, amb totes les seves forces va escollir estimar». «Estimava la teva Església, que aplega els creients en una única comunió més enllà de totes les fronteres polítiques, socials o culturals. Aquesta era per a ell signe d'esperança d'una humanitat reconciliada.»

Amb motiu de l'aniversari, nombroses personalitats van enviar missatges a la comunitat de Taizé, entre elles Benet XVI, els patriarques de Constantinoble i de Moscou, l'arquebisbe de Canterbury i els responsables luterans i reformats.

Missatge de Benet XVI

En el seu missatge, el Pontífex manifesta «la seva proximitat espiritual i la seva unió en la pregària amb la comunitat». Benet XVI es va referir al fundador de Taizé com a «testimoni incansable de l'Evangeli de pau i de reconciliació» i com a «pioner en el difícil camí cap a la unitat entre els deixebles de Crist». «Fa setanta anys va fundar una comunitat que continua avui rebent milers de joves procedents d'arreu del món que cerquen donar un sentit a la seva vida, els acull en la pregària i els permet experimentar una relació personal amb Déu», constata el Papa en el seu missatge, signat pel secretari d'Estat vaticà, el cardenal Tarcisio Bertone. «Ara que ha entrat en l'alegria eterna, continua parlant-nos. Que el seu testimoni d'un ecumenisme de la santedat ens inspire en el nostre camí cap a la unitat i que la vostra comunitat continuï vivint i irradiant el seu carisma, especialment entre les generacions joves.»

Una mica d'història

Tot va començar el 1940 quan, a l'edat de vint-i-cinc anys, el germà Roger deixa el seu país natal, Suïssa, per viure a França, el país de la seva mare. Havia estat immobilitzat durant anys per una tuberculosi pulmonar. Durant aquesta malaltia havia madurat en ell la vocació a crear una comunitat.

En el moment en què comença la Segona Guerra Mundial va tenir la certesa que, tal com la seva àvia havia fet durant la Primera Guerra Mundial, havia d'anar sense aturar-se a ajudar les persones que travessaven aquesta dura prova. El poblet de Taizé, on es va establir, es trobava molt a prop de la línia de demarcació que dividia França en dos: una bona situació per acollir refugiats que fugien de la guerra. Alguns amics de Lió van començar a donar l'adreça de Taizé als qui necessitaven refugi.

A Taizé, gràcies a un modic préstec, el germà Roger va comprar una casa abandonada des de feia anys i les seves dependències. Va proposar a una de les seves germanes, Geneviève, que vingués a ajudar-lo en la seva feina d'acollida. Entre els refugiats que allotjaven hi havia jueus. Comptaven amb pocs mitjans. Sense aigua corrent, anaven

a buscar l'aigua potable a un pou del poble. El menjar era modest, sobretot sopes fetes amb farina de blat de moro comprada a baix cost al molí veí.

Per discreció cap als qui acollia, el germà Roger pregava sol, sovint cantava lluny de casa, al bosc. Amb l'objectiu que alguns refugiats, jueus o agnòstics, no es poguessin sentir incòmodes, Geneviève explicava a cadascú que era millor que els qui volguessin pregar ho fessin sols en la seva habitació.

Els pares del germà Roger, sabent que el seu fill i la seva filla es trobaven en una situació de risc, van demanar a un amic de la família, un oficial francès retirat, que hi vetllés. La tardor del 1942 els va advertir que havien estat descoberts i que havien de marxar d'allà amb urgència. El germà Roger va viure a Ginebra fins al final de la guerra i allà va començar una vida en comú amb els primers germans. Van poder tornar a Taizé el 1944. L'any 1945, un jove jurista de la regió va crear una associació per encarregar-se de nens que la guerra havia deixat orfes. Va proposar als germans d'acollir-ne alguns a Taizé, però una comunitat d'homes no podia rebre infants, així que el

germà Roger va demanar a la seva germana que tornés a Taizé per ocupar-se dels petits i esdevenir una mare per a ells. Els diumenges, els germans rebien també els presoners de guerra alemanys reclosos en un camp prop de Taizé.

De mica en mica, alguns joves es van anar unint als primers germans, i el dia de Pasqua del 1949 set germans es van comprometre per a tota la vida a guardar el celibat, portar una vida en comú i viure amb una gran senzillesa.

En el silenci d'un llarg recés durant l'hivern del 1952-1953, el fundador de la comunitat va escriure la Regla de Taizé, on va redactar per als seus germans «el més essencial per permetre la vida en comú».

Així va començar la comunitat de Taizé, esdevin-guda avui centre d'espiritualitat internacional i ecumènic que atreu centenars de milers de persones, sobretot joves, de tota confessió religiosa i punt de referència per al diàleg i l'ecumenisme. El germà Roger va morir el 16 d'agost del 2005, assassinat per una dona desequilibrada durant la pregària vespertina a l'església de la Reconciliació de Taizé.

106.6 Barcelona
93.7 Catalunya Central
100.6 Tarragona
90.1 Tortosa
96.8 Garraf
91.3 Vic
103.4 Girona
91.5 Lleida
104.4 La Cerdanya
105.0 La Seu d'Urgell
107.5 Andorra

 RàdioEstel

Fes que RàdioEstel sigui més escoltada!

RàdioEstel és a punt de renovar els equips emissors per tal d'aconseguir una cobertura més gran arreu del territori català. Els nous equips costen 80.000 euros i per fer front a aquesta despesa necessitem l'ajuda dels nostres oients i de tots els que simpatitzen amb l'emissora.

Podeu fer els vostres donatius per a la renovació dels equips emissors de RàdioEstel al compte de "la Caixa" 2100 3013 25 2200406287 indicant el vostre nom i cognoms i el concepte «Donatiu RàdioEstel»

«Les comunitats eclesials han incorporat des de fa temps els mitjans de comunicació com a instruments ordinaris d'expressió i de contacte amb el propi territori, tot instaurant sovint formes de diàleg encara de major abast»

Missatge del papa Benet XVI amb motiu de la XLIV Jornada Mundial de les Comunicacions Socials.

Cuba

L'Església catòlica anuncia l'alliberament de sis presos polítics

En els propers mesos viatjaran a Espanya

ACI
L'Havana

L'arquebisbat de l'Havana ha anunciat l'alliberament de sis presos polítics més, del grup dels 52 detinguts durant la Primavera Negra del 2003, que seran excarcerats els propers mesos i que, igual que 26 dels seus companys, viatjaran a Espanya.

Els dissidents són Marcelo Manuel Cano Rodríguez, metge i membre de la Comissió Cubana de Drets Humans, que va ser condemnat a 18 anys de presó; Regis Iglesias Ramírez, del Moviment Cristià d'Alliberament, amb la mateixa pena; Juan Carlos Herrera Acosta, de Joves per la Democràcia, sentenciat a 20 anys de presó; Efrén Fernández Fernández, integrant del Moviment Cristià d'Alliberament, condemnat a 12 anys de presó; Fabio Prieto Llorente, periodista independent, amb una pena de 12 anys; i Juan Adolfo Fernández Sainz, periodista de l'agència de notícies Patria, sentenciat a 15 anys de reclusió.

Amb aquest anunci sumaran 26 els dissidents excarcerats que viatjaran a Espanya després que el Govern comunicés al final de juny —tot coincidint amb la visita a Cuba del ministre d'Exteriors espanyol, Miguel Ángel Moratinos— la seva intenció de posar en llibertat els 53 presos polítics del grup de l'anomenada Primavera Negra del 2003, una de les onades repressives més grans contra l'oposició.

Aquests alliberaments són fruit del diàleg que va iniciar l'Església catòlica a Cuba, a través de l'arquebisbe de l'Havana, el cardenal Jaime Ortega, per flexibilitzar la postura del règim cap a la dissidència interna i permetre l'excerceració d'almenys els presos polítics més malalts. Malgrat aquest

Les Damas de Blanco continuen mobilitzant-se per aconseguir l'alliberament dels presos.

«Aquests alliberaments són fruit del diàleg que va iniciar l'Església catòlica a Cuba, a través de l'arquebisbe de l'Havana, el cardenal Jaime Ortega»

compromís, fins ara el règim només ha alliberat aquells reus que han acceptat traslladar-se a Espanya, almenys momentàniament, cosa que ha suscitat les crítiques de l'oposició, que ha qualificat aquestes excarceracions de deporta-

cions. Per la seva banda, Berta Soler, una de les portaveus de les Damas de Blanco, ha celebrat aquest nou anunci de l'Església, però ha deixat ben clar que «fins que les autoritats cubanes no els deixin sortir i no arribin a Espanya no podem dir que han estat realment alliberats». «Això és sens dubte un èxit, però fins que no estiguin en un país lliure no podem dir que han estat excarcerats», ha comentat Soler en declaracions telefòniques a Europa Press sense precisar més detalls sobre aquests alliberaments perquè de moment no se'ls ha «informat de res».

Berta Soler també ha informat que alguns dels 21 presoners de consciència que no han estat contactats pel cardenal Ortega han expressat el seu desig de viatjar a països com ara Xile, el Canadà i la República Txeca, un cop arribin a Espanya.

Ghana

Els bisbes africans conviden a viure amb confiança

Misna / Accra

«L'Església a l'Àfrica ha de complir la seva missió primer amb els seus propis mitjans, no esperant i comptant només amb l'ajuda dels altres. És un fet que l'Església continental, com els països africans, depenen massa de la comunitat internacional per a les idees, la recerca, els mitjans materials.» Aquesta és la convicció expressada pel president de la Conferència Episcopal del Txad, Mons. Jean-Claude Bouchard, que va participar recentment a la 15a assemblea plenària del Simposi de les Conferències Episcopals d'Àfrica i Madagascar (SCEAM/SECAM), feta a Accra. Uns 200 delegats entre cardenals, bisbes, preveres, religiosos, religioses i laics van participar de les sessions, el tema central de les quals van ser els 40 anys d'activitat de l'organització eclesial africana: *El SECAM quaranta anys després: autonomia i perspectives per a l'Església a l'Àfrica*.

Al final de l'assemblea els participants van adoptar una sèrie de resolucions i recomanacions que «conviden a un compromís renovat i concret perquè el SECAM pugui assolir els objectius que va establir prèviament», va explicar a Ràdio Vaticana. «Va ser un esdeveniment molt important perquè vam tenir l'oportunitat de parlar amb una sola veu —va referir Mons. Bouchard—; la reunió va ser molt rica, atès que vam compartir les nostres experiències i vam reflexionar a partir de les intervencions dels especialistes.» El principal missatge que va sorgir de la reunió d'Accra subratlla que cal una presa de consciència per part de l'Església d'Àfrica per trobar confiança en ella mateixa i prendre sola les seves decisions i assumir-ne responsabilitats. «És veritat que Àfrica pateix una manca de confiança en ella mateixa. Però Àfrica és rica, ja té les competències necessàries, té els instituts de formació», va posar en relleu Mons. Bouchard.

Pakistan

Minories religioses discriminades en rebre ajudes

ACI / Lahore

El president de la comissió bíblica de Lahore, P. Emmanuele Asi, ha denunciat que les minories religioses són les últimes que reben les ajudes per als damnificats per les inundacions, ja que són considerades ciutadans de segona classe. El sacerdot ha explicat a l'oficina de premsa de les Obres Pontifícies a Alemanya que el 97% de la població pakistanesa és musulmana. Els cristians són l'1,8%. La resta de minories són hindús, sikh i bahai. També ha assenyalat que la discriminació existeix malgrat que la Constitució en garanteix la llibertat religiosa.

En l'entrevista, difosa per l'agència Fides, el P. Asi adverteix de la gravetat de les inundacions, que ja afecten gairebé 14 milions de persones. Assenyalava que els qui més pateixen són les dones

i els infants, i que el Govern sembla no estar en condicions per afrontar la tragèdia. El sacerdot explica que els damnificats són allotjats en mesquites i esglésies. «Hem d'actuar d'una manera molt específica i ràpida. A mitjan octubre comença l'hivern. Si amb l'arribada del fred les persones no tenen allotjament i roba d'abric, la situació empitjorarà», alerta.

El P. Asi ha indicat que la discriminació contra les minories religioses és una cosa actual. En aquest sentit, posa en relleu que pocs musulmans freqüenten llocs on hi ha membres d'una altra fe, i «davant dels tribunals el testimoni d'un musulmà val el testimoni de dos fidels d'altres religions». «Normalment els musulmans i els cristians conviuen pacíficament, però per a les minories cristianes i d'altres religions la situació és sempre

la mateixa. Sempre pot passar alguna cosa. Les lleis pakistaneses preveuen la pena de mort per blasfèmia i, malauradament, sovint s'abusa de la llei contra la blasfèmia per cometre actes discriminatoris», denuncia.

El sacerdot ha dit que es pot arribar fins i tot a l'incendi d'«un poble sencer en què viu un cristià denunciat. Sovint el conflicte entre un musulmà i un cristià acaba amb la mort d'un innocent».

Pel que fa a la presència de talibans, el P. Asi ha subratllat que aquest petit grup influeix a les muntanyes del nord-est, on en el passat eren vàlides les lleis tribals i no la Constitució pakistanesa. «Bona part dels musulmans no veu amb bon ull els talibans. La seva idea de l'islam amb preceptes i prohibicions molt rígides els sembla massa arcaica», ha insistit.

J.M. Bonet

VITRALLS des de 1923

Vitralls emplomats

Restauracions

Gravats a l'àcid

Vitralls amb formigó

Astúries, 6 - 08012 Barcelona
Tel. 932 182 399 - Fax 932 183 098

E-mail: info@vitrallsbonet.com
www.vitrallsbonet.com

Punt de vista

Miquel Galitó i Pubill

El secret és esperar?

Hi ha un període en què els pares quedem orfes del nostres fills. Això passa quan ells creixen independents de nosaltres, com arbres murmurants i ocells imprudents. Creixen sense demanar permís a la vida, amb una estridència alegre i de vegades amb una arrogància gallardejada, cosa que nosaltres mai no havíem somiat, ni ens va passar pel cap. Potser per això ara ens quedem un xic sorpresos. Però no creixen tots els dies, creixen de cop.

És allò que diem de vegades: «A casa dels altres, la canalla creix més de pressa.»

Una dia s'asseuen a la teva vora i, amb una increïble naturalitat, et diuen qualsevol cosa que et fa pensar que aquella criatura, fins ahir gairebé amb bolquers, caminar tremolós i insegur, ha crescut. Quan ha crescut que no me n'he adonat? On han quedat aquelles festes infantils, els jocs a la sorra i els aniversaris? Van créixer en un ritual d'obediència orgànica i desobediència civil. Si en són de llestos...

Ara som aquí, a la porta de la discoteca, esperant no només que surti, sinó que no creixi gaire més, i si pot ser no tan ràpid. Allà hi ha molts pares al volant, esperant que ells surtin aviat, suats, amb els cabells engominats, que sembla que estiguin molls. Allí estan els nostres fills, entre hamburgueses i *cola*; a qualsevol cantonada, amb uniforme de la seva generació i les seves incòmodes motxilles a l'esquena, i la seva amiga o amic. Sí, perquè fixeu-vos-hi: totes i tots els que duen, són amigues o amics. A *fe de listo* que en tenen d'amigues i d'amics... oi?

I aquí estem nosaltres, amb els cabells ja mig blancs... aquells cabells blancs que abans eren interessants, ara són senyal inequívoca de baixada cap a una propera edat, poseu-hi el número que vulgueu. I són els nostres fills; aquells als que estimem malgrat els cops de vent, de les minses nits de pau, de les males notícies i de la dictadura de les hores.

Els han crescut observant i aprenent dels nostres

errors i dels nostres encerts; principalment dels errors, i que nosaltres esperem que ells no els repeteixin. Però ho sabem del cert, nosaltres, que no ho tindran gens fàcil, per això estem a l'aguait. Un pare, normalment, sempre està al darrere del seu fill, per si cau...

Dèiem abans que hi ha un període en el qual els pares ens anem quedant orfes de fills, i, quan succeeix això? Doncs quan ja no els anem a buscar a les portes de les discoteques o als cinemes. Quan ja ha passat el temps del futbol, la dansa o la natació. És quan han sortit dels seient del darrere del cotxe i han passat al volant de les seves pròpies vides.

Alguns, ens hauriem d'haver quedat més a la

vora del seu llit a la nit, per escoltar la seva ànima respirant converses i confidències entre els llençols de la infància i de l'adolescència, entre els cobrellits d'aquelles peces plenes i farcides de calcomanies, pòsters, agendes acolorides i discs ensordidors. Us heu fixat on en aquella cambra on tot està desordenat i que no hi pots entrar, i si vols fer-ho s'ha de trucar?. És el seu domini i no cal parlar-ne més.

També van créixer sense que nosaltres esgotéssim amb ells tot el nostre afecte. Més tard arribà el temps en què viatjar amb els pares era un esforç i sofriment, no podien deixar els seus amics i els seus primers amors. I nosaltres, els pares, quedàvem exiliats dels fills. Vam obtenir la soledat que sempre havien desitjat. Si més no ens ho pensàvem, una altra errada de les moltes que hem tingut.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Un proverbi annamita

Llegeixo l'existència del següent proverbi annamita: «Mentre a un home no li han tallat el cap, no té res totalment perdut.»

La primera cosa que he hagut de fer ha estat cercar el significat d'annamita. L'enciclopèdia diu que *annamita* és un mot relatiu a una regió del Vietnam. Val la pena aclarir el significat de les paraules. Ignorar-les és semblant a oblidar el fonament d'una obra. Per això, quan jo estudiava filosofia, els professors deien que, abans de discutir un tema, calia clarificar el sentit —el significat— de les paraules o termes.

L'autor d'un breu article, que té el títol del pròleg, «Un proverbi annamita», recorda que nosaltres tenim aquesta expressió similar: «Mentre hi ha vida, hi ha esperança.» I es refereix a la quantitat

de persones que han pogut resoldre situacions que semblaven impossibles; així han demostrat que l'esforç i la constància poden solucionar problemes que semblaven murs infranquejables. Altres s'han adonat que l'existència humana és difícil, però que construir-la és apassionant i de gran valor.

l'articulista afegeix: «Avui, per favor, et demanaria només una cosa: creu que, malgrat les dificultats més certes i angoixoses, hi ha una esperança per a tu i que Déu és en el teu cor en el mateix moment en què els arpegis de la nit fosca es posen a plorar.»

L'autor conclou d'aquesta manera: «Mentre a un home no li han tallat el cap, no té res totalment perdut.» Sí. Mentre hi ha vida, hi ha esperança. Val la pena recordar-ho, especialment en el temps que estem vivint.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Continuant per Europa

Visito edificis sense oblidar l'origen i les vivències que els van engendrar, que en són l'ànima. Hom recorda les Creuades a Amiens i pensa en Pere l'ermità, somiador d'empreses. M'interessava Reims per reviu l'esperit audaç i il·lusionat de Joana d'Arc, que en aquesta catedral va veure complert el desig de veure el «seu Delfí» coronat i acabada la guerra que els homes no havien aconseguit en cent anys. Abans d'arribar a la capital de la Xampanya havia passat una bona estona a Domrémy la Poucelle, allà on va néixer i sentir les inspiracions de les altures i on va començar la gesta de la Donzella d'Orleans. Molta gent la coneix només per pel·lícules, i n'ignora l'audàcia que va implicar la seva fidelitat. No hi ha dubte que certes jerarquies eclesíastiques d'avui actuen amb atreviment autoritari, i no seré jo qui ho negui, mancat d'audàcia profètica, lamentable, i ningú no em negarà que aquesta noia la va tenir. Tot i les presses de la visita i la diferència d'edat entre la meua actual i la d'ella quan va sentir la crida, no vaig deixar de pregar-li perquè intercedís i demanés a Déu que em continués concedint a mi una mica d'aquesta virtut i la pietat que sempre va conservar. Buscava trobar-me a Rouen acotat a l'aire lliure el lloc on va ser martiritzada, però vaig tenir la desagradable sorpresa que a la bonica Place du vieux marché que vaig conèixer cap al seixanta, s'hi havia aixecat un edifici modern i estava tancat. La de Laon és la baula entre Saint Denis i les quatre grans catedrals, i no l'havia pogut veure mai; les altres en diverses ocasions. És una fita important en la ruta xacobeana. A Domrémy m'hi portava l'admiració per Joana, vaig gaudir de silenci i també de pregària. A aquest racó el turisme no hi va, però així i tot no vaig poder ignorar un sacerdot que hi arribava. Jo també havia de ser fidel als meus criteris i em vaig atrevir a saludar-lo. Era alemany i parlava perfectament francès, ens vam poder entendre. Li vaig preguntar amb certa ironia què feia un germànic en aquell lloc. Em va respondre que vivia molt a prop de la frontera, que estava de vacances i que les aprofitava per visitar els llocs significats pel seu valor de pelegrinatge. De Joana d'Arc passem a la representació de l'Esperit Sant en forma de figura femenina que hi ha a la seva terra. M'ha enviat un arxiu amb una fotografia que desconeixia i me'n promet una altra. De nou admiro la imaginació de Déu que em posa en contacte amb una persona tan gentil. No tenia interès per visitar el Mont Saint Michel, però els qui m'acompanyaven sí. L'experiència va ser lamentable. Tot són botigues.

A diferència de Lourdes, que tant es critica, l'únic que es pot veure de franc són els establiments comercials. Sabia que des de fa poc temps el monestir estava ocupat per una institució de caire modern. Vaig pensar que potser ho podria conèixer. Però res, en atansar-m'hi em van preguntar si havia adquirit el tiquet, els vaig dir que era sacerdot i que volia pregar. Em van respondre que havia de pagar. Els vaig dir que a cap de les quatre esglésies de les quals jo era responsable exigia entrada. Aquella era una església especial, em van dir. Vaig pensar que potser al sagrari, en lloc de l'Eucaristia, hi tenien tancat l'Esperit Sant, i me'n vaig anar. Estic convençut que a aquesta illeta no li faltaran turistes, però que si continuen així, aquesta comunitat difícilment susciti a ningú un interrogant transcendent.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

La tendresa d'una mà que s'agafa

Quan ja fa uns quants anys *Catalunya Cristiana* em va demanar col·laborar amb aquesta columna vaig dir-me a mi mateixa que seria fidel al que demanava el títol genèric: ser una «finestra a la vida». Això volia dir que havia d'estar sempre abocada a aquesta finestra que és el dia a dia que visc com una ciutadana qualsevol, contemplant amb ulls ben oberts el que passava al meu voltant.

Quan escric aquesta pàgina estic a meitat d'agost i, com cada estiu, visc una experiència molt enriquidora fora del meu barri. I és que des de fa una pila d'anys em dedico gran part d'aquest mes, amb altres germanes «voluntàries», a una mena de colònies de gent gran. Però una gent gran molt especial: les nostres germanes de diverses comunitats de la meva congregació que passen dels 80 anys; algunes estan molt disminuïdes per diferents causes. La meua felicitat —vivint jo una dècada menys i, per tant, no molt lluny de la seva edat— és fer-les riure, fer-les gaudir de diverses activitats i distraccions i fer els possibles perquè experimentin un canvi en la seva vida una mica lineal en les respectives comunitats de jubilades. És per això que el nom d'aquestes trobades vol ser significatiu del que volem: «Jubilades jubiloses.»

Però no és del que fem amb elles del que vull parlar, sinó del que fan les meves germanes grans les unes amb les altres. Us ben asseguro que m'edifiquen molt les escenes que contemplo dia rere dia: una germana de 86 anys acompanyant amb una tendresa immensa una altra a 92, que viu amb una malaltia degenerativa i no es pot valdre. Una altra acaronent i donant la mà a la germana que amb el seu Alzheimer no la reconeix però que necessita aquelles mostres d'estimació i aquella mà amiga a la qual s'aferra com el nadó ho fa amb el dit de la seva mare. L'agraïment constant de tot allò que fem amb molt de gust per fer-les felices, la serenor de vides que ja no poden fer res més que estimar i deixar-se estimar, pregar i sentir al seu costat l'amor que les ha mantingut durant més de 50 anys en una vida lliurada als altres quan tenien forces i lliurada simplement a l'amor quan no poden fer res més en la seva cadira de rodes o arrossegant-se amb el caminador. Com cada any, he pensat en tanta gent gran que pateix la soledat i no troba una mà amiga que acompanyi la seva disminució física o psíquica. És un dels grans valors de viure en comunitat que agraeixo a Déu cada dia. Des d'aquesta perspectiva comunitària imagino una humanitat nova en la qual tots viurem abocats als altres, en especial els més dèbils i on la fraternitat serà l'arrel de la felicitat. I penso que és possible en aquelles petites comunitats en les quals tots vivim: la família, els veïns, el barri... I, fins i tot des d'una visió una mica egoista, és la millor assegurança de vida que podem fer per a la nostra pròpia vellesa.

Zoom

Eduard Brufau

El diumenge 15 d'agost passat els cristians ortodoxos van celebrar, per primera vegada en 90 anys, una missa al monestir de Sumela, a Turquia. L'ofici va ser presidit pel patriarca de Constantinoble, Bartomeu I, i hi van assistir uns 1.500 fidels, sobretot grecs i russos. Fins ara la celebració d'actes religiosos en aquest monestir històric estava prohibida a causa de les lleis estrictament laïcistes de Turquia. Amb l'aixecament de la prohibició el govern turc ha tingut un gest de bona voluntat cap a tots els cristians.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Més enllà dels períodes obscurs

Veure l'Església més enllà dels seus períodes obscurs és una de les propostes contingudes en el document *Indiferència religiosa, visibilitat de l'Església i evangelització*, elaborat pel Comitè d'etudes et projectes de la Conferència Episcopal Francesa i presentat al final del 2009. El text es defineix així: «És tradicional, des de fa temps, comprendre, jutjar i veure l'Església, a partir dels episodis més obscurs de la seva història: des de les Croades i de la Inquisició a les guerres de religió, sense oblidar les pràctiques d'exclusió i d'intolerància cap a un cert nombre de persones (els jueus, els artistes...).» Algunes consideracions.

Primera, no hem d'impugnar la realitat històrica. Els fets són els fets. S'han comès errors i no podem amagar-los. El seu reconeixement ha anat, sovint, acompanyat de signes visibles de penediment i de petició de perdó. L'Església és la institució mundial que més passos ha fet en aquest sentit. Tancada en ella mateixa, cauria en el narcisisme i l'engany, però pel fet de tenir com a referent l'evangeli de Jesús la reconciliació amb Déu i amb els homes és el seu camí més adient.

Segona, comprendre com la memòria obscura afecta la percepció que els nostres contemporanis tenen de l'Església i fins i tot de l'evangeli. Per afrontar aquesta tasca, cal una cultura històrica més sòlida. Es repeteixen vaguetats que no s'han confrontat, es projecten visions fantasmagòriques sense cap consistència, es treballa l'inconscient col·lectiu amb reduccions distorsionades, es criminalitza amb total impunitat... Cal viure el present, amb un compromís històric consolidat, sense paralitzar la vitalitat de les comunitats cristianes ni deixar-se envair per l'obscuritat d'altres èpoques passades.

Tercera, el treball de la memòria històrica ha d'impulsar la responsabilitat però no enfonsar en la culpabilitat col·lectiva sense possibilitats de construir un nou horitzó. Instal·lar-se de manera permanent en l'obscuritat no condueix enlloc. Cal posar en joc totes les energies per construir un futur d'esperança, amb lucidesa per no repetir errors del passat. Urgeix no caure en el parany de reduir-se a les ombres, malgrat els qui insisteixen a desertitzar la història de l'Església.

Quarta, contemplar la realitat de manera íntegra. Aquesta tasca implica veure l'Església amb les seves llums i les seves ombres, així com situar-la en el conjunt d'institucions. Si els seus períodes obscurs ens impulsen al penediment, els seus períodes lluminosos, les seves propostes magnífiques d'espiritualitat, les seves aportacions a la humanitat resulten tan esplèndides que reforcen una autoestima eclesial ben fonamentada. Tant en el passat, com en els temps actuals. La humilitat és la veritat.

Cinquena, les joves generacions cristianes no es troben condicionades per aquestes visions negatives de la història. Passa a tots els nivells. En el nostre país, la majoria dels joves no són antifranquistes perquè no van ser mai franquistes. La història, des de la novetat dels temps actuals, té unes altres connotacions. Per això, cal evitar influir-hi artificialment per imposar-los un discurs sesgat, com pretenen fer-ho alguns poders ideològics o mediàtics. Sisena, promoure la passió per la veritat històrica sense entrebancs ni condicionaments, sense deixar-se influir pels discursos políticament correctes, que tenen l'Església en el seu punt de mira, que dificulten un raonament matisat dels fets i que fan impossible el diàleg.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Des del monestir

Dra. Edith Stein

A vegades els ordes religiosos antics tenen un ampli calendari de sants i beats, i alguns, amb el pas del temps, han quedat força desconnectats de la problemàtica que ens presenten les circumstàncies actuals, d'ara i aquí. Voldria parlar avui d'una santa carmelita descalça, a més una de les copatrones d'Europa, que encaixa perfectament en les nostres coordenades de temps i espai. La seva vida corre paral·lela a la de molts dels nostres joves que es pregunten insistentment per la veritat i el sentit de l'existència humana. Es tracta d'Edith Stein (1891-1942), Teresa Beneta de la Creu des de la seva entrada al Carmel, i el tret característic que ens la fa tan propera: la seva recerca incansable de la veritat que fou la bruïxola que guià tota la seva existència, des de Breslau, la seva ciutat natal, fins al camp d'extermini

d'Auschwitz. Ella mateixa ens dirà «Déu és la veritat, qui busca la veritat busca Déu, ho sàpiga o no.» De família jueva, va deixar ben aviat de banda la religió dels seus pares. Estudiant universitària brillant i en recerca sempre de la veritat i la coherència en els seus estudis de filosofia a l'escola fenomenològica de Husserl, diverses circumstàncies i, molt especialment, el testimoni de vida dels seus amics convertits al cristianisme la van preparar per acollir el do de la gràcia de Déu. Fou així com a l'estiu del 1921, mentre passava uns dies a casa d'un matrimoni amic, trobà a la biblioteca un llibre que li cridà l'atenció: l'autobiografia de santa Teresa de Jesús, que llegí incansablement durant tota una nit, i en acabar-lo, exclamà: «Aquí hi ha la veritat.» La trobada amb santa Teresa va donar resposta als seus dubtes.

Després de la conversió, es dedicà a l'estudi de la teologia, que la portà a aprofundir en el misteri de Déu i a consagrar totes les seves energies al servei d'aquesta veritat, com a professora i investigadora. També la seva reflexió sobre el ser i actuar de la dona és avui de gran actualitat.

Fascinada des del primer moment per Teresa de Jesús, quan les circumstàncies ho permeteren, als 42 anys, ingressà al Carmel de Colònia, on s'esforçà per assimilar un canvi tan radical i pogué gaudir d'una vida centrada en la pregària i en l'experiència de Déu en una comunitat orant al servei del Regne. Finalment l'holocaust de la seva vida al camp d'extermini d'Auschwitz posà fi a la recerca de la veritat, que ella havia buscat sempre en la seva vida i que, finalment, trobà amb tota la seva esplendor.

Anna M. Sales
Carmel de Terrassa

La sal de la terra

Ètica i avenços científics

A les acaballes del primer decenni del segle XXI, és interessant comparar els costums, els estils de vida, la tecnologia, que teníem fa 10 anys, en tombar de segle. Podrem aleshores comprovar que han aparegut moltes noves tecnologies: accés ràpid a internet, mòbils multifuncionals, TDT amb múltiples canals de televisió, els començaments dels e-books, l'aparició de nous aparells diagnòstics que permeten un tractament més acurat; nous tractaments mèdics i quirúrgics que permeten sobreviure a malalties. A més, s'han escurçat les distàncies entre ciutats gràcies a l'AVE, etc. Podem comprovar que aquesta irrupció constant de nous i millors aparells està canviant costums i estils de vida, fet del qual quasi no ens en adonem en viure el dia a dia. Vi la nostra manera de pensar?, manera d'actuar?, forma de viure?. Els que quasi

tenim 60 anys a poc a poc hem anat assumint com a «normals» canvis socials que posen en crisi els nostres principis, que fan difícil la seva compaginació amb el que hi ha escrit als evangelis sobre el que Jesús ens va ensenyar i que tenim en el nostre inconscient català de tradició judeocristiana i que ens van ensenyar amb més o menys fortuna, en una època fosca de la nostra història, en el nacionalcatolicisme, quan érem petits, inoculant no pocs anticosos contra l'essencial. Moltes persones han «abdicat» d'aquests principis, s'han deixat portar per la facilitat dels temps actuals en què vivim un estatus de vida a l'occident de grans comoditats i d'individualisme exacerbats que s'ha apoderat d'una part de la societat, en la recerca del seu benestar per sobre de tot i de tots oblidant la resta de la humanitat.

No obstant, si aprofundim en l'essència del missatge de Jesús i penetrem al nostre interior comprovarem que hi ha uns principis i valors que són inherents a la condició humana, són «estructurals», que la seva transgressió —ni que estigui de «moda», ni que aconseguim els objectius immediats— ens deshumanitza; en canvi, molts altres valors són conjunturals, temporals, fruit dels temps en què vivim, i, per tant, subjectes al canvi.

Hem de saber discernir l'essencial de la «pols del temps» i viure l'avui, liderant els canvis, fent present, actualitzant, en cada dia de la nostra vida, amb fets i paraules, en el lloc on som a cada moment, l'alegria que dona dur una vida amb sentit, un estil de vida que pren com a referent el missatge de Jesús: sanador i salvador, compromès vers ajudar els qui sofreixen.

Joan Viñas
Rector de la Universitat de Lleida

Mirada al món

Profeta del modern Israel

Eliézer ben Jehudà, nat a Lituània, és un dels profetes del nou estat d'Israel. El seu nom es pot llegir en tots els carrers de les ciutats i pobles d'Israel. Theodor Herzl va ser el gran ideòleg i fundador del sionisme, el moviment de retorn vers Sió, vers la terra d'Israel, de tots els jueus escampats arreu del món. Però Eliézer ben Jehudà és el gran ressuscitador de llengua hebrea, morta des de feia 2.000 anys. Tots dos eren contemporanis. Aquest home, Eliézer, extraordinari per la seva intel·ligència i la seva voluntat, va néixer a Vilnius, Lituània, el 1858, i va morir a Jerusalem el 1922. Molt jove encara, va emigrar a Israel. I va ser llavors quan, enmig de l'entusiasme d'aquest retorn a la terra dels pares, va tenir la felicitat intuïció de retornar també a l'antiga llengua hebrea, la llengua dels pares, pràcticament morta com a llengua de cada dia (mantinguda només en la litúrgia i en la pregària del poble, i coneguda només pels estudiosos i especialistes). Fins aleshores, la llengua dels jueus que venien a la terra d'Israel era la llengua àrab o el yidish (un hebreu ple de germanismes) dels jueus del centre d'Europa. Eliézer parlava ambdues llengües, però no n'estava satisfet. Pensava que el poble d'Israel, retornat a la vella terra dels avantpassats, havia de parlar la llengua dels avantpassats, fos com fos. Volia que en la continuació del poble en la seva terra històrica, hi hagués també la continuació de la llengua que un

dia parlaren David i Isaïes, els reis i els profetes i la gent que visqué a Israel abans de l'exili de Babilònia (s. VI aC). Seria possible aquest intent? No trobaria mil oposicions i obstacles? No era una empresa massa agosarada, mai vista en la història de cap poble? Aquí veiem la grandesa d'aquest home, que va saber desafiar problemes i entrebancs, amenaces i burles, menyspreu i odiositat de part de molts jueus, especialment dels jueus religiosos, que consideraven aquella tasca com una blasfèmia: com podia la llengua sagrada de la pregària d'Israel ser la llengua del carrer, susceptible de mil contaminacions lingüístiques que rebaixarien la puresa de la llengua dels salms? Però Eliézer era un home d'idees clares i d'una voluntat fèrria. Aquesta idea la tenia com clavada en la seva ment i no va parar fins veure-la realitzada: una llengua parlada per la gent, primer com a minoria, més tard com a llengua que anava guanyant terreny, avui dia, la llengua oficial de l'estat d'Israel, la llengua del poble, del carrer, de les escoles, dels diaris i mitjans de comunicació. Eliézer va prendre la llengua clàssica hebrea i la va adaptar en alguns aspectes a les llengües modernes, va simplificar i unificar la pronunciació de manera que fos fàcilment assequible per a tots (eliminant les distincions dels sons guturals). Ara us contaré un fet ocorregut a la seva família i

que jo mateix vaig sentir contar per una filla d'Eliézer, Dola, en una conferència que va fer a Jerusalem ja fa temps:

«El meu pare —va dir— va imposar a la meua mare quan encara festejaven: “la primera condició per casar-nos és que tu em parlis sempre en hebreu. La segona, els nostres fills, parlaran només hebreu.” La noia va acceptar.

Es van casar. Van tenir un fill. A casa només es parlava hebreu, però el nen no parlava. Alguna cosa li passava. Veia un contrast entre els seus pares i l'altra gent. Els pares estaven preocupats, enutjats, es donaven la culpa mútuament per aquella estranya mudeza de l'infant.

Un dia la discussió entre ells va ser molt forta, tant que Eliézer, nerviós i com fora de si, es va abraonar sobre la seva dona per pegar-li. Però el fill, que tenia tres anys i estava jugant en un racó del menjador, en veure l'escena, va dir, inesperadament: “Abba!” (pare!). Aquesta paraula va deixar petrificats els pares que, emocionats i commoguts, s'abraçaren amb una alegria immensa. El seu fill no solament no era mut, sinó que havia estat el primer, després de 2.000 anys, a parlar en hebreu...»

I així va continuar la història. A aquesta família profètica en seguien moltes altres, i avui podem contemplar l'antiga llengua dels jueus parlada i utilitzada al cent per cent a la terra d'Israel.

Joan Vernet
Salesià des de Jerusalem

Paraula i vida

La violència contra les dones

En una societat marcada per una violència creixent, les dones se situen majoritàriament entre les víctimes d'aquesta violència. És veritat que des dels orígens de la humanitat la dona es beneficia, en el seu paper de mare, d'un respecte que és gairebé veneració. Tanmateix, per contrast, massa sovint la dona es veu maltractada en el seu ambient familiar i també en la vida pública. Les violències conjugals són una greu realitat, que durant molt de temps ha estat un tema tabú i de la qual actualment comencem a conèixer-ne la magnitud. No és patrimoni únicament dels ambients desfavorits, sinó que toca en major o menor mesura totes les categories socials. Les causes d'aquestes violències són múltiples. I actuar sobre aquestes causes seria un bon treball de prevenció d'aquesta xacra social.

Joan XXIII esmentava entre els signes dels temps el reconeixement de la dignitat de la dona i del seu paper en la vida pública. El Papa afirmava: «En la dona esdevé cada dia més clara i operant la consciència de la pròpia dignitat. Sap prou que no pot consentir que sigui considerada i tractada com un instrument; reclama els drets i els deures propis de la persona humana, tant en l'àmbit de la vida

domèstica com en el de la vida pública».

Joan Pau II va voler publicar l'any 1995 una *Carta a les dones*; abans, el 15 d'agost de 1988 —en la festa de l'Assumpció de Maria al cel— havia publicat un document sobre la vocació i la dignitat de la dona, titulat precisament així: *Mulieris dignitatem*. Hi feia aquest comentari: «Crist fou davant dels seus contemporanis el promotor de la veritable dignitat de la dona i de la vocació corresponent a aquesta dignitat [...]. En els ensenyaments de Jesús, així com en la seva manera de comportar-se, no es troba res que reflecteixi l'habitual discriminació de la dona, pròpia del temps; al contrari, les seves paraules i les seves obres expressen sempre el respecte i l'honor que es deu a la dona».

Benet XVI, amb motiu del vintè aniversari de la carta apostòlica de Joan Pau II sobre la dignitat de la dona, va pronunciar un discurs davant dels membres del Consell Pontifici per als Laics, en el qual va fer referència a llocs i cultures on la dona és discriminada i poc valorada pel sol fet de ser dona i on és víctima d'actes de violència, o és objecte d'agressions físiques o morals, o la seva imatge és explotada en la publicitat i en les indústries del consum o

de la diversió. Davant d'aquests fenòmens, qualificats per Benet XVI com a "greus i persistents", deia el Sant Pare actual que «el compromís dels cristians és encara més urgent, a fi que aquests es converteixin arreu del món en els promotors d'una cultura que reconegui a la dona, en el dret i en la realitat dels fets, la dignitat que li és pròpia».

«La unitat-dualitat de l'home i de la dona —va dir també Benet XVI en aquesta ocasió— té el seu fonament en la dignitat de tota persona, creada a imatge i semblança de Déu, que "els creà home i dona", com diu el llibre del Gènesi». La violència domèstica contradiu el respecte que es mereix cada persona i l'íntima comunitat de vida i d'amor que és el matrimoni, fonament de la família. El respecte ha d'estar ben present en cadascuna de les relacions familiars. En la relació entre l'espòs i l'esposa el respecte ha d'orientar l'atracció mútua i substituir la passió egoista per la capacitat de diàleg i de comprensió. Aquest respecte ha d'incloure els aspectes corporals i els de la personalitat de l'altre cònjuge, ha d'acollir la seva potencialitat procreadora sense intentar gaudir de la sexualitat al marge de l'amor autèntic i del bé de l'altre.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

El nom de Déu

El segon manament de la llei de Déu ens mana no prendre el nom de Déu en va. Aquest nom sant de Déu es respecta invocant-lo, beneint-lo, lloant-lo i glorificant-lo. Això m'ha evocat un record que tinc molt gravat a la memòria: un dia d'excursió per les muntanyes del Montnegre, quan ja tornàvem cap a Sant Celoni, vam veure una gran masia que en temps antics devia haver tingut força vida. En una de les seves parets i en un lloc molt visible, unes rajoles grans animaven a qui les llegís a parlar bé, a no blasfemar i a lloar Déu amb un bon vocabulari. Per contrast, a les nostres terres veiem com n'està, de difosa, la pràctica de la blasfèmia, tant referida al nom de Déu com a la sagrada Hòstia, si bé és cert que molta gent ho fa sense pensar-hi i sense una especial mala intenció. Penso que un cop més queda clar com les coses que són dolentes són, alhora, lletges. Aquesta percepció tan corrent en la vida ordinària té un

fonament filosòfic, ja que entre les propietats de l'ésser hi ha la bondat i la bellesa, i entre aquestes hi ha relació i una certa reciprocitat: la majoria de coses que tenen com a qualificatiu moral la maldat són també lletges, no gaudeixen de la bellesa. Així, la blasfèmia no és tan sols un pecat greu per la seva naturalesa, ja que implica renegar de Déu, sinó que des d'un punt de vista humà suposa també una gran falta d'educació i fereix les persones que escolten aquestes paraules i que han de suportar que una cosa que s'estima —Déu i el seu nom i la seva honra— es vegi blasfemada.

Molts tindreu l'experiència d'haver viatjat a altres països del món o d'haver parlat amb gent d'altres contrades que ens visiten, i haureu comprovat com aquesta pràctica de la blasfèmia, per sort, no és cosa freqüent arreu del món. Això vol dir, per desgràcia, que sí que ho és a casa nostra. Procurem honorar Déu amb el nostre vocabulari i, si

sentim alguna blasfèmia, demanem a la persona que així s'expressa que, per favor, ho eviti: tots hi sortirem guanyant perquè en la gran majoria d'ocasions es diuen sense el desig exprés d'ofendre Déu. I, si més no, aprofitem aquestes tristes ocasions per a fer un acte d'amor a Déu dient potser en el nostre interior una jaculatoria. És el que faríem si una persona estimada —la nostra mare, per exemple— fos ofesa injustament. També contempla aquest manament, encara que és cosa més infreqüent, el jurament en fals i el perjurí. En el primer cas s'invoca Déu, que és la mateixa veritat, com a testimoni d'una mentida; en el segon, es fa una promesa sota jurament, amb intenció de no complir-la. Tots són pecats greus contra Déu, que sempre és fidel a les seves promeses. Siguem també nosaltres fidels als nostres compromisos i lloem sempre Déu amb allò que els nostres predecessors anomenaven «la bona parla».

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Cartes del lector

En l'apoteosi del laïcisme radical

En l'actual apoteosi del laïcisme radical, que té accents volterians i que s'assembla a l'anticlericalisme del segle XIX, el Papa no té cap altra arma que la mansuetud del Rei al qual representa. «Per què s'amotinen les nacions i el pobles planegen un fracàs?» Aquestes paraules —traducció lliure— del salm 2 es faran sempre presents al llarg dels segles.

L'oposició està servida i no ens podem estranyar que el món odiï els cristians perquè també va odiar Crist, però no ho plantejaran mai com una lluita de perseguidors dolents contra cristians bons. Al contrari, invertiran els termes: els cristians no són bons, sinó gent que està en contra de les lleis establertes, secundades per la majoria social, i que té comportaments injustos, per no dir reprovables. Sempre va ser així el plantejament des que el mateix Jesús va ser condemnat per les autoritats religioses i civils del seu temps.

Però la batalla no està perduda perquè el Senyor és un Rei en la creu, i la fe cristiana ens parla de la seva mort i resurrecció. Això no obstant, des del seu naixement es troba destinat a esdevenir signe de contradicció. També avui ho és el seu servent Benet XVI. Els cristians hem d'acompanyar, més que mai, aquest Papa i als seus successors, en els Getsemanis contemporanis.

JAUME CATALÁN DÍAZ
Girona

Campions de miracle

El president de la Reial Federació Espanyola de Futbol, Àngel María Villar, va oferir el trofeu de la Copa del Món, guanyat recentment a Sud-àfrica, a la Mare de Déu de Guadalupe, davant de Mons. Diego Monroy, com a compliment a la promesa feta en la seva darrera visita a Mèxic.

«Sempre que he vingut a Mèxic he visitat la basílica. Quan vaig venir a signar l'acord per al partit davant de Mèxic, vaig sentir missa i vaig demanar una cosa: Ser campió del món! Sóc un egoista, aquestes coses no es demanen, i la Mare de Déu m'ho ha concedit», va revelar Villar.

En la recent festa mariana de l'Assumpció, molts vam recordar que al cel tenim una Mare enterament disponible per a nosaltres i que és capaç de realitzar miracles si ens convenen humanament i divinament per afavorir el nostre camí, a vegades tan difícil, de la vida.

LOLE BRAVO
Barcelona

Déu en tot

De vegades costa de veure Déu enmig de les adversitats, enmig del que es considera un fracàs, però Déu hi és present. Es diu que quan Déu tanca una porta, n'obre una altra, o potser només obre una finestra, però

Un focus que il·lumina

Veritablement es pot afirmar que Santiago de Compostel·la és un autèntic focus de llum, com el dels vaixells que es troben propers a la costa. Més de 12.000 joves pelegrins de totes les diòcesis espanyoles van participar recentment a les catequisis i celebracions dedicades a guanyar el Jubileu d'aquest Any Sant Xacobeu.

Els joves, amb els seus sacerdots i els seus bisbes, ens van oferir la imatge de l'Església. Compartint cansaments i moments per al descans, diversió i pregària, penes i alegries. Això és ser Església. Com ens recordava el Sant Pare en un missatge a l'inici de l'Any Sant 2010: «En el camí es contemplen nous horitzons que fan reflexionar sobre les estreïtes de la pròpia existència i la immensitat que l'ésser humà té dins i fora d'ell mateix, i el prepara per posar-se en recerca d'allò que realment el seu cor desitja.»

Aquests joves han descobert —com ho va fer l'apòstol Jaume— que la nostra societat necessita amb urgència anunciar Déu, i ja han començat el camí.

MARÍA MUÑOZ
Málaga

una finestra que deixa entreveure un camí i per la qual entra una brisa suau i lleugera, una brisa que allibera de tots els mals i dóna oxigen per tirar endavant. En aquesta brisa, també Déu hi és present, tal com li va passar al profeta Elies. Va sentir la presència de Déu quan va passar una brisa molt fina, molt suau.

Sempre en tot lloc, Déu hi és present, si bé no sempre es manifesta obertament. Déu sap el que fa i per què ho fa. Cal tenir plena confiança en el seu obrar i donar-li gràcies per estar sempre al nostre costat. Gràcies, Déu meu, gràcies!

M. DEL CARME ROSSELL LORENTE
Barcelona

La realitat de Catalunya

La vinguda del Papa de Roma a Barcelona per consagrar el temple de la Sagrada Família constituirà una efemèride religiosa de repercussió mundial. Una ocasió per mostrar la imatge viva de l'Església catalana i també una circumstància que mostrarà a milions de persones la realitat i existència de Catalunya.

Per això em permeto mostrar la meua estranyesa pel fet que els cartells o altres mitjans de difusió escrita no siguin redactats únicament en català, com s'anuncia que es farà amb els cartells publicitaris que, amb el lema *Amb el Papa a la Sagrada Família*, es preveu fer-ne una edició en català i en castellà.

Una frase que entén tothom. Davant la servitud que suposa en aquest cas emprar la llengua castellana per difondre un acte tan significatiu, un acte essencialment català de cap a peus, caldrà preguntar-se: Què en diria Antoni Gaudí, tan bon cristià com catalanista militant?

Si a Catalunya hi ha una llengua oficial i pròpia que ens defineix com a poble, és just, equitatiu i saludable que no tingui l'exclusivitat en la difusió?

Parlem molt del document *Arrels cristianes de Catalunya*. Sembla, però, que a l'hora de la veritat es

mesura amb la mateixa mida allò que és propi i allò que és aliè.

JOAQUIM ARENAS I SAMPERA
Premià de Mar

Veritables brots verds

Fa uns quants mesos em queixava davant d'una persona, llicenciat en Dret, teòleg i bon coneixedor d'afers eclesiàstics, de la campanya desencadenada contra l'Església. La seva resposta em va tranquil·litzar perquè em va fer veure que ens trobàvem en un Any Sacerdotal, any que estava donant molts fruits; per això és tan actiu l'enemic.

Em va costar de creure gairebé tant com els brots verds que amb freqüència anuncien des del Govern de ZP, però la notícia següent em va fer baixar del burro i pensar que l'Església és més creïble que un govern incompetent. La notícia deia: «Els catòlics d'Indonèsia, una minoria de només el 3,15% en un país de majoria musulmana, es lliuren completament en el seu compromís cristià, la qual cosa es percep en el gran nombre de vocacions en aquest país asiàtic, el tercer més poblat del món.»

Pot semblar que 1.300 preveres i 7.300 religioses no són un nombre molt gran si es compara amb les xifres d'altres països catòlics, però és que els catòlics d'Indonèsia només són 6,5 milions, és a dir, un de cada 800 catòlics indonesis és sacerdot o religiosa, amb el compromís consegüent d'abocar-se en les desenes d'iniciatives socials i educatives que du a terme l'Església a Indonèsia. Vaig pensar que aquests sí que eren veritables brots verds.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

FE D'ERRATA

A la pàgina 15 del número 1.611 de *Catalunya Cristiana* ens fèiem ressò de l'ús que del català havia fet el cardenal Tarcisio Bertone durant la seva visita a Catalunya amb motiu de la beatificació de Josep Samsó. No es tractava, però, de la beatificació de Josep Samsó, com vam dir, sinó del P. Josep Tous, fundador de les Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

La llum de la fe

Què s'ha de respondre als qui diuen que la fe és consol d'ignorants? I als qui diuen que només creuen en la ciència, que és la que dóna veritables respostes?

Sorpren trobar encara gent tan presumptuosa que es permet menysprear l'experiència dels creients. I de fet, aquestes pseudocientífics són també, a la seva manera, creients. Creuen en la seva «ciència», però aquesta no els pot donar les respostes lluminoses que ens dóna la fe. Si algú em digués que la meua fe és consol d'ignorants li diria que té tota la raó. Efectivament, el més sensat és declarar-se ignorant, perquè és molt més el que desconexem que el que coneixem. Li recordaria el que va dir un savi reputat: «Només sé que no sé res.» Pobret aquell que creu que ho coneix tot! I també li diria que la fe és per a mi un gran consol davant la incertesa del misteri de la vida i de la mort; la fe en Déu, la meua fe cristiana m'aporta un consol que cap altra convicció em pot donar. Probablement la «ciència» dels qui ho saben tot els aporta molt poc consol, per no dir cap, davant dels grans problemes de la vida. Recordo un jove que patia aquesta «ciencitis» i que em deia que l'amor era només una qüestió física i química. Es va casar i el seu matrimoni va durar exactament tres mesos. Sembla que la fórmula no li va funcionar. Són molt interessants els estudis que demostren que les persones creients acostumen a gaudir de millor salut, afronten millor les malalties i fins i tot la seva vida matrimonial és molt més estable. Certament, això no és el més important de la fe, però demostra que té beneficis saludables. Finalment, a la seva segona pregunta li respondré amb una anècdota personal. Un aficionat a la genètica em deia que el seu coneixement li donava totes les respostes i que feia innecessària la fe. Li vaig preguntar si coneixia un tal Lejeune, premi Nobel per les seves investigacions en genètica. Gairebé es va ofendre: «Home, com vols que no el conegui!» Li vaig preguntar si considerava que sabia més en genètica que aquest savi. Em va dir que es conformaria amb saber una quarta part del que aquest científic sabia. Finalment, li vaig llançar una pregunta: «Escolta, com expliques que aquest gran expert sigui un gran creient, un catòlic convençut de la seva fe i que la seva ciència genètica no sigui suficient per a ell?» Va acabar la conversa sobre el tema. El problema no es troba en la ciència, sinó en certs científics.

- Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Estiu solidari

L'admiració pels missioners i missioneres

Ja fa dues setmanes que vaig arribar de l'Equador. Podem dir que ja m'he reincorporat plenament a la vida de Barcelona. He agafat els meus hàbits normals quant a àpats, hores de son i ja estic treballant, de manera que torno a llevar-me amb el despertador. Aleshores, tot és igual que abans de marxar de camp de treball? No, tot no. Sovint, molt sovint, em vénen records al cap i sentiments al cor que em fan tornar a l'Amazònia i a reviuere el camp de treball.

La setmana passada us explicava experiències viscudes allà i com les anava agrupant per sentiments. Us vaig parlar de sentiments d'agraïment, de creixement personal i d'universalitat. Si m'ho permeteu, continuaré amb un sentiment que ara, que ja m'he tornat a habitar a les comoditats de Barcelona, em crida més l'atenció. Sento un profund sentiment d'admiració per les missioneres i missioners que vaig conèixer al llarg del meu camp de treball. Són de diferents ordes religiosos: maristes, pares carmelites, germanes carmelites del Sagrat Cor, germanes laurites... Alguns tenen seixanta anys i en fa més de trenta que volten per l'Amazònia equatoriana. Parlen les llengües tribals i comparteixen el dia a dia amb els indígenes de les reserves. Són tot terrenys que igual et curen una ferida, que et fan una truita de patates sense patates, que et confessen, que vesteixen un mort i el fiquen al taüt, que et donen la comunió, que munyeixen una vaca... Altres tenen vint-i-cinc anys, i amb la llicenciatura d'inferme-

ria acabada fa dos mesos han demanat a la seva superiora anar a les missions i allà estan perdudes a la selva. Són persones que han sentit una crida al cor, d'aquelles crides que no pots dir no, ho han deixat tot i se n'han anat darrere d'aquella crida segurs que no els fallarà. Són germans i germanes que als seus països d'origen no passen gana, no hi ha malalties com la malària o el dengue, tenen totes les comoditats del món, i amb tot, fan una renúncia sincera a totes les comoditats, agafen una maleta on no falta l'Evangeli i marxen a fer la volun-

tat de Déu. Viuen en unes condicions que podríem anomenar humils o molt humils, per no dir pobres, però són felices i feliços, i en això sí que no en tinc dubte, perquè vaig veure el seu somriure dia rere dia.

Un altre sentiment que darrerament em ve al cap és el de petitesa. Em sento petit per les meves mancances i les meves punyetetes que no em permeten ser feliç. He pogut conviure 31 dies amb gent feliç i que no té res. Potser és un tòpic però és el segon cop que ho veig i els dos cops ha estat al Sud, quan he estat de voluntari. Primer a Tanzània

i ara a l'Equador. És lògic que aquella gent també voldria tenir més i millor. Estic segur que no rebutjarien una tele, ni un cotxe o una moto, ni un sou digne, ni una terra per treballar-la, ni que els de la ciutat els paguessin un preu just pels seus fruits, pel cacau o per la fusta que tallen dels arbres... però no ho tenen. Saben que això no pot ser, i no per això s'agobien i no creuen que la seva vida no val res i que millor no ser-hi per no patir... i coses d'aquestes que diem nosaltres quan se'ns acaba la cobertura del mòbil o la connexió a internet. Podríem dir que no tenen «deliris de grandesa» i qui es fa realitat la dita de la sapiència popular que «no és més ric qui més té, sinó qui menys necessita». M'he adonat que necessito tantes estupideses per ser feliç... Són estupideses, sí, però ahir la pluja em va trastocar el pla d'anar a les festes de Gràcia i em vaig enfadar tota la tarda... I penses que a l'Equador quan hi havia pluja i no podíem jugar a futbol, els nens ràpidament pensaven un pla B per fer, i tornaven a riure.

Com podeu veure, tinc moltes mancances i me n'he hagut d'anar a més de 7.000 quilòmetres per descobrir-les. No sé si té gaire sentit descobrir les meves mancances en les meves vacances d'estiu, després d'un any treballant, quan se suposa que a les vacances has de descansar, menjar de valent i gaudir, sense amoïnar-te per res. Encara em queda molt per pair, encara em queda molt per créixer i fer vida allò que va estar viu en mi al mes de juliol a l'Equador. A poc a poc...

Carles
Martínez
Sucumbios

Pobles en festa

Santuari del Far

Acabem aquest enfilall de nou articles relatius a pobles en festa parlant d'un santuari, habitat tot l'any, molt visitat, però llunyà no només a qualsevol nucli de població, sinó a qualsevol masia habitada. Ens referim al santuari de la Mare de Déu del Far, que celebra el seu aplec anual el darrer diumenge del més d'agost, i enguany en fa quaranta-un des d'aquella restauració i renovació del santuari el 1970.

El santuari de la Mare de Déu del Far, esmentat documentalment des del 1269, es troba a 1.123 metres d'alçada i a l'esperó d'un espadat, com a proa de vaixell, que s'aboca a les Guillerries, damunt l'embassament de Susqueda, municipi enfonsat sota les aigües d'un embassament, però que dona nom al municipi espars per masies i algun veïnat rural.

La inscripció *Stella Maris* a la llinda del santuari ens indica l'origen mariner i explica la llegenda que uns mariners de la costa, generalment es diu que de

Joan Gorchs

Nevada al santuari el 2008.

Lloret, perduts enmig d'una tempesta, van prometre bastir una ermita a la Mare de Déu en el primer punt de terra que veiessin, i en divisar l'alterós punt

del Far, van anar-hi en romiatge complint la promesa; però el cert és que la talla de la Mare de Déu es una talla original d'alabastre, policromada, d'estil

gòtic, que deuria reemplaçar l'original no gaire més tard del terratrèmol de la Candelera del 1428 que aterrà bona part del santuari.

El santuari, amb l'hostatgeria annexa, fa de bon visitar, i avui és accessible en tota mena d'automòbils i autocars, comptant amb les comoditats que exigeix la modernitat.

L'aplec, hereu dels antics romiatges d'època renaixentista es va reprendre, ho hem dit més amunt, quan el 1970, després d'uns anys d'abandonament i vandalisme que assolaren el santuari, Mn. Josep Isern, que un any abans havia iniciat la restauració, engegà de nou l'acolliment habitual.

Avui, tot i la crisi, el santuari és força visitat. Segons càlculs de l'Associació d'Amics del Far, la xifra no deu baixar de les vint mil persones. Algunes hi sojornen uns dies, d'altres hi fan una breu estada per visitar la Mare de Déu o albirar el paisatge imponent des de la cinglera, on s'arriba a albirar més de la meitat de Catalunya.

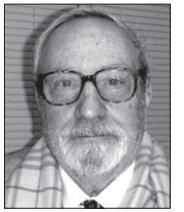
Joan Pallarès-
Personat
Historiador

Sabíeu que...?

Gaudí tenia una profunda i fonamentada religiositat (i 2)

**Joan Bassegoda
Nonell**
Escriptor i arquitecte

Home d'acció, no de paraules, no tingué temps de perdre's en disquisicions filosòfiques, ni teològiques. Per a ell, la litúrgia era molt més important que el dogma. El dogma el convenia perquè era home de fe, però la litúrgia era la seva font d'inspiració arquitectònica. Joan Bergós explica que un bon dia trobà Gaudí assegut en la seva taula de treball amb un foli de paper al damunt amb un seguit d'indicacions a llapis: «En aquest full hi ha tota la doctrina cristiana», digué. Era la planta esquemàtica de la Sagrada Família, on cada columna, cada volta, cada pedra, tenien un significat religiós, de tal forma que tots els elements estaven relacionats i coordinats, no solament amb sentit comú, sinó també amb clar enginy.

Coneixia bé la Bíblia i sentia un interès especial per l'Apocalipsi de sant Joan, on podia entreveure els misteris de la religió, que s'expressaven per mitjà d'elements gràfics que va incloure en els seus projectes. Els motius religiosos de les cases que bastí no eren pas purament decoratius. És conegut que, per a la casa Milà, encarregà a l'escultor Carles Mani Roig el grup, que havia de ser de bronze daurat i de quatre metres i mig d'alçada, amb la representació de la mare de Déu voltada dels arcàngels. Es va fer el model en guix però no va complaure els senyors

Cada element de la Sagrada Família té un significat religiós.

Gaudí coneixia bé la Bíblia i sentia un interès especial per l'Apocalipsi de sant Joan

Milà i l'escultura mai no es va fondre. Gaudí va dir que, si hagués sabut que no es posaria la Mare de Déu dalt de la façana, no hauria acceptat el projecte. Aquest monument a la Verge era per a Gaudí el més important, la resta era simple arquitectura, genial com tot el que feia, però insuficient per calmar l'ànsia religiosa de l'arquitecte.

A Santa Coloma de Cervelló esti-

gué treballant en l'edificació de l'església de la Colònia Güell, imaginada com una cripta i l'església superior per tal de representar el temple del Sant Sepulcre de Jerusalem. A la cripta la tomba de Crist, a dalt el Gòlgota on s'aixecà l'arbre de la creu. No pogué bastir més que la cripta, en la qual es condensa tot el sentit dramàtic del lloc on va ser enterrat el cos de Jesucrist, mentre l'església superior, coneguda per uns dibuixos fets damunt de les fotografies de la maqueta de fons d'empalomar i saquets farcits de perdigons, hagués constituït l'apoteosi del tràgic moment de la crucifixió. Al Rosari monumental del camí de la Santa Cova de Montserrat bastí el primer misteri de Glòria, la Resurrecció de Crist, amb la figura de bronze del ressuscitat, obra de Josep Llimona, damunt d'una cova a peu del camí, on hi creixerien plantes aromàtiques. D'aquesta manera a la missa d'alba de Pasqua Florida, quan els ocells canten més harmoniosament i les plantes evaporen amb el primer sol la rosada nocturna i deixen sentir la flaire de la farigola i el romaní, l'arquitectura del monument es convertia en pura natura, amb una gruta oberta a la roca, uns ocells que refilen i unes plantes que perfumen l'ambient. Tot plegat el millor entorn per al dia de Pasqua, quan la natura coneix amb goig el fet que Jesucrist ha ressuscitat.

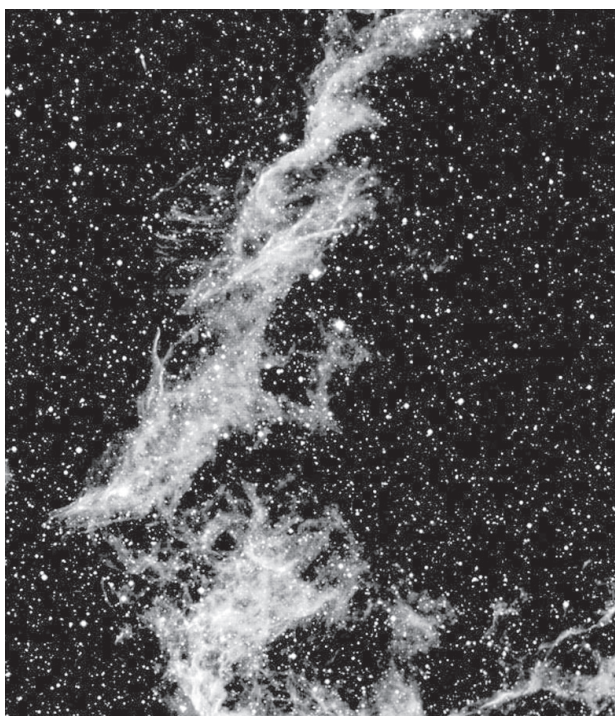
Cel d'estiu

Nebuloses galàctiques

A la galàxia hi ha, a més de les estrelles, matèria interestel·lar. I no tan sols àtoms i molècules dispersos, sinó també acumulacions visibles de gas i pols còsmica que arriben a formar uns núvols que poden ser lluminosos o opacs, segons que tinguin estrelles pròximes que els il·luminin o no. A simple vista no s'arriben a veure, però amb un modest telescopi ja és possible albirar-ne alguns. Christian Huygens (1629-1695), amb el seu telescopi, abans que ho fes Galileu, ja va poder afirmar el 1655 que hi havia una nebulosa a la constel·lació d'Orió (constel·lació que, per cert, és de les que a l'estiu des de casa nostra no es pot veure), i tenia tota la raó: és una autèntica acumulació de matèria que es va condensant i produeix el naixement de noves estrelles.

De mica en mica es van anar descobrint més *nebuloses* (així s'anomenaren). El 1781 el francès Charles Messier (1730-1817) ja en publicava un catàleg de 109. Però en aquest catàleg hi havia nebuloses de diverses classes. Algunes es veien més enllà de la galàxia i s'anomenaren nebuloses *extragalàctiques*, deixant el nom de *galàctiques* per a les restants, que sí que es troben dins del nostre conjunt estel·lar. Ara sabem que les extragalàctiques són fetes d'estrelles, és a dir, són autèntiques galàxies (la d'Andròmeda té el número 31 en el catàleg de Messier), i pel que fa a les galàctiques, perfeccionant-se els telescopis, se n'han arribat a enregistrar més de 3.000. Se n'ha fet un *New General Catalogue* (NGC), que ara tenen tots els observatoris astronòmics.

A part de les opaques, les lluminoses s'han distri-

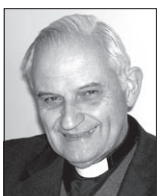
Nebulosa de les Randes.

buït en tres classes: les difuses de reflexió (es limiten a reflectir la llum que reben d'estrelles properes), difuses d'emissió (que, per fluorescència, emeten llum ordinària després de rebre radiació ultraviolada d'estrelles molt calentes) i planetàries (o anulars, que fan com un anell al voltant d'una estrella). No es poden contemplar a simple vista, però algunes ja les podeu veure si teniu un telescopi suficient, encara que modest. I us convido a contemplar almenys l'Òliba de l'Ossa Major (el seu aspecte recorda, una mica remotament, és clar, el rostre d'una òliba), la que hi ha a la Lira (és una planetària molt vistosa) i la de Randes (cast. Encajes, fr. Dentelles i angl. Laces) a la constel·lació del Cigne, que fa com unes esfilagarses al cel i prové segurament de la matèria ejectada per una supernova que va fer explosió ara deu fer uns quants mil·lennis.

I si teniu humor per mirar amb telescopi el cel de l'hivern podreu contemplar, a més de l'espectacular nebulosa d'Orió (bressol d'estrelles), la que hi ha a la constel·lació de Taurus i s'anomena del Cranc (per la seva forma), que prové, amb tota seguretat, dels gasos emesos per una supernova que va fer explosió l'any 1054 i fou consignada (sense telescopi encara!) pels astrònoms xinesos.

Com més es contempla amb fe la grandiositat de les meravelles que hi ha al firmament, més es constata la petitesa de l'home, i això ens fa dir amb el salmista: «Quan miro el cel que han creat les mans vostres,... jo dic: què és l'home, perquè us en recordeu?» (Sal 8).

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Vacances a la llum de la fe

«Veiem en santa Teresa de Jesús una dona molt propera»

M. Ascensión Sánchez participa a la XXX Marxa Teresiana

Rosa María Jané Chueca

Seguir els passos de la santa caminadora s'ha convertit des de l'any 1981 en una experiència única per als pelegrins que rememoren el darrer viatge terrenal de Teresa de Jesús. Des de llavors, i ja són trenta edicions, el trajecte que va fer la santa de Medina del Campo a Alba de Tormes s'actualitza de la mà dels pelegrins. M. Ascensión Sánchez participarà aquest any, per sisena vegada, a la Marxa Teresiana, del 17 al 20 de setembre.

Què és la Marxa Teresiana?

Som un centenar de persones, les que hi participem. Recorrem, a peu, el darrer viatge que va fer santa Teresa, de Medina del Campo fins a Alba de Tormes. Ho fem acompanyats per una imatge de la santa, col·locada en una carreta tirada per una mula, com va fer ella en el seu viatge. Rememorem aquest últim viatge i passem pels mateixos pobles que ella, fem les mateixes parades, en les mateixes dates, recordem les coses que va fer... per exemple, en un poble no tenien res per menjar perquè hi havia hagut molt mala collita i la santa només va poder menjar figues seques. Doncs nosaltres, en aquell lloc, també mengem figues seques, a la plaça del poble.

Hi ha algun lema que assenyali el recorregut?

M. Ascensión, a la dreta de la foto.

Sí, i enguany és «En la Creu hi ha la Vida». Ens unim, d'aquesta manera, al pelegrinatge que està fent la creu de la Jornada Mundial de la Joventut per les diferents diòcesis espanyoles.

Com s'estructura la Marxa?

Sortim des de Medina del Campo, des de les Mares Carmelites. Allà fem una pregària, comencem a cantar les cançons que ens acompanyaran en el camí, ens encomanem a la santa, se'ns explica el lema de la Marxa i ja comencem a caminar. En arribar a cada poble ens reben amb festa, es porta la santa a

l'església, es fa pregària, dinem al poble i, després, reprenem la marxa. Caminem matí i tarda. Arribem al poble següent en què dormirem. Allà la gent del poble torna a treure la santa de la carreta, la porta a l'església i se celebra la missa.

Què suposa participar en aquest pelegrinatge?

La veritat és que és molt emotiu. La santa peregrina amb nosaltres. El més bonic, per a mi, és que passem per pobles molt petits de Castella, amb gent molt gran perquè els joves han marxat. Són pobles que van quedant abando-

nats i hi ha molt poca gent. La que hi queda espera amb gran il·lusió aquesta marxa i surt al carrer a rebre'ns, a rebre la santa. Realment és molt emotiu veure com les persones grans porten flors, s'agenollen al pas de la santa... és una mostra de la profunda fe de la gent d'aquests pobles. Vivim el viatge en un ambient molt festiu, gran part dels pelegrins és gent jove. Veiem en santa Teresa una dona molt propera.

Per què és especial aquesta Marxa Teresiana?

És especial per santa Teresa, que és una dona que caminava molt, que va fer moltes coses en poc temps, que es va trobar amb moltes dificultats i que les va superar totes. Era una dona lluitadora. És una dona molt actual.

Fa sis anys que vostè recorre el mateix camí: es viu diferent cada vegada?

Cada any es viuen experiències diferents, i el que és cert és que carregues les piles per a la resta de l'any. Jo no sé què és el que té, ni com explicar-ho, però és cert. Alguna cosa et toca molt endins. Allà no hi ha màscares, ets tu mateixa, t'alliberes, et neteges... tornes nova. És una teràpia en tots els nivells. Allà sents l'Esperit Sant amb molta força, la seva presència se sent. Per a mi, s'ha convertit en una experiència imprescindible.

Com va començar a participar en aquest pelegrinatge?

Jo sóc d'Alba de Tormes, tot i que visc a Catalunya. Arran d'una operació de cor del meu marit, vam començar a participar a la Marxa. Ell va tenir una experiència forta amb la santa en relació amb la seva operació i n'és molt devot. Des de llavors, hi hem anat participant. La primera vegada va ser com a agraïment a la santa, i des de llavors ja ens hi hem enganxat.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ Phil Collins, *Going back*. Atlantic Records.

Versions de la Motown

Torna Phil Collins amb el quinzenès disc de la seva carrera, aquesta vegada un àlbum de versions d'alguns dels grans clàssics de la mítica discogràfica Motown, una discogràfica que va catapultar a l'èxit artistes com ara Stevie Wonder, Lionel Richie o Michael Jackson. El disc, que surt a la venda el 14 de setembre, serà ocasió per tornar a sentir cançons com *Uptight*, *Papa was a rolling stone*, *Going to a go-go*...

★ Rhythms del Mundo, *Revival*. Emi Music.

Solidaritat a ritme afroclub

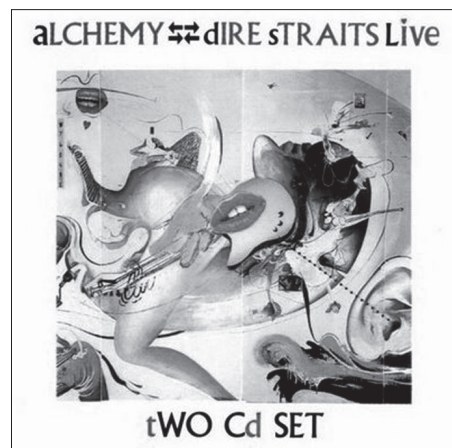
El ritme afroclub del grup Rhythms del Mundo sona ple de vitalitat en el seu nou treball *Revival*. El disc, que compta amb la col·laboració d'un ampli elenc d'artistes ja consagrats com Bob Dylan, Coldplay o l'espanyola Bebe, ofereix sorpresa i entreteniment per ajudar projectes solidaris a Haití, Xile i el Tibet després de les recents catàstrofes que han assolat aquests països.

★ AA.DD., *Mujeres frontera*. Contamíname.

Mestissatge cultural

Impulsat per la Fundació Contamíname, amb Pedro Guerra al capdavant, el disc-llibre *Mujeres frontera* tracta el cas de Ciudad Juárez des d'un enfocament multidisciplinari, amb la recerca rigorosa i un projecte artístic musical i fotogràfic. L'àlbum pretén esbossar les causes del drama que té lloc a la ciutat mexicana, així com deixar al descobert una societat la indolència i interessos de la qual ho permeten.

★ Dire Straits, *Alchemy: Dire Straits Live*. Universal Music.

Emblemàtics Dire Straits

Reedició d'un dels directes més emblemàtics de Dire Straits, el que van enregistrar el juliol del 1983 al Hammersmith Odeon de Londres. *Alchemy: Dire Straits Live* és el primer àlbum en viu oficial de la banda britànica. Inclou els seus més grans èxits fins a l'actualitat, tot i que molt diferents a les versions d'estudi, amb prolongats solos de guitarra de Mark Knopfler i solos de bateria de Terry Williams.

A cavall de la Catalunya Central, el Pirineu i les Terres de Ponent trobem la comarca del Solsonès. A més de la imprescindible visita a Solsona, amb la catedral i el Museu Diocesà, aquesta terra de transició ha conservat tot un seguit de monuments religiosos importants escampats pel seu vast territori.

Santuaris i e

SOLSONA I OLIUS

Capital de bisbat, Solsona és una ciutat d'interior endreçada i neta, el principal nucli de població en una terra poblada de masos i cases venerables disperses pel territori. Davant de l'històric portal d'accés a la ciutat, veiem que a mà esquerra sobresurt la catedral, de la qual destaca una bonica cúpula de ceràmica blavosa. La façana principal, de línies barroques, dóna a la petita i acollidora plaça del Palau. Aquí ens trobem amb Mn. Enric Bartrina, arxiver del bisbat, que és qui ens farà de guia.

Ens encaminem cap a la porta lateral de la seu, accés que va ser construït al final del segle XVIII en estil neoclàssic. Mn. Bartrina ens explica que «la portalada original era romànica, una autèntica obra mestra de l'escultura medieval. Els neoclàssics, malauradament, no valoraven aquest art i ara de la porta original només en queden restes». Ens assenyalen un racó, on veiem uns relleus. Ens adonem que la portalada romànica devia ser força gran, comparable potser a la del monestir de Ripoll.

L'interior de la catedral, compost per una gran nau única d'estil gòtic, és ampli i diàfan. El presbiteri ens crida l'atenció pel modern i elegant baldaquí que cobreix l'altar i per tot el cadirat que hi ha adossat a la paret. Mn. Bartrina ens fa fixar en els diversos altars barrocs que hi ha a les capelles laterals, i especialment en un orgue que es troba a mitja alçada: «És un orgue històric, de mitjans del segle XIX, i de gran qualitat que afortunadament es va salvar de la crema general del 1936.»

Per als solsonins, però, el *sancta sanctorum* de la catedral és la capella de la Mare de Déu del Claustre. Aquest espectacular espai barroc, ricament decorat, acull la patrona de Solsona. Quans ens hi atensem la Mare de Déu ens captiva inevitablement per la seva gran bellesa. És una imatge romànica de pedra d'un color fosc però misteriosament brillant. Tota ella, amb l'Infant a la falda, va vestida no com una reina, sinó com una veritable emperadriu. Tots els detalls del vestit, amb les diferents teles, la corona i les joies, van ser esculpides per representar-ne la distinció i l'elevada dignitat. La bellesa elegantíssima de la imatge és indiscutible i comprenem perfectament la devoció que li tenen tots els solsonins.

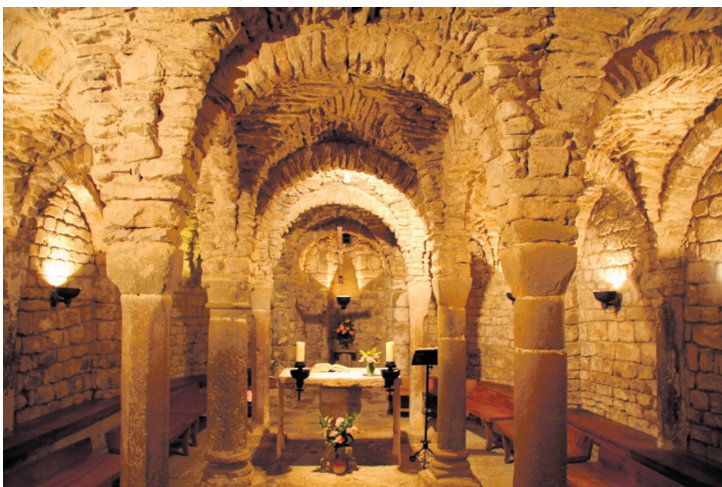
Tot seguit passem al claustre, on, tal com succeeix amb la portalada lateral, la construcció medieval va ser substituïda per la neoclàssica. No obstant això, fa pocs anys s'han descobert diverses portes i finestres originals. Situats davant d'una d'aquestes portes Mn.

Interior de la catedral.

Bartrina ens indica que «l'estil és d'un romànic tardà, corresponent a l'escola de Lleida. Totes aquestes portes i finestres són idèntiques a les que trobem a la Seu Vella, però les d'aquí són fins i tot més antigues». Sense cap representació animal o humana, aquestes portes estan decorades amb tot de sanefes molt delicades, gairebé com de filigrana. El nostre guia ens porta fins a la vora d'un pou que hi ha en un racó del claustre. «La tradició diu que un nen, tot jugant, hi va caure, i que va ser salvat per la Mare de Déu. És per aquest motiu que el pou sempre s'ha volgut conservar tot i les reformes que s'han anat fent al claustre.»

En aquest punt ens acomiadem de Mn. Bartrina molt agraïts per la visita que ens ha fet, i ens dirigim cap al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, situat al palau episcopal. El museu acull obres d'art prou diferents, com ara una curiosa col·lecció d'objectes fets amb sal de la vall del Cardener o les sales dedicades a la prehistòria i l'època ibèrica i romana. Les primeres sales d'art religiós que trobem corresponen a l'estil romànic. Ens sorprenen molt agradablement les pintures al fresc de les esglésies de Sant Quirze de Pedret i Sant Vicenç del Rus. Estan col·locades encertadament en unes sales que reprodueixen fidelment l'arquitectura interior de les esglésies d'on procedeixen.

Cripta de Sant Esteve d'Olius.

Museu Diocesà i Comarcal de Solsona.

Cementiri modernista d'Olius.

xen. Aquest fet, juntament amb la llum tènue que hi domina, crea una atmosfera molt especial, gairebé devocional. Són unes pintures monumentals, que per la seva elegància recorden l'estil d'algunes pintures bizantines.

Quan accedim a l'espai següent ens trobem amb l'àmbit dedicat a l'art gòtic. En aquesta sala predominen clarament els retaules, de fons daurat, sobre del qual ressalten les figures de Jesucrist, la Mare de Déu, els apòstols i els sants, traçats amb molta elegància. Aquests retaules són obra d'alguns dels grans mestres de la pintura gòtica catalana, com ara Pere Serra, Jaume Ferrer o Lluís Borrassà. La sala acull igualment imatges gòtiques bellíssimes i nosaltres ens sentim especialment atrets pel sepulcre d'Hug de Copons. La figura del noble és de faccions molt fines, i jeu vestit amb les armes, la malla i l'arnés, que estan esculpits fins al més mínim detall. Tot ell és d'una elegància excepcional i captivadora. Sortim del Mu-

seu Diocesà i Comarcal de Solsona amb el convenciment que hem vist alguns dels millors tresors pictòrics i escultòrics de la diòcesi i de tot Catalunya. Ara, però, deixem Solsona per veure un altre tresor, aquest cop arquitectònic, de primer ordre: l'església romànica de Sant Esteve d'Olius.

La parròquia de Sant Esteve està situada entre conreus de cereal que s'alternen amb el bosc, i al voltant seu només hi ha dues cases. L'església és notablement gran amb un campanar alt i massís. L'interior és d'una sola nau força llarga, amb una volta de canó perfectament romànica. L'altar queda força elevat respecte la nau i s'hi accedeix per dues escales laterals. La raó que es construís elevat és que a sota s'hi amaga la cripta del segle XI. Tot i que no és gaire gran, quan entrem a la cripta notem que és un espai únic i bell. Està sostinguda per diverses columnetes de factura molt senzilla, que semblen els arbres d'un bosc encantat. Les parets i el sostre ensenyen la pedra nua i sense polir. Tot és, per tant, molt senzill, però aconsegueix captar plenament els sentits del visitant, que s'hi sent còmodament acollit.

La cripta de Sant Esteve rivalitza en singularitat amb l'altre element destacat d'Olius: el cementiri modernista. Situat davant per davant de l'església, va ser construït a partir del 1915 per l'arquitecte Bernardí Martorell. Quan passem la porta d'accés entrem en un món molt diferent, gairebé oníric. Les tombes i els mausoleus no es distribueixen tradicionalment, sinó que es camuflen entre les roques i les alzines. Els nínxols estan fets amb la mateixa pedra del lloc, i n'hi ha que fins i tot estan excavats directament a la roca. Pujant i baixant uns graons accedim a diferents mausoleus, alguns dels quals estan coronats per pinacles i creus inspirats en l'obra de Gaudí. El cementiri modernista d'Olius és un laberint capriciós que malgrat ser de dimensions modestes ens demana una bona estona per captar-ne la complexitat.

Esglésies del Solsonès

LA VALL DE LORD I EL MIRACLE

Al nord de Solsona, i als peus de l'impressionant Port del Comte, s'obre la magnífica i ben preservada Vall de Lord. El centre de població més important és Sant Llorenç de Morunys, on visitem l'església parroquial acompanyats de Mn. Florenci Cases, el rector. Al temple, d'època romànica, s'hi accedeix després de passar per un dels portals de l'antiga muralla. L'església de Sant Llorenç és de tres naus, amb uns pilars quadrats que li donen un aspecte robust. El que ens crida l'atenció, però, és l'abundància de retaules que hi ha. Mn. Cases ens porta fins al més impressionant de tots, el de la Mare de Déu dels Colls. És una obra plenament barroca que cobreix les parets i el sostre d'un absis lateral. Està totalment daurada i decorada i ens quedem embadalits davant de tanta profusió artística.

Els altres dos altars són veritables joies del gòtic. El de l'Esperit Sant és de Pere Serra, de qui ja hem vist obres al Museu Diocesà de Solsona. L'altre retaule gòtic està dedicat a Sant Miquel i Sant Joan Baptista, i Mn. Cases ens n'explica la història més recent: «L'any 1936 va desaparèixer, com tantes altres obres religioses del país, i tothom pensava que havia estat cremat. Però l'any 1996, per a sorpresa de tothom,

pell fosca, està asseguda en un tron, mentre que l'Infant està dret, tot juganer, sobre la seva cama esquerra acariciant suaument la cara de la Mare. Mare i Fill estan espectacularment coronats. Mn. Durban ens diu que ens fixem en un detall de la cara de la Mare de Déu: una llàgrima que li cau pel rostre. «És en record dels fets testimoniats per diversos fidels, que la van veure plorar pel dolor i els pecats del món.»

Sortint de l'església Mn. Durban ens acompanya a l'hostatgeria del santuari. «Som una petita comunitat formada per sacerdots que vivim al santuari des de fa anys. Ara hem reformat completament tota l'hostatgeria per donar una bona acollida als fidels que vulguin passar uns dies de silenci, solitud i pregària a Lord.» Accedim a un pati al voltant del qual s'organitzen les cel·les. Ens impressiona la pulcritud i l'encant de tot el conjunt, senzill i alhora molt acollidor. Amb Mn. Durban visitem algunes de les cel·les, noves, confortables, perfectament acondicionades i amb l'al·licient de ser al bell mig d'un paratge natural fascinant. El lloc no pot ser millor per fer-hi uns dies de recés! Deixem enrere amb certa recança l'elevat santuari de Lord i travessem

tota la comarca fins arribar a un altre santuari insigne del Solsonès: el Miracle. Enmig de conreus i de bosquets de roures, el santuari de la Mare de Déu del Miracle és un conjunt d'edificis d'aspecte més aviat discret i rústic. De fora estant veiem l'església, que resta inacabada. Al Miracle hi ha una petita comunitat de monjos benedictins que depèn de Montserrat, el prior de la qual és el P. Xavier Poch, que ens rep molt amablement.

El P. Poch ens acompanya a l'església barroca, monumental i recentment restaurada. Sens dubte l'element més vistós, allà on fixem la mirada només d'entrar-hi, és l'impressionant retaule barroc. «Tothom qui entra aquí per primer cop se'n meravella. És inevitable.»

Amb els seus espectaculars 23 metres d'alçada i 12 d'amplada és un dels més grans de Catalunya. Hi predomina el daurat, i fa l'efecte que les imatges, les columnes i les petxines se succeeixen fins a l'infinit. L'explosió de l'art barroc assoleix en aquest retaule el seu zenit, com a reflex d'una època en què l'Església se sabia triomfant i hegemònica. Al centre de tot aquest desplegament de bellesa exhuberant hi ha la discretíssima imatge de la Mare de Déu, que es va aparèixer a uns pastors a la vora d'una font l'any 1458. Amb una mirada serena la Mare sosté l'Infant en braços, com si l'ensenyés al món.

Entrem en una capella adjacent, presidida per un altre altar, ben diferent. És força més petit, renaixentista i, per tant, sobri i contingut. És tota una altra manera d'entendre la bellesa artística. «És aquí», ens diu el P. Poch, «on cada dia la comunitat del Miracle resem les hores i participem dels oficis. La nau central només està reservada per a les ocasions especials, quan han de venir molts fidels.»

El silenci i la pau tan especials que sentim al Miracle ho amaren tot i faciliten el treball espiritual i la pregària. D'alguna manera notem que a totes les esglésies del Solsonès que hem visitat hem anat trobant aquesta pau que aconsegueix la serenitat dels cors.

Santuari de la Mare de Déu de Lord.

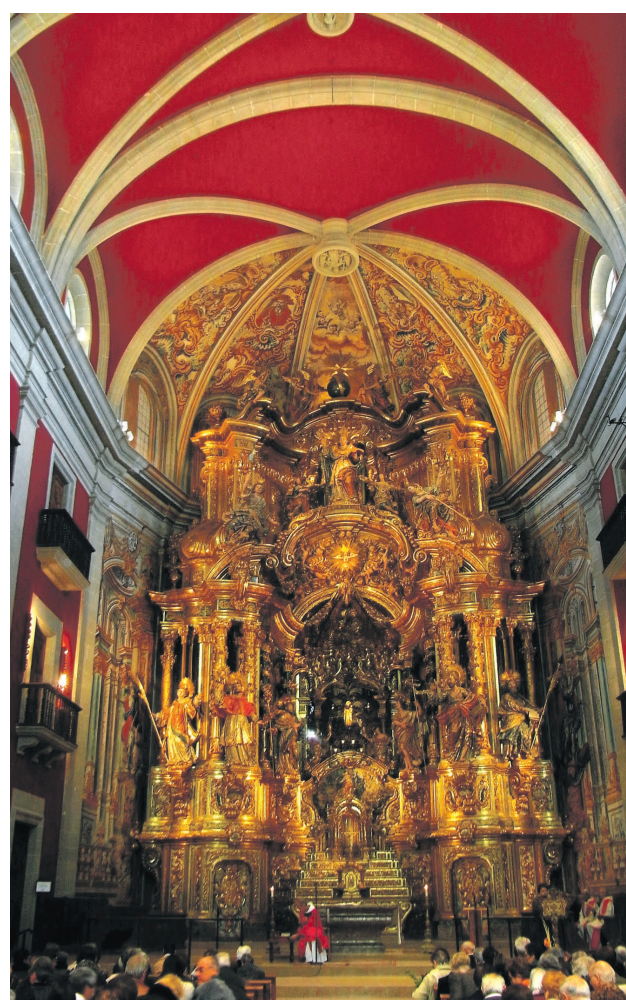
una persona anònima el va tornar al bisbat. Va ser una sorpresa molt agradable recuperar-lo!» Mn. Cases finalment també ens assenyala l'espectacular orgue, construït al segle XIX i restaurat fa pocs anys per tal que soni a la perfecció.

Deixem Sant Llorenç de Morunys per arribar-nos fins al santuari de la Mare de Déu de Lord, l'ànima de la vall. Situat en un gran pla rocós força elevat, per arribar-hi l'últim tram l'hem de fer per força a peu, i quan som a dalt gaudim d'una bellíssima vista. Per fora, l'església es veu força gran i austera. Només en ressalten els grans contraforts. Aquí ens espera Mn. Joan Durban, rector del santuari, que ens convida a entrar al temple. L'interior està dominat per un gran retaule rere l'altar, però la resta de l'església ens mostra les parets nues. Mn. Durban ens informa dels diferents usos i també destruccions que ha patit el santuari: «L'any 1936 van voler cremar l'altar major, però es van fer enrere perquè un dels que hi havia pujat havia participat en la realització de l'elaborada ebenisteria de part del presbiteri, i va convèncer els incendiàries que desistissin. Per això l'altar es va salvar.»

Tot seguit pugem al cambril situat rere l'altar, on està custodiada la bella Mare de Déu de Lord. De

Retaule de la Mare de Déu dels Colls, a Sant Llorenç de Morunys.

Retaule barroc del santuari del Miracle.

Vacances

Misses a llocs d’estiueig de la costa

ALDEA, L’ Parròquia de Sant Ramon V.: 20.00 h. D.: 11.30 h. Parròquia de Sant Josep D.: 10.30 h, 20.00 h. ALELLA Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h, 20.00 h. ALTAFULLA Parròquia de Sant Martí V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. Barri Marítim V.: 20.30 h. D.: 19.00 h, 20.00 h. AMETLLA DE MAR, L’ Parròquia de la Purificació de Maria V.: 19.00 h. D.: 10.30 h, 19.00 h. AMPOLLA, L’ Parròquia de Sant Joan Baptista V.: 19.30 h, D.: 8.30 h, 11.00 h, 19.30 h. AMPOSTA Parròquia de l’Assumpció V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. Parròquia del Sagrat Cor V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h. Parròquia de Sant Josep V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 10.30 h. ARENYS DE MAR Parròquia de Santa Maria As-sumpta V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Convent dels Caputxins V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. BEGUR Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h. D.: 11.20 h, 20.00 h. BENICARLÓ Parròquia de St. Bartomeu: V.: 20.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 20.30 h. Parròquia de St. Pere, Apòstol V.: 19.30 h. D.: 11.030 h, 19.30 h. Parròquia de Sta. Maria del Mar V.: 20.00 h. D.: 10.30 h, 20.00 h. BLANES Parròquia de Sta. Maria V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h. Parròquia de la Sgda. Família (Els Pins) V.: 19.00 h. 20.00 h. D.: 10.00 h, 11.30 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Teresa D.: 9.30 h, 11.30 h. Capella de Santa Anna V.: 19.00 h. CABRERA DE MAR Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 12.00 h. Santa Helena d’Agell D.: 11.00 h. Joan XXIII, n. 1, V.: 18.30 CABRILS Parròquia de Santa Creu V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h,19.30 h. CADAQUÉS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.45 h, 11.00 h, 20.00 h. CALAFELL Parròquia de la Santa Creu	V: 20.30 h. D. : 9.00 h, 11.00 h. Parròquia de Sant Pere (platja) V: 19.00 h, 20.00 h. D. : 10.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. CALDES D’ESTRAC Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h. Santuari del Carme V.: 18.45 h. D.: 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. CALELLA DE LA COSTA Parròquia de Santa Maria i Sant Nicolau V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Agustins V.: 20.00 h. D.: 10.30 h, 12.30 h, 17.30 h. CALELLA DE PALAFRUGELL Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h, D.: 11.20 h, 21.00 h, CALONGE Parròquia de Sant Martí V.: 20.30 h. D.: 11.20 h, CAMBRILS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h. Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 8.30h, 12.00 h, 19.00 h. Santuari de la Mare de Déu del Camí, D.: 11.30 h, 19.00 h. CANET DE MAR Parròquia de Sant Pere i Sant Pau V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Santuari de la Misericòrdia D.: 11.00 h. Capella Residència Guillem Mas V.: 20.45 h. D.: 8.45 h. CASTELL D’ARO Parròquia de la Nativitat D.: 10.00 h. Ermita del Remei D.: 18.00 h. Capella del Pla de Sant Pol V.: 20.30 h. .D.: 11.00 h. CASTELLDEFELS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h. 13.00 h, 20.00 h. Capella Bella Mar V.:19.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Vista Alegre V.:19.00 h. D.: 10.00 h. Temple del Carme (Can Bou) V.: 20.00 h. D.: 10.00 h. CASTELLÓ D’EMPÚRIES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 11.00 h, 20.00 h. Empuriabrava: Centre Cívic V.:16.30 h. COMA-RUGA Parròquia de Sant Ramon V: 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. D. : 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. Temple de Sant Salvador de Mar V.: 20.00 h, 21.00 h. D.: 10.30 h, 20.00 h, 21.00 h. CREIXELL Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 13.00 h, 20.00 h.	CUBELLES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h. CUNIT Parròquia de Sant Cristòfol V.: 20.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. DELTEBRE Parròquia de l’Assumpció de Maria (Jesús i Maria) V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h. Parròquia de Sant Miquel Arcàngel (La Cava) V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.00 h, 20.00 h. EMPÚRIES Parròquia de Sant Martí D.: 12.00 h. ESCALA, L’ Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h, 20.30 h. D.: 12.00 h, 20.30 h. ESTARTIT, L’ Parròquia de Santa Anna V.: 19.00 h. D.: 10.30 h. HOSPITALET DE L’INFANT, L’ Parròquia de Sant Pere, Apòstol V: 20.00 h. D.: 9.00, 12.00 h, 20.00 h. LLANÇÀ Parròquia de Sant Vicenç V.: 19.00 h. (Grifeu), 19.30 h. (Port) D.: 8.30 h. (Port), 11.00 h. (Vila), 19.00 h. (Vila), 20.30 h. (Port) LLAFRANC Parròquia de Santa Rosa V.: 19.00 h. D.: 10.00 h LLORET DE MAR Parròquia de Sant Romà V.: 18.00 h, 20.00 h. D.: 10.30 h, 12.00 h, 18.00 h, 20.00 h. Sant Quirze V.: 21.15 h. MALGRAT DE MAR Parròquia de Sant Nicolau V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, Internaci-onal, 11.30 h, 20.00 h. Residència Natzaret V.: 19.30 h. D.: 11.00 h. MASNOU, EL Parròquia de Sant Pere V.:19.30 h. D.: 9.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Casa Benèfica D.: 10.30 El Pilar V.:20.00 h. D.: 11.00 h, 19.00 h. Maricel V.:21.30 h. D.: 9.00 h, 12.30 h. PALAFRUGELL Parròquia de Sant Martí V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. PALAFOLLS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 10.00 h. Sant Lluís D.: 11.00 h. PALAMÓS Parròquia de Santa Maria del Mar V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Eugènia V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.	Capella de La Fosca D.:20.30 h. PENÍSCOLA Parròquia de la Mare de Déu del Socors V.: 21.00 h. D.: 8.30 h, 11.00 h, (19.30 h, Patí Escoles) 20.30 h. PINEDA DE MAR Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h. Parròquia Sant Joan Baptista V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Capella barri Les Creus D.: 10.00 h. PLATJA D’ARO Parròquia de Santa Maria V.: 18.30 h, 20.00 h. D.: 18.30 h, 20.00 h. PORT DE LA SELVA, EL Parròquia de la Mare de Déu de les Neus V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 11.00 h, 19.00 h. PREMIÀ DE MAR Parròquia de Sant Cristòfol V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Maria V.:19.00 h. D.: 11.00 h, 13.00 h, 19.00 h. ROSES Parròquia de Santa Maria Assumpta V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 11.00 h, 18.00 h, 20.00 h. SALOU Parròquia de Santa Maria del Mar V.: 19.00 h, 20.00h, 21.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. Parròquia de Sant Ramon V.: 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h. D.: 8.30 h, 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h, 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h. El Pessebre V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 10.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Sant Jordi, V.: 19.00 h. SANT ANDREU DE LLAVANERES Parròquia de Sant Andreu V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 13.00 h (cementiri), 20.00 h. Parròquia de Sant Pere D.: 10.00 h. SANT FELIU DE GUÍXOLS Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Parròquia de Sta. Maria Assumpta V.: 18.00 h. Parròquia de Sant Joan Baptista D.: 11.00 h. SANT GENÍS DE PALAFOLLS Parròquia de Sant Genís D.: 12.30 h. SANT POL DE MAR Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Temple de Sant Pau V.: 18.30 h.	SANTA CRISTINA D’ARO Parròquia de Santa Cristina V.: 19.30 h. D.: 11.00 h. Monestir de Solius V.: 18.00 h. D.: 10.00 h. SANTA SUSANNA Parròquia de Santa Susanna V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h. SEGUR DE CALAFELL Parròquia de l’Assumpció V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.30 h, 19.00 h, 20.00 h. SELVA DE MAR, LA Parròquia de Sant Esteve D.: 20.30 SITGES Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h, 19.00 h, 20.00 h. Temple de Sant Joan Baptista V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. Santuari El Vinyet V.: 20.30 h. D.: 10.00 h. TORREDEMBARRA Església Arxiprestal V.: 19.30 h, 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Barri Marítim V.: 20.00 h, 21.00 h. D.: 11.00 h, 20.00 h, 21.00 h. Capella Clarà D.: 9.30 TORROELLA DE MONTGRÍ Parròquia de Sant Genís V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 20.00 h.s Capella de l’Hospital D.: 12.00 h. <i>Càmping Delfin Verde</i> D.: 10.00 h. TOSSA DE MAR Parròquia de Sant Vicenç V.: 20.00 h. D.: 7.30 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h. VENDRELL, EL Parròquia de Sant Salvador V.: 19.00 h, 20.00 h. D. : 9.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h VILANOVA I LA GELTRÚ Parròquia de Santa Maria de la Geltrú V.:19.30 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Parròquia de Sant Antoni Abat V.:20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h. Parròquia de la Immaculada V.:19.30 h. D.: 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h, 19.30 h. Parròquia de Sant Joan Baptista V.:19.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h. VILASSAR DE MAR Parròquia de Sant Joan V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h. VINARÒS Parròquia de l’Assumpció de Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Magdalena V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 19.30 h. St. Agustí, convent V.: 19.00 h. D.: 9.30 h, 11.30 h, 19.00 h.
--	--	--	---	--

Cuina saludable

Un estiu de crisi: cafè a l'estiu

Per als que no podeu passar sense cafè, el cafè amb gel és una bona alternativa per a l'estiu. Us mantindrà desperts i hidratats. La cafeïna és estimulants i el gel us refrescarà; així, mentre us carregueu d'energia, gaudireu de la vostra beguda preferida. És ideal per prendre a mitja tarda, però procureu no abusar-ne i beure-la abans de les sis de la tarda, ja que l'efecte de la cafeïna podria donar-vos problemes a l'hora de dormir. No obstant això, el cafè gelat a l'estiu és una opció econòmica i bona per fer front a les caloroses tardes estiuenques tant si sou a casa, a la feina o de vacances. Una altra beguda també vigoritzant és el tè. Amb gel, llimona i menta us ajudarà a suportar les altes temperatures estiuenques. Si us agrada el cafè aquí us deixo algunes receptes. Tasteu-les totes, són boníssimes i algunes molt nutritives.

Ingredients

1 litre de llet
2 copes de licor de taronja
4 culleradetes de cafè soluble
200 gr de sucre
4 glaçons

Preparació

Dissoleu el sucre en la llet bullint. Deixeu refredar i introduïu a la nevera. Una vegada fred, aboqueu la llet a la batedora, el licor de taronja i quatre glaçons de gel. Bateu i serviu en gots allargats amb el cafè soluble espolsat per sobre.

Ingredients

4 cullerades soperes de cafè mòlt
200 gr de sucre
4 cullerades de nata

Preparació

Prepareu un cafè exprés curt i afegiu-hi el sucre, remenant fins que estigui dissolt. Aboqueu-lo al recipient de glaçons del congelador i deixeu-lo gelar. Remeneu la preparació completament per trencar els vidres i torneu-lo al congelador. Repetiu aquesta operació dues vegades més i guardeu-lo fins al moment de servir. Serviu en copes grans i adorneu amb la nata.

Ingredients

3 ous
3 cullerades de sucre
1 cullerada de cafè soluble
200 gr de nata muntada
grans de cafè per decorar

Preparació

Bateu els rovells amb el sucre fins que estiguin cremosos. Coeu al bany maria, sense deixar de batre fins que s'espesseixi. Afegiu-hi el cafè soluble, removeu, deixeu-ho refredar i afegiu-hi la nata. Després feu les clares a punt de neu, incorporeu les clares a la barreja anterior procurant que no es baixin i repartiu en copes de vidre. Deixeu-ho al congelador com a mínim una hora i mitja. Retiren-lo del congelador uns 20 minuts abans de servir i decoreu-ho amb la nata muntada i els grans de cafè.

Per gaudir d'un bon cafè, millor prepareu-lo amb aigua mineral. Si el vostre organisme és sensible a la cafeïna, present en el cafè normal, o si en preneu grans quantitats, utilitzeu el cafè descafeïnat.

M. José Camps

Tècnica en Dietètica i Nutrició
campsalut@gmail.com

Ingredients

4 cullerades de cafè mòlt
8 culleradetes de sucre

Preparació

Fer un cafè llarg i deixeu-lo refredar. Aboqueu en una safata de glaçons i gelem al congelador. Remeneu la preparació completament per trencar els vidres i torneu al congelador. Feu aquesta operació dues vegades més i guardeu fins al moment de servir. Serviu com a granissat.

Ingredients

2 gots de cafè ben fort
4 culleradetes de sucre
2 culleradetes de cacau soluble

Preparació

Barregeu tots els ingredients quan el cafè estigui encara calent. Deixeu refredar i aboqueu en una glaçonera. Una vegada gelat serviu acompanyant de llet ben freda.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- ☐ Amèrica i Àfrica: 230€
- ☐ Missioner
- ☐ Edició en català
- ☐ Àsia i Oceania: 308€
- ☐ Missionera
- ☐ Edició en castellà
- ☐ Adjunto xec nominatiu
- ☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Viu el valor...

RECONCILIACIÓ

per Stefano
Abbate

«Rebeu l'Esperit Sant. A qui perdoneu els pecats, els quedaran perdonats» (Jesús de Natzaret)

EXPLICA'M UN VALOR

Vet aquí un nen que jugava tot el dia amb una fona, feia pràctiques però mai no l'encertava. Desencantat, va tornar a casa per sopar. Quan s'hi acostava, va veure un ànec que era la mascota de la seva àvia. No es va poder contenir i va preparar la fona i va llençar-la amb tanta punteria que el va matar d'un sol cop. Estava trist i espantat, i va decidir d'amagar el cadàver de l'ànec al bosc. Però va veure que la seva germana Lucrècia l'estava espiant. Ella no va dir ni piu. En acabat de sopar, l'àvia va dir: «Noia, vine que m'ajudaràs a rentar els plats.» «Àvia, el meu germà Pere m'ha dit que avui ell volia ajudar-te a la cuina, oi, Pere?» I fluixet li va dir a cau d'orella: «Te'n recordes de l'ànec?» Aleshores en Pere, sense dir res, va anar a rentar els plats. L'endemà l'avi va preguntar als néts si volien anar a pescar, i l'àvia els va dir: «Ho sento, però la Lucrècia m'ha d'ajudar a fer el dinar.» Ella va dir maliciosament amb un mig somriure a son germà: «Te'n recordes de l'ànec?» I en Pere va anar a fer el dinar i la Lucrècia a pescar. Passats uns quants dies, en Pere ja no podia més, feia les seves feines i les de la seva germana. Es va acostar a l'àvia i va confessar-ho tot. Ella es va agenollar, el va abraçar i li va dir: «Amor meu, ja ho sabia. Era a la finestra i ho vaig veure tot, però perquè t'estimo et vaig perdonar. El que em preguntava era fins quan permetries ser tractat com un esclau...»

ENIGMA

Posa lletra a la cançó

LES MANS BUIDES

Les mans buides,
això _____ Tu de mi
i em demanes
deixar-ho tot als teus _____,
fins que ja no tingui
ja no tingui res
i així Tu puguis entrar
i omplir-me fins a _____.

La Re

la RE

SOL SOL7

DO DO7

la

RE

DO SOL

Envia la resposta, juntament amb les teves dades personals, a redaccio@catalunyacristiana.cat o per correu postal a c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 de Barcelona. Entre els guanyadors sortejarem un lot de llibres infantils i juvenils gentilesa de l'Editorial Casals.

PINTA LA PARAULA

Acoloreix la il·lustració i escriu què li diu Bartimeu a Jesús. Què li respon Jesús? Ho trobaràs a l'Evangeli de Lluc 18,35-43.

GRANISSAT DE LLETRES

Troba 5 paraules relacionades amb el valor de la RECONCILIACIÓ

C	A	S	F	A	V	O	C	X	S
A	O	A	C	V	G	E	R	M	A
F	P	N	I	N	O	T	I	R	C
H	A	L	F	E	R	V	J	O	E
I	O	D	R	E	P	E	I	C	R
A	L	I	S	E	S	F	K	A	D
R	X	A	M	U	L	S	J	Ñ	O
T	A	E	H	N	S	Z	I	D	T
G	R	A	C	I	A	V	N	O	N

JUGA EL VALOR

Farem un tauler de joc amb caselles, com si fos el joc de l'oca. A la sortida hi haurà una presó i a l'arribada un colom de la pau. El director del joc explica que som en una regió en guerra i estem presoners. Ens hem d'escapar i arribar a una zona de pau. Però cal que el grup vagi unit. Cada membre dels dos grups llença el dau i la fitxa del seu grup avança segons el número del dau. Quan arribi a la casella, l'animador del joc presentarà una situació a resoldre i ells han d'explicar com la superarien actuant sempre en grup. Si segons l'animador la situació se supera, avancen dues caselles; si no, en retrocedeixen dues. Es tracta de pensar com resoldre situacions diverses segons la temàtica que vulguem donar al joc.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) TEMPS DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 2)

AGOST

29. DIUMENGE
XXII de durant l'any (F), Verd. Lectures: Siràcida 3,19-21.30-31 / Salm 67 / Hebreus 12,18-19.22-24a / Lluc 14,1.7-14
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adelf, b.; Santes, Sabina, mr.
30. DILLUNS
Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 2,1-5 / Salm 118 / Mateu 4,16-30
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fèlix, prev. i mr.; Fiacre, erm.; Santes, beata Joana Jugan, rel. i fund.
31. DIMARTS
Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 2,10b-16 / Salm 144 / Mateu 4,31-37. O bé: Sant Ramon Nonat (MLI), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nicodem; Aristides, ab.; Domènec de Val, mr.; Vicenç, Sabina i Cristeta, mr.

SETEMBRE

1. DIMECRES
Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 3,1-9 /

- Salm 32 / Mateu 4,38-44. Lleida: Sant Lleir (MO), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu del Puig. Sants, Gil; Llop, b.; Santes, Anna, prof.; Teresa-Margarida Reddi, rel.
2. DIJOUS
Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 3,18-23 / Salm 23 / Mateu 5,1-11
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Antolí, mr.; beats màrtirs de setembre; Santes, Ingrid, rel.; Raquel.
3. DIVENDRES
Sant Gregori el Gran (MO), Blanc. Lectures: 1 Corintis 4,1-5 / Salm 36 / Lluc 5,33-39
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Simeó Estilita el Jove, monjo; Sàndal, mr.; Santes, Basilissa, vg. i mr.
4. DISSABTE
Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 4,6b-15 / Salm 144 / Lluc 6,1-5. Tortosa: Mare de Déu de la Cinta (S), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Moisès; Bonifaci I, p.; Santes, Rosa de Viterbo, vg.; Rosalia de Palerm, rel.

Comentari de la Paraula

Mn. Josep Rius-Camps,
teòleg i biblista

La hidropesia dels dignataris

El títol reflecteix la figura de l'home hidròpic (Lc 14,2-6) que ens hem saltat en la lectura d'avui (14,1.7-14), una creació típica de Lluc sobre la pauta de l'home atrofiat pel precepte sabàtic que comparteix amb Marc i Mateu (cf. Lc 6,6-11; Mc 3,1-6; Mt 12,9-14). Allí ens trobàvem en una sinagoga en dia de Sabat, aquí ha canviat l'escenari: «Succeï que en entrar ("anar") ell a casa d'un dels caps dels fariseus un Sabat a dinar, aquests estaven precisament espiant-lo» (Lc 14,1). La polèmica està servida. «I heus aquí que un home hidròpic era davant d'ell. Jesús reaccionà i digué dirigint-se als doctors de la Llei i fariseus: "¿És permès, en Sabat, de guarir o no?" Però ells callaven. Ell l'emparà i, un cop guarit, l'acomiadà; i afegí dirigint-se a ells: "¿Qui de vosaltres si una ovel·la ("un fill") o un bou cau en un pou el dia de repòs sabàtic, no l'en traurà tot seguit?" Ells, però, no respongueren a aquesta qüestió ("i no pogueren replicar a això").» La figura de l'home hidròpic il·lumina la semblança que Jesús els proposa tot seguit: «Quan siguis convidat a una boda ("per a alguns a unes noces"), no et recolzis a taula en el primer lloc, no sigui que vingui un de més honorable que tu ("o convidat per ell") i, en arribar el qui us ha convidat a tu i a ell, et digui: "Cedeix-li el lloc." Aleshores, ple de vergonya, hauràs d'ocupar el darrer lloc.» Lluc estableix un paral·lel entre la hidropesia de l'home, una acumulació anormal de serositat en el cos, amb l'afany dels dirigents que havien escollit els primers llocs. La lliçó alternativa és clara: «Més aviat, quan siguis convidat, posa't a taula en el darrer lloc, a fi que quan vingui el qui t'ha convidat et digui: "Amic, puja més amunt." I aleshores tindràs reputació davant els comensals. Perquè tot aquell qui s'exalta és ("serà") humiliat, i el qui s'humilia és ("serà") exaltat.»

Lectures bíbliques

Diumenge XXII de durant l'any

Lectura primera	Sir 3,19-21.30-31	Lectura segona	He 12,18-19.22-24a
Qui pot descobrir la voluntat del Senyor		Rep-lo, no com a esclau, sinó com un germà estimat	
Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira:		Lectura de la carta als cristians hebreus:	
Fill meu, sigues modest en tot el que facis i et veuràs més estimat que el qui dóna esplèndidament. Com més gran ets més humil has de ser, i Déu et concedirà el seu favor. Déu, que és veritablement poderós, revela els seus secrets als humils. La desgràcia dels descreguts no té remei, perquè ha arrelat en ells una planta dolenta. El cor dels assenyats comprèn els proverbis dels assenyats, l'orella atenta s'alegra de sentir parlar amb seny.		Germans, vosaltres no us heu acostat a aquella muntanya palpable del Sinaí, que era tota ella foc ardent, fosc, negra nuvolada i tempesta, ni heu escoltat el toc del corn i la veu que pronunciava aquelles paraules. Els mateixos que sentiren la veu suplicaren que no continués parlant-los. Vosaltres us heu acostat a la muntanya de Sió, a la ciutat del Déu viu, la Jerusalem celestial, a miriades d'àngels, a l'aplec festiu dels primers inscrits com a ciutadans del cel; us heu acostat a Déu, jutge de tots, als esperits dels justos que ja han arribat a terme, a Jesús, el mitjancer de la nova aliança.	
Salm responsorial	67	Al·leluia	Mt 11,29ab
Que s'alegrin davant d'ell els justos, que no planyin res per celebrar el seu triomf. Canteu al Senyor, lloeu el seu nom, celebren davant d'ell el seu triomf.		Accepteu el meu jou i feu-vos deixebles meus, que jo sóc benèvol i humil de cor.	
R. Instal·laieu els pobres, Déu nostre, al país fèrtil del vostre patrimoni.		Evangelí	Lc 14,1a.7-14
Déu és pare d'orfes, defensor de viudes, des del lloc sagrat on resideix. Déu dóna casa als desemparats, allibera els captius i els enriqueix. R.		Tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit.	
Senyor, vas fer caure una pluja abundant per refer els vostres camps esgotats; vas allotjar-hi la vostra família. Instal·laieu els pobres, Déu nostre, al país fèrtil del vostre patrimoni. R.		Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:	
		Un dissabte, Jesús entrà a menjar a casa d'un dels principals fariseus. Ells l'estaven observant. Jesús notà que els convidats escollien els primers llocs i els proposà aquesta paràbola: «Quan algú et convida a un dinar de casament, no et posis al primer lloc: si hi hagués un altre convidat més honorable que tu, vindria el qui us	

Glòria Monés

ha convidat a tots dos i et diria: "Cedeix-li el lloc", i tu hauries d'ocupar el lloc darrer, tot avergonyit. Més aviat quan et conviden vés a ocupar el lloc darrer, i quan entrarà el qui t'ha convidat et dirà: "Amic, puja més amunt." Llavors seràs honorat davant tots els qui són a taula, perquè tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit.»
Després digué al qui l'havia convidat: «Quan facis un dinar o un sopar, no hi cridis els teus amics, ni els teus germans, ni altres parents teus, ni veïns rics. Potser ells també et convidarien, i ja tindries la recompensa. Més aviat, quan facis una festa, convida-hi pobres, invàlids, coixos i cecs. Felicitat de tu, llavors: ells no tenen res per recompensar-t'ho, i Déu t'ho recompensarà quan ressuscitaran els justos.»

Programació 2010

Club⁺amics

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 22 al 29 d'agost

Del 3 al 10 de desembre

Del 27 de desembre al 3 de gener

RUTA DE JOAN PAU II

Polònia

**Del 2 al 9
d'octubre**

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges

Lourdes

**Del 15 al 17
d'octubre**

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Sant Feliu de Llobregat

Celebracions monàstiques a Montserrat

El P. Alexandre Olivar celebra els 75 anys de vida monàstica i el germà Anton Gordillo signa el compromís temporal davant la comunitat

Redacció
Montserrat

El 7 d'agost passat, durant la missa conventual del monestir, el P. Alexandre M. Olivar va celebrar els 75 anys de la professió monàstica a Montserrat. També durant la missa, presidida pel P. Abat Josep M. Soler, i davant els seus germans de comunitat, familiars i amics, el P. Alexandre va renovar els vots monàstics.

El P. Alexandre M. (Lluís) Olivar i Daydí va néixer l'1 de febrer de 1919 a Barcelona i és llicenciat en Teologia. Va entrar al Monestir de Montserrat el 29 de juliol de 1934, on va fer la professió temporal el 4 d'agost de 1935 i la solemne el 27 d'agost de 1940. El 9 d'agost de 1942 va ser ordenat sacerdot. Del 1936 al 1939, va realitzar els estudis eclesiàstics a les abadies de Maria Laach i Maredsous, que va finalitzar a Montserrat, etapa que va ser decisiva per a la seva vida científica. D'una banda, el va posar en contacte amb el món de parla germànica —llengua que ja coneixia de petit—, mentre que d'una altra l'introduïa en el que haurien de ser dos dels seus principals camps d'investigació: la patristica i la litúrgia. Va ser a Maria Laach on va descobrir els sermons de sant Pere Crisòleg, que van ocupar una part molt important de la seva activitat científica.

De l'any 1946 al 1953 va dirigir la Biblioteca de Montserrat, de la qual ha publicat els catàlegs dels incunables, dels manuscrits i dels manuscrits litúrgics. L'any 1953, quan apareix *El Sacramentari de Vic*, que consagra la seva dedicació a la litúrgia i el situa al capdavant de la nova generació d'estudiosos de l'antiga litúrgia catalanonarbonesa, es fa càrrec com a superior de la comunitat benedictina del Santuari del Miracle (Solsona), fins l'any 1958. Quan torna a Montserrat publica el seu primer volum d'estudis sobre els sermons de Sant Pere

El P. Alexandre Olivar ha celebrat 75 anys de vida monàstica.

Crisòleg i, entre 1962 i 1963, actua a Roma com a secretari i conseller del cardenal Anselm M. Albareda, llavors membre de la comissió de litúrgia de la primera sessió del Concili Vaticà II. L'any 1965 és organitzador i secretari general del II Congrés Litúrgic de Montserrat. El 1969 és membre fundador de la Societat catalana d'estudis litúrgics, de la qual n'és president emèrit. L'any 1982 és escollit acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona.

El P. Alexandre Olivar és conegut internacionalment per l'edició de sermons de sant Pere Crisòleg, publicada entre els anys 1975 i 1982 en la prestigiosa col·lecció del Corpus Christianorum. Destaca també com a patròleg per les seves múltiples contribucions a revistes especialitzades i pel volum *La predicación cristiana antigua* (Ed. Herder).

El P. abat de Montserrat, Josep M. Soler, va recordar, durant l'homilia celebrada el 7 d'agost a la basílica de Santa Maria, que el P. Alexandre renovava «el seu compromís de seguiment de Jesucrist com a monjo. En la plenitud de l'edat i amb la saviesa que dóna l'experiència, desitja amb joia continuar fidel a la vocació que Déu

imatjat de la Regla benedictina— “els lloms cenyits amb la fe i amb l'observança de les bones obres”, perquè —i és encara sant Benet qui ho diu— “amb el progrés en la vida monàstica i en la fe, s'eixampla el cor i es corre per la via dels manaments de Déu en la inefable dolcesa de l'amor» (cf. *Regla de sant Benet, Pròleg, 50*).

El jubileu monàstic del P. Alexandre Olivar va ser precedit el dia anterior, 6 d'agost, en la Festa de la Transfiguració del Senyor, d'una altra celebració de caire comunitari. El germà Anton Gordillo i Aubert va fer la seva primera professió, després de l'aprenentatge de la vida monàstica que és el noviciat.

El P. Josep M. Soler va dir durant l'homilia que «el nostre germà Anton Gordillo, que ja ha viscut des de fa temps el seguiment de Jesús en la seva vida cristiana, ara, després de tres anys de compartir la vida de la nostra comunitat, vol fer la primera professió, d'abast temporal, com a monjo. El mou l'amor a la paraula del Pare que a l'evangelí d'avui ens invita a escoltar i a conèixer cada vegada més Jesucrist i a deixar-lo entrar a fons

Després de fer el noviciat, Anton Gordillo va fer els vots temporals.

li va donar, en la vivència de la qual ha trobat la seva realització personal i ha pogut dedicar-se a l'estudi de la litúrgia i dels Pares de l'Església». El P. Josep M. Soler va continuar glossant la vida del P. Alexandre desitjant «que el Senyor dugui a bon terme el propòsit que ara, amb joia, renova a l'escola de sant Benet. Que pugui perseverar constantment en el “guiatge de l'Evangelí” tenint —per dir-ho amb el llenguatge

en la pròpia vida. La vida monàstica demana, precisament, una relació íntima amb Jesús tot sol viscuda en la fe i una radicalitat per posar-se a seguir-lo en la fidelitat a la paraula evangèlica». El Gmà. Anton Gordillo va néixer a Barcelona el 5 d'abril de 1965. És doctor en Enginyeria Industrial per la UPC, d'on va ser professor en l'àrea de Ciències Materials, i va entrar al noviciat el 6 d'agost del 2008.

Tarragona

L'Hospitalitat porta 650 pelegrins a Lourdes

Joan Boronat / Tarragona

De l'1 al 5 de juliol l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Tarragona va realitzar el pelegrinatge anual fins al santuari de Lourdes, visita que enguany ha arribat a la 38a edició. En total van ser 650 les persones, entre malalts, familiars i acompanyants, que van fer el desplaçament amb 14 autocars, cinc dels quals adaptats especialment per al transport dels malalts.

L'expedició fou encapçalada per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, com un pelegrí més, acompanyat del president de l'Hospitalitat, Antoni Boada, i del consiliari, Mn. Joaquim Gras, junt amb d'altres sacerdots. El divendres dia 2 es va iniciar amb el via crucis, per procedir després al pas dels malalts per la

gruta, la missa a la basílica del Roser i la processó del Santíssim amb la benedicció dels malalts.

L'endemà dissabte es va celebrar la missa a la gruta, un dels moments més emotius d'entre tots els que tan intensament es viuen durant l'estada a Lourdes, seguit de la pregària i bany dels malalts a les piscines, la visita a Lourdes i, al vespre, la corpenedora processó de les torxes.

El diumenge al matí els pelegrins van participar a la missa internacional i, a la tarda, la gresca i el bon humor van ser la constant en l'acte lúdic celebrat a La Foret (Cinema del bosc), on tothom s'ho passà d'allò més bé. Una vegada més el pelegrinatge a Lourdes va ser molt compartit entre els sofrents i els seus acompanyants, tots sota el mateix impuls marcat per la fe i l'esperança, als peus de la Mare de Déu.

Barcelona

«Volem cohesionar més la nostra comunitat parroquial»

Mn. Joaquim Brustenga, rector de la parròquia de Sant Ramon Nonat

Miquel Àngel Codina

Al llarg de la seva vida pastoral, Mn. Joaquim Brustenga ha estat, entre altres càrrecs, vicari episcopal, arxiprest i també secretari del Consell Presbiteral sota el pontificat del cardenal Lluís Martínez Sistach. Actualment és el president de la Unió Sacerdotal de Barcelona. El 2006 va ser nomenat rector de la parròquia de Sant Ramon Nonat. Arribat a l'edat de la jubilació i satisfet de la tasca realitzada en aquests quatre anys, el proper 5 de setembre marxarà a una altra destinació: la parròquia de Santa Maria Magdalena, al districte barceloní de Nou Barris.

Enguany se celebra el 80è aniversari de la parròquia de Sant Ramon Nonat i el 75è aniversari de la dedicació de l'església d'aquesta parròquia. Què signifiquen aquestes dues efemèrides per a la vida eclesial del barri de Collblanc?

Al Consell pastoral ens va semblar que aquesta coincidència calia celebrar-la de manera especial per tal d'aconseguir dos objectius importants: intentar cohesionar més la comunitat parroquial i fer prendre consciència de la nostra història, que és desconeguda per a molta gent. Tenim una feligresia plural. La nostra parròquia comprèn un sector del municipi de Barcelona i un altre del municipi de l'Hospitalet de Llobregat. Cal dir que són dos sectors de configuració sociològica diferent. En el que correspon a Barcelona predomina la classe mitjana, en canvi en el de l'Hospitalet hi ha més immigració. Actualment participen a l'eucaristia un miler de persones cada setmana; sobretot té molta concurrència la missa

L'exposició està instal·lada a la nau esquerra de l'església.

dominical de dotze, que es fa en llengua castellana. Amb aquestes commemoracions ens hem proposat mirar el passat, considerar quin és el nostre present i marcar unes línies de futur.

Fem una mica d'història. Com va néixer la parròquia?

Des del segle XVII hi havia a la carretera de Collblanc una capella dedicada a la Mare de Déu de la Mercè. El 1888 es concedeix el permís per celebrar-hi la missa dominical. El 1924 el Dr. Ramon Baucells es fa càrrec de la nova tinència parroquial, dedicada a sant Ramon Nonat, ubicada a l'antiga capella de la Mercè i dependent de la parròquia de Santa Maria de Sants. El 3 de maig del 1925 es posa la primera pedra d'aquesta tinència parroquial, a càrrec de l'arquitecte Enric Sagnier. El bisbe Irujo signa el 22 de novembre del 1930 el decret d'erecció de la parròquia de Sant Ramon Nonat. Mn. Florenci Baucells és nomenat rector de la nova parròquia. El

1932 s'inicia la construcció de l'església principal al costat de la primera, que passa a ser la capella del Santíssim. Se'n fa càrrec el mateix arquitecte, Enric Sagnier. L'església és d'estil neoromànic, de creu llatina i tres naus. També es construeixen les dependències parroquials i els habitatges per al rector i vicaris. El 3 d'agost del 1935 es consagra l'església parroquial.

I un any després, amb la guerra civil, es va destruir tot.

Sí, el juliol del 1936 ho van cremar tot. Mn. Florenci Baucells va ser l'únic capellà, dels que estaven al servei de la parròquia, que es va salvar. Ell va continuar com a rector fins al 1970. Va reconstruir l'església i les escoles de les nenes i dels nens, la rectoria i el centre parroquial. De mica en mica, la parròquia va anar aconseguint una gran vitalitat religiosa i cultural. El 1947 es van inaugurar les obres d'embelliment de la façana i la construcció del cam-

panar, amb rellotge i tres campanes. L'arquitecte va ser Josep M. Sagnier, fill d'Enric Sagnier. Dins dels actes de celebració que hem organitzat, el 16 d'abril passat es va descobrir una placa en record i agraïment a Mn. Florenci Baucells per la gran tasca duta a terme, durant quaranta anys, a la parròquia.

I des d'aleshores, quins canvis substancials hi han aparegut?

El 1970 és nomenat Mn. Josep Breu i, arran de «la primavera eclesial» que suposa el Concili Vaticà II i de les noves línies pastorals, renova moltes coses en la vida de la parròquia. Durant aquests anys creixen amb força moviments apostòlics com ara la JOC, el MIJAC, l'ACO, etc. Alhora, té lloc un canvi cultural que porta com a conseqüència la secularització progressiva de la societat. Posteriorment, són nomenats rectors Mn. Pere Miquel (1979), Mn. Andreu Conangla (1984), Mn. Lluís Portabella (1993) i un servidor.

Al llarg de l'any s'han fet moltes activitats commemoratives: una exposició fotogràfica, concerts, una romeria a Montserrat, un pelegrinatge a Terra Santa...

L'exposició fotogràfica, titulada *80 anys de la parròquia de Sant Ramon*, es pot visitar a l'església fins al proper 5 de setembre. L'acte central tindrà lloc el dimarts 31 d'agost, festivitat de Sant Ramon Nonat, a les 20.00, amb una missa solemne presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona. Hi cantarà el cor de gospel de la parròquia, el nostre grup de cant gregorià, un grup de flautes traveseres... Els actes es clouen el 4 de setembre, amb una cantada d'havaneres, i el dia 5, amb una ballada de sardanes, un dinar de germanor i la representació d'una obra teatral. Durant aquests dies veurà la llum una miscel·lània d'unes 140 pàgines sobre la història de la parròquia, amb articles de preveres i laics que hi han col·laborat al llarg dels anys. També hem fet un punt de llibre commemoratiu.

Quins reptes té plantejats la parròquia de cara al futur?

Avui dia treballem per donar resposta a les noves necessitats que té l'Església. La pastoral actual s'ha de fonamentar en diversos aspectes: l'evangelització, l'acolliment i el testimoni. Cal fer-se present al barri i promoure la participació dels laics i la seva formació. Tots plegats hem de caminar vers una comunitat parroquial que sigui signe i testimoni de l'Evangeli. Tot això estarà en mans del nou rector, Mn. Lluís Ramis, ja que el 5 de setembre m'acomio per anar-me'n a una altra parròquia: Santa Maria Magdalena, a Nou Barris (Barcelona).

La comunitat filipina celebra l'Assumpció

Redacció / Barcelona

El 15 d'agost passat va tenir lloc a la parròquia de Sant Agustí la celebració solemne de la festivitat de l'Assumpció de la Mare de Déu, amb l'assistència de més de mil fidels. El P. Avelino, responsable de la parròquia personal de la comunitat filipina a Barcelona, va adreçar en la seva homilia —pronunciada en tagalog— paraules d'encoratjament a aquest nombrós col·lectiu.

Els va dir que Maria «vetlla incansable amb gran amor i tendresa» per les seves necessitats i que mai no oblida els seus pares, fills, germans i avis, que esperen a les Filipines la seva ajuda i el moment de reunir-se tots plegats. El P. Avelino també va convidar la comunitat filipina a pelegrinar a Montserrat i a visitar la Moreneta. Ella, va assegurar, els acull i protegeix perquè «Maria de Montserrat és la nostra Maria».

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es

Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

Solsona

Festa major al Miracle

El P. Josep Maria Soler reclama el paper de l'Església catalana en l'afirmació de Catalunya com a país

Ramon Estany
Riner

Amb joia i agermanament, els fidels del santuari del Miracle, al bisbat de Solsona, van celebrar el 8 d'agost passat la seva tradicional Festa Major tot lloant la Verge Nena. Va ser un aplec festiu que enguany els fidels de la contrada van aprofitar per donar gràcies a Déu per la bona collita. Així, van envoltar l'altar del Miracle amb espigues de blat i una ofrena de 12 paneres de gra de blat. L'ofrena havia estat feta pels pelegrins el divendres 6 d'agost al vespre, en el decurs de la tradicional Vetlla a Santa Maria.

L'acte central de la festivitat va ser el diumenge al migdia, amb la solemne eucaristia presidida pel Pare Abat de Montserrat, Josep M. Soler, i concelebrada pels frares de la comunitat benedictina del Miracle, en una església plena de fidels. En l'homilia, l'abat de Montserrat va recordar les paraules de l'Evangeli referents a les noces de Canà, en què Maria diu als servidors: «Feu tot el que Jesús us digui». «Aquestes paraules —va dir el pare abat— continuen ressonant en tots els santuaris marians i tenen un ressò particular al Santuari del Miracle.»

El P. Josep M. Soler va ressaltar que aquí, al Miracle, la participació de Maria en la vida de l'Església es va traduir en unes paraules concretes, un missatge semblant al de les noces de Canà, dit amb paraules diferents, però en el fons el mateix: «Torneu a la part de Déu.» «El missatge del Miracle —va dir el pare abat— és un missatge de reconciliació amb Déu, de redescobrir

El santuari del Miracle es va omplir a vessar.

aquest Déu que estima profundament i entrayablement, aquest Déu que és Creador i Pare alhora, tan proper a cadascú de nosaltres.»

Seguint l'homilia, l'abat va recordar que «el missatge del Miracle parla de relació reconciliada amb Déu, de reconèixer que no sempre estem a l'alçada del que Déu esperava de nosaltres i de reconèixer que Déu està sempre disposat a donar el perdó». I aquí va remarcar la segona paraula del missatge: «Una invitació a deixar entrar Jesucrist en la pròpia vida.» Per al P. Josep M. Soler, la invitació de Maria suposa establir «una relació amical amb Jesucrist» tenint en compte que no n'hi ha prou que sigui un amor individual desconnectat dels altres, perquè no es pot ser autènticament dei-

xeble de Jesús i cristià sense pertànyer a la comunitat cristiana, al Poble de Déu. Per això, l'abat de Montserrat va subratllar que «el missatge del Miracle parla també de la vida litúrgica de l'Església, de viure el culte amb sinceritat de cor, i a més, parla de testimoniar-ho als altres perquè puguin fruit d'aquesta pau, d'aquesta joia i esperança que dóna Jesucrist».

Va cloure aquesta part de l'homilia exhortant els fidels a «emportar-nos a casa, després d'aquesta celebració, aquesta invitació de la Mare de Déu a millorar la nostra relació amb Déu i a aprofundir la nostra relació amb Jesucrist, a sentir-nos més membres de l'Església i del Poble de Déu i a viure amb més intensitat la celebració dels sacraments».

L'abat de Montserrat va reclamar en la part final del sermó que els cristians no quedem desconnectats de la vida de cada dia, i per això aquest redescobriments i aquest aprofundiment de la nostra relació amb el Pare i amb Jesucrist, que sempre és portada per l'Esperit, ens ha de fer oberts, solidaris dels nostres germans, tant des del punt de vista de compartir els nostres béns amb els necessitats en tant que puguem, com de compartir també la nostra vida, el nostre temps, d'escoltar els malalts fins a col·laborar amb tants organismes que tenen cura dels més necessitats.

Finalment, Josep M. Soler va dedicar una reflexió al fet nacional de Catalunya, més enllà de la dimensió social de la fe cristiana, que com a ciutadans d'un poble, d'un país, en aquest moment la nostra societat necessita del compromís dels cristians. L'Església, els pastors i el poble de Déu han acompanyat sempre des del naixement de Catalunya la seva realitat i desenvolupament com a poble. I «en aquests moments tots ens hem de sentir responsables de tirar endavant també el nostre país per coherència amb la nostra fe, perquè l'amor als germans passa també per l'amor als pobles i al conjunt de les persones que formen una nació».

Vic

Les pàgines viscudes de Mons. Josep Maria Guix

Xavier Bisbal / Vic

El difunt Josep Maria Guix, bisbe de Vic entre el 1983 i el 2003, va dedicar-se en el darrers mesos de la seva vida a escriure les seves memòries. Sota el títol *Retalls d'unes pàgines viscudes*, l'obra ha sortit a la llum recentment com a testimoni d'una vida intensa i extensa d'un dels eclesiàstics més rellevants de la Catalunya de la segona meitat del segle XX. Editat per Diac, es troba a les llibreries religioses com una bona lectura per al públic en general.

En la seva introducció, Guix explica que «aquestes pàgines no són ni volen ser unes "confessions", ni tampoc un "diari" de la meua vida. Més aviat són una visió sintètica, més o menys ordenada cronològicament, de la trajectòria humana, cristiana i ministerial dels vuitanta-dos anys de la meua vida, subratllant-ne el fet que trenquen la monotonia o sobresurten una mica sobre la rutina del que han estat els actes habituals i ordinaris de cada dia».

Una de les parts més rellevants de l'obra és un testament espiritual, amb el qual es conclou el llibre i es sincera el prelat difunt. En les pàgines anteriors, Guix repassa tota la seva vida, començant pels records d'infància —la família, la guerra

civil i la postguerra— i seguint pel període d'estudis al seminari de Solsona, Barcelona i Comillas. Destaca el moment de la seva ordenació sacerdotal, en la multitudinària celebració del Congrés Eucarístic de Barcelona, i els primers destins de la seva vida presbiteral: Sabadell i estudis socials a Madrid, on esdevingué el primer doctor i degà de la Facultat Lleó XIII.

També causa especial interès tota la seva etapa a Barcelona en els anys del Concili i postconcili, primer com a vicari general —amb les seqüeles de la manifestació de capellans a Barcelona el maig de 1966— i després com a bisbe auxiliar. Guix parla de les dificultats que van envoltar l'ordenació, així com l'indult de quatre eclesiàstics processats i condemnats i de les seves relacions amb les autoritats.

La part com a bisbe residencial de Vic és més sistemàtica, però fa un repàs complet de vint anys de pontificat. Entre molts altres temes, destaca tot el procés per al nou Museu Episcopal de Vic. Les últimes planes estan dedicades a la seva renúncia, comiat i a la col·locació del seu retrat a la sala de sínodes del Palau Episcopal. Explica la seva vida com a bisbe emèrit, residint a les Germanetes dels Pobres de Vic, així com el seu darrer viatge a Madrid.

El bisbe Guix explica que «tres motius principals m'han mogut a escriure aquests *Retalls d'unes pàgines viscudes*: aprofitar el temps sense caure en la indolència de passar hores i més hores assegut en un sofà sense fer res o contemplant programes televisius; complaure, almenys parcialment, unes quantes persones que m'han demanat insistentment que escrivís les meves memòries, i intentar satisfer una finalitat terapèutica. Dues —la primera i la tercera—, em sembla haver-les assolides d'una manera força satisfactòria, de la qual cosa dono de tot cor gràcies a Déu. La segona, em sembla que no sóc jo qui he de jutjar si l'he aconseguida o no, perquè ningú no és bon jutge en causa pròpia. Més aviat són els lectors qui ho hauran de dir, després de llegir les pàgines del llibre.»

Mons. Josep Maria Guix i Ferreres va néixer el dia 19 de desembre del 1927 a la Coromina, Cardona, bisbat de Solsona. Va ser ordenat prevere a Barcelona en el Congrés Eucarístic Internacional, el 31 de maig de 1952. L'any 1968 va ser ordenat bisbe auxiliar de l'arxidiòcesi de Barcelona. Va ser nomenat bisbe de Vic el dia 20 de juny de 1983 i ho va ser fins el juny del 2003. Va morir a Vic el dia 28 de juny de 2009, a l'edat de 81 anys.

Mons. Josep M. Guix.

L'autora explica el procés creatiu de la seva obra.

Una exposició que representa una síntesi de natura i cultura.

Els tapissos de Maria Assumpció Raventós envaeixen Montserrat

L'exposició «M. A. Raventós: tapissos i llibres d'artista» es pot visitar al Museu de Montserrat fins al 12 d'octubre

Redacció / Montserrat

L'Espai d'Art Pere Pruna del Museu de Montserrat exposa, fins al proper 12 d'octubre, una vintena de tapissos i llibres d'artista de Maria Assumpció Raventós. Es tracta d'una selecció d'obres seves de gènere i tècnica molt diferents, per mitjà de les quals l'autora plasma allò que la commou: una síntesi de natura i cultura que mostra la seva set insaciable de coneixement, i aquest perfecte equilibri entre unitat i varietat que destil·len les seves creacions.

M. A. Raventós: tapissos i llibres d'artista és el títol de la mostra, comissariada per la historiadora i crítica d'art Sílvia Muñoz d'Imbert, en la qual

recull una sèrie de tapissos realitzats durant la dècada dels vuitanta i principis dels noranta que mostren el seu mestratge a través de la tècnica de l'alt lliç i els tints manuals, i que iconogràficament s'inspiren en els entorns naturals en què s'emmiralla l'autora: hi predominen el blau de la Mediterrània i els ocres i verds del seu Penedès natal.

D'altra banda, una àmplia sèrie de llibres d'artistes, alguns realitzats mitjançant la col·laboració d'altres creadors, des de la dècada dels vuitanta fins a l'actualitat, i que mostren, com un mosaic, l'ampli ventall d'interessos que nodreixen l'obra de Maria Assumpció Raventós després de seixanta anys de trajectòria.

«Murs nòmades»

Maria Assumpció Raventós (Sant Sadurí d'Noya, 1930) va aprendre la tècnica del tapís de la mà de Josep Grau-Garriga, deixeble de Jean Lurçat i capdavanter de l'Escola Catalana del Tapís, a la Casa Aymat de Sant Cugat del Vallès, i es va lliurar a aquest art, en el qual de seguida es va fer famosa, des dels anys setanta fins ja entrats els noranta. Amb la tècnica de l'alt lliç, reïx a suggerir les formes i els colors del paisatge del Penedès, des de la catifa verda de les vinyes a l'estiu, passant pels ocres i les línies retorçades dels ceps nus a l'hivern, i encara amb la imatge rocallosa i fantasmagòrica de la muntanya de Montserrat per acabar amb el blau

de la Mediterrània, tot adoptant uns relleus que doten aquests «murs nòmades», com diu la comissària de la mostra, d'un caràcter tridimensional.

Amalgama creativa

L'any 1985, Maria Assumpció Raventós va fer una exposició, juntament amb Teresa Gironès, que es titulava *Sota la màgia de Gutenberg*, i deu anys més tard una altra que es deia *Tipografies*, que Daniel Giralt-Miracle va qualificar com a «osmosi d'escriptura plàstica i escriptura literària», i com a exponent de la «cultura mosaic», que és la que estem vivint. Aquests «llibres objecte», a més de mostrar-nos el procés creatiu de l'artista, suggereixen una certa sensualitat per mitjà de les rugositats i el color, plana a plana, tot fent conviure el *collage*, el dibuix, la pintura i la ceràmica, i col·laborant en una amalgama creativa amb poetes i escriptors. És una autèntica biblioteca d'accent matèric i escultòric, amb una iconografia pròpia d'aquell que esguarda la vida amb ulls inquietos, amb actitud constant d'aprendre i voluntat de ser-hi present.

La Diputació de Tarragona impulsa l'arranjament d'ermites en 32 municipis de la demarcació

Joan Boronat / Tarragona

La Diputació de Tarragona ha aprovat inversions en 32 municipis i entitats del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre per a l'arranjament d'ermites i els seus espais annexos. Les aportacions de la institució intercomarcal per millorar les condicions d'aquest patrimoni històric i cultural del territori sumen 80.000 euros.

Algunes de les millores que s'impulsaran amb aquests ajuts són la restauració de les pintures murals de la nau principal de l'ermita de Paret Delgada, a la Selva del Camp; el nou enllumenat de la capella de Santa Caterina del monestir de Poblet, a Vimbodí i Poblet; les millores a l'interior de l'ermita de la Mare de Déu de l'Aldea; l'arranjament de la capelleta exterior de la Mare de Déu de la Fontcalda, a Gandesa; l'arranjament de l'entorn de l'ermita de l'Abellera, a Prades, o diverses obres a l'ermita de Sant Joan de Montblanc, entre moltes altres actuacions.

Les ajudes s'han atorgat tenint en compte diferents valoracions. En aquest sentit, s'han tingut en compte criteris de prioritat, com ara la urgència a realitzar l'obra, la importància artística, arquitectònica i històrica de l'ermita, aspectes arquitectònics i la quantitat de població dels municipis sol·licitants.

La bona notícia

Una revista per a adolescents i joves

Supergesto és una revista en castellà per a adolescents i joves cristians, compromesos a fer quelcom per les missions catòliques. És diferent d'altres moltes publicacions que existeixen al mercat: no tracta de roba ni de modes, tampoc d'artistes o cantants coneguts, i menys de futbol o de futbolistes de fama mundial. La revista versa sobre missioners i missioneres que donen la vida pels altres, especialment pels que no tenen veu ni vot, que sofreixen situacions de dolor i d'injustícia.

En les pàgines de la revista es publiquen testimonis o entrevistes a missioners, així com informació sobre les campanyes de l'Església catòlica a favor del Tercer Món. Presenta, en particular, projectes missioners que els joves d'aquí han ideat i posen en marxa. Són iniciatives que, en molts casos, passen per viatjar a un país del Tercer Món durant l'estiu i cooperar directament amb algun pare missioner per viu-

amb qualsevol tema o problema que inquieti. Són aquells adolescents i joves que no es conformen a mirar només el que passa, sinó que desitgen actuar i canviar allò que és injust, que no va bé, com l'extrema indigència, la corrupció, la violència o tota mena de frivolitats. Per a més informació sobre *Supergesto* podeu adreçar-vos a: Obras Misioneras Pontificias de España c/ Fray Juan Gil, 5 - 28002 Madrid.

Francesc Gamissans

Història (6)

La pobresa i les institucions assistencials a la Barcelona medieval

Josep Capdevila i Soldevila

Arxiver de la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor

L'expansió comercial i militar cap a la Mediterrània va fer augmentar el comerç i la riquesa de Barcelona i la va convertir en una de les primeres potències marítimes europees.

Al voltant de l'antic nucli romà s'havien anat instal·lant gradualment activitats econòmiques artesanals, construccions navals, transportistes i tota mena de mercaders que vivien d'un comerç de distribució. És, però, a començament del segle XIV que la indústria de Barcelona experimenta una gran creixença, seguint el ritme de l'activitat mercantil i marinera. Als barris del nord de la ciutat s'hi va desenvolupar un veritable nucli industrial tèxtil, amb treballadors dedicats sobretot a la fabricació de teixits de llana, a gran escala, per ser venuts als mercats exteriors. Coincidint amb aquest desenvolupament, els rics burgesos cada vegada anaven adquirint més força i van aconseguir organitzar-se en diferents grups o mans per obtenir privilegis reials, amb avantatges fiscals i jurídics que els van permetre incidir més en el govern municipal.

L'augment de l'activitat econòmica va propiciar un increment de població urbana, que serà la causa d'una transformació profunda, no estrictament social i econòmica sinó també d'ideologia, amb canvis de mentalitat i comportament. Nous hàbits de consum, acumulació de riqueses en poques mans, grans despeses sumptuàries, expansió de l'artesanat i construcció de grans obres arquitectòniques.

Les institucions hospitaleres eclesiàstiques, que eren la major part de les que fins llavors existien a la ciutat, no eren suficients per assistir l'augment de població urbana. Van ser els barcelonins caritatius —la burgesia i sobretot els ciutadans honrats i els mercaders, que havien acumulat riqueses i honors— que van sentir la necessitat de protegir els més necessitats i, tant en vida com en les seves darreres voluntats, van fer fundacions o deixes, per a bé d'ànima, a favor d'institucions religioses, especialment les que acollien pobres i malalts.

L'hospital d'en Pere Desvilar

Aquesta fundació pietosa, per expressa disposició del seu fundador Pere Desvilar, va ser coneguda amb el nom d'«hospital de l'almoïna de Barcelona fundat per Pere Desvilar» i, més tard, hospital de Sant Pere i Santa Marta. Aquest ciutadà honrat de Barcelona, probablement mestre espaser, fou conseller de la ciutat el 1290, conseller segons el 1296, i conseller en cap el 1303 i el 1309.

Els darrers anys del segle XIII o principi del segle següent va fundar un hospital per a pobres en un edifici amb capella que havia fet construir al barri de Ribera, prop del pont de

Sant Daniel, entre la platja, el convent de Santa Clara i el Rec comtal, més o menys on actualment s'alça l'estàtua eqüestre del general Prim, al parc de la Ciutadella.

Per disposicions de 20 d'abril del 1308, Pere Desvilar, sentint-se plenament ciutadà de Barcelona i orgullós del seu règim municipal, volgué que després de la seva mort i la del seu germà Jaume, la institució passés sota regiment i administració del Consell de Cent, dels còsols de mar o dels prohoms laics de la ciutat, prohibint, malgrat ser un fervent cristià, que estigués sota el govern de qualsevol persona eclesiàstica.

En un primer moment l'hospital es va destinar a acollir i alimentar quatre parents seus pobres, però el 1311, poc abans de morir, en testament datat el 28 de juny, davant del notari Jaume de Folquers, va deixar un capital constituït principalment per censals que percebia a les ciutats de Badalona i Barcelona, amb capacitat suficient perquè els pobres beneficiats atesos poguessin ser dotze. Volia que els acollits estiguessin ben tractats perquè es va preocupar de fixar-ne la dieta. Els aliments que rebrien eren: un pa de forment de sedàs, vi fort i no aigualit, carn de moltó o de vedella, i en dies d'abstinència peix, formatge o ous, una ració de cuinat decentment cuit, tant en dia de carn com en dia de peix. Si sobrava alguna cosa, se la podien endur a casa seva. El menjar se'ls servia entre les nou del matí i el migdia.

Va determinar també que s'habilités una estança com a dormitori. Sembla que els primers anys, l'objectiu de la institució, com el nom d'almoïna indica, era només facilitar aliments a un nombre determinat de pobres. No era, doncs, un lloc on s'hi pogués pernoctar. També el mateix Desvilar hi va fundar una capellania a fi que un sacerdot pogués celebrar perpètuament una missa a l'altar principal de la capella, dedicat a sant Pere apòstol i santa Marta, en honor de Déu i de la Verge Maria i per la salut i repòs de la seva ànima.

Després de la mort de Pere Desvilar, els ciutadans de Barcelona van continuar protegint la institució amb deixes testamentàries. Cal remarcar la del ciutadà Guillem Deuslondé, que el 1323 n'hi féu una per valor de cent mil sous que va permetre ampliar fins a 182 les racions alimentàries a distribuir i adquirir uns molins a les basses de Sant Pere que van produir unes rendes considerables.

La prosperitat adquirida en èpoques anteriors es va veure estroncada per les males anyades que a partir de l'any 1310

va tenir la Corona d'Aragó i que van culminar en una terrible crisi alimentària el 1333, a causa d'una pèssima collita de blat. La memòria popular ha recordat aquest any com «lo mal any primer». L'escassetat va ser general i els preus van augmentar de tal manera que, malgrat que el Consell de Cent va subvencionar el preu del blat per posar-lo a l'abast de tothom i va procurar adquirir-ne de diverses procedències, no va poder evitar que la fam i la mortaldat s'estenguessin per la ciutat i la pagesia pobra.

Malalties i misèria

Una població mal alimentada va ser terreny abonat per a l'aparició de malal-

Porta de l'església de Santa Marta de l'Hospital de Pere Desvilar, avui a l'hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

ties i brots epidèmics. En aquest context de misèria generalitzada un factor accidental, molt greu, fou la pesta negra, que va arribar a Barcelona el 1348 i que va delmar quasi la meitat de la població. La disminució de la població i, per tant, de la producció va causar una minva en les rendes agràries de la noblesa, la qual va reaccionar agreujant l'explotació i la subjugació de les classes populars.

Les institucions assistencials de la ciutat —els hospitals laics i eclesiàstics, la Pia Almoïna de la catedral, els ordes conventuals i els bacins dels pobres de les parròquies— es van veure impossibilitats de poder atendre tanta necessitat.

És possible que les epidèmies i els canvis socials que van provocar fossin la causa de la preocupació demostrada pels consellers pel que fa al bon govern de la ciutat i la inquietud per millorar-ne les condicions de salubritat.

El Consell nomenava anualment dos prohoms que juraven exercir el càrrec d'administradors de l'hospital de Pe-

re Desvilar amb lleialtat i diligència. Aquests administradors, per una concessió de Pere III del 1376, quedaven lliures i immunes de tot servei a l'exèrcit, excepció feta de si hi assistia el rei o el seu primogènit. També el Consell nomenava un metge i tenia control sobre les medicines que subministraven els especiers.

Amb el temps, l'hospital es devia quedar petit i el Consell l'any 1370 es decidí ampliar-lo. Es devien construir dues sales per a malats, amb separació d'homes i dones, i una sala per a nens i nenes expòsits. L'hospital disposava d'horta on s'hi cultivava espècies i herbes medicinals, a més d'hortalisses i alguns arbres fruiters. La documentació indica que en anys de misèria els veïns saltaven la tàpia de l'hospital per robar-hi fruita i hortalisses.

El Consell de Cent, el Capítol de la Catedral i sobretot el rei Martí l'Humà van promoure la unió dels establiments assistencials de la ciutat en un

de sol: l'Hospital de la Santa Creu. Aquesta unió fou confirmada per butlla del papa Benet XIII en data 5 de setembre del 1401. Després de la unió dels hospitals de la ciutat, el de Pere Desvilar, potser per deficiència del contracte, devia només ingressar la infermeria a l'Hospital de la Santa Creu, amb una bona part de rendes, bens i drets de l'hospital, però no la causa pia del llinatge del fundador que va continuar administrada pel Consell, que va mantenir les obligacions d'alimentar un determinat nombre de pobres.

L'hospital fou enderrocat l'any 1717, quan Felip V va fer enderrocar el barri de Ribera. Ben aviat, però, l'Ajuntament va adquirir al marquès

de Sentmenat, per 2.000 lliures, uns terrenys situats al carrer de la Riera de Sant Joan per tal d'aixecar-hi novament aquest centre. El 1735 es va posar la primera pedra a la capella del nou hospital, una de les primeres esglésies barroques construïdes a la ciutat, amb un interior projectat pel mestre d'obres municipal Josep Juli i Fabregat i dedicada a sant Pere i santa Marta. Se'n conserva una traça, custodiada a la Biblioteca de Catalunya, d'un magnífic altar major de l'escultor barroc Pere Costa, obra projectada però no construïda.

L'hospital va funcionar de forma autònoma fins al 1841, en què va passar a dependre altre cop de l'hospital de la Santa Creu. L'església va persistir fins a la reforma de la Via Laietana l'any 1912. La façana, amb la imatge de santa Marta, patrona de la Confraria dels hostalers i taverners, obra de l'escultor Benet Sunyer, deixeble de Carles Grau, fou reconstruïda a l'entrada del pavelló de les cuines del nou hospital de la

La Bíblia a l'època moderna

Una lectura crítica de les Sagrades Escrip-tures permet reconèi-xer les diferents tradicions entreteixides en la seva narrativa

Dr. Adolfo D. Roitman
Conservador dels
rotlles de la Mar
Morta, Museu
d'Israel, Jerusalem

Des de l'antiguitat fins als nostres dies, la Bíblia hebrea i cristiana ha captivat l'interès dels éssers humans, tant creients com agnòstics. Les històries d'Abraham o de Jesús, el Decàleg o els Salms van esdevenir peces clau de la cultura judeocristiana, assentant els temes fundacionals de l'art, l'ètica o la pietat de la civilització occidental. Per generacions, els lectors han trobat a les seves pàgines inspiració, consol i una espiritualitat profunda, així com també una font inesgotable d'informació sobre la societat, la literatura, el pensament i la religió del poble d'Israel

en l'època antiga. En temps pretèrits, l'estudi tradi-cional de les Sagrades Escrip-tures es va caracteritzar per examinar el text (filologia), les idees i creences (filosofia i teologia) i la realitat fàctica dels seus relats (història). L'espectacular desen-volupament de les ciències bíbliques en les darreres dècades, però, es va veure acompanyat per la introducció de nous mètodes científics d'anàlisi (per exemple: arqueologia, sociologia, antropologia i religions comparades), transformant l'estudi de la Bíblia en un camp apassionant, desafiant, però molt sofisticat, apropiat ara només per a experts en la matèria. Aquesta especialització ha derivat en una esclatxa creixent entre els «ex-perts» i els «llocs», i ha creat una situació insostenible d'estranyament entre tots dos grups. La hiperprofessionalització dels estudis bíblics va convertir la Bíblia

en una obra gairebé esotèrica, i molts cops incompreensible per al lector no-especialitzat. Malauradament, aquest buit ha estat ocupat en els darrers anys per grups fonamentalistes de diferent tarannà (ja siguin ultraortodoxos jueus, evangelistes cristians o xiïtes islàmics), presentant una imatge tergiversada, i molts cops retrògrada, dels textos sagrats, en descontextualitzar-los i llegir-los de manera literal.

Un exemple en aquest sentit és la polèmica en alguns cercles cristians sobre la teoria de l'evolució de les espècies proposada per Charles Darwin en el segle XIX, a partir d'una lectura tendenciosa del text bíblic de Gènesi 1. Com ho reflecteix el text se-güent: «L'evolució en sentit darwinià s'ensenya com un fet demostrat a les escoles i a la televisió i rarament és qüestionada o examinada críticament. Aquest és un fet molt desafortunat. Si se li demostrés al públic en general que l'evolucionisme és erroni, l'únic que podria omplir el buit seria Déu. Els incrèduls no volen un Déu sobirà que governi l'univers. Ells desitgen un déu (l'evolució) que puguin examinar, exhibir i proclamar en el món secularitzat i irreligiós. L'evolucionisme és una doctrina perillosa i condemnatòria per a les ànimes dels homes. És una vacuna poderosa de Satan contra el cristianisme.»

Quants errors i polèmiques s'haurien evitat si en lloc de llegir la versió bíblica de la creació a Gènesi 1 d'una manera literal, aquests fonamentalistes ha-guessin interpretat el text a la llum de la literatura mitològica de l'Orient antic (com és el cas de l'epopeia de la creació mesopotàmica, *Enuma Elish*), col·locant la narració bíblica en el con-text literari, religiós i simbòlic propi de la seva època!

Un text complex

Tal com ho vaig posar de manifest en el meu recent llibre *Bíblia, exégesis*

y religión. Una lectura crítico-histórica del judaísmo (Editorial Verbo Divino, 2010), el text bíblic és per naturalesa complex, amb moltes repeticions i contradiccions, on es combinen fonts literàries de diferent origen i natu-raleza. És per això, llavors, que una lectura crítica de les Sagrades Escrip-tures permet reconèixer les diferents tradicions entreteixides en la seva narrativa, descobrint a través seu la riquesa literària i ideològica amagada en les seves paraules. Així mateix, la lectura científica de la Bíblia permet recontextualitzar creences, pràctiques i institucions. Cal reconèixer que, en alguns casos, aquesta aproximació crítica posa en dubte algunes «veritats sacrosantes» de la fe, desqualificant les lectures fonamentalistes com a impròpies i anacròniques. D'aquesta

manera, llavors, la narració bíblica deixa de ser una història «objectiva» per esdevenir un mite polivalent subjecte a lectures diferents. Però en altres casos, contràriament, aquesta mateixa lectura aparentment subver-siva, herètica i antireligiosa permet entendre els textos en els seus marcs culturals específics, recuperant diàlegs oblidats i polèmiques perdudes en les boires del temps.

D'aquesta manera, doncs, la Bíblia deixa de ser, segons aquesta perspec-tiva, un llibre l'«essència» del qual és definitiva, absoluta i estàtica, per es-devenir un fenomen històric i cultural complex. Aquesta aproximació permet veure les Sagrades Escrip-tures com un document policromàtic, on es reflectei-xen els nombrosos matisos de la pietat, el pensament i la societat del poble jueu a l'antiguitat. En darrera instància, una lectura crítica de la tradició bíblica s'entronca en la llarga tradició de l'hu-manisme, promovent la tolerància i el respecte de «l'Altre».

Presentada la nova edició del llibre «L'amor humà en el pla diví»

Zenit / Ciutat del Vaticà

Recentment es va presentar a Roma, a l'Auditori de l'Institut Pontifici Joan Pau II, la nova edició de *L'amor humà en el pla diví. La redempció del cos i la sacramentalitat del matrimoni a les catequesis del dimecres (1979-1984)*, de Joan Pau II, dirigida per Gilfredo Marengo i editada per la Libreria Edi-trice Vaticana. El volum recull, en una nova edició, les catequesis sobre l'amor humà que Joan Pau II va pronunciar entre el 5 de setembre del 1979 i el 28 de novembre del 1984.

Aquest recull de catequesis represen-

ta un dels fruits més característics del llarg servei petrí de Joan Pau II. La visió del papa Wojtyla de l'home a través de l'amor resulta particularment actual per conèixer l'home contemporani i interpretar la complexitat de la seva vida, precisament a partir de l'experi-ència, compartida i accessible a tots, de l'amor. Aquesta nova publicació de les *Catequesis* de Joan Pau II s'insereix en l'obra d'aprofundiment de l'amor com a específic de la fe cristiana, és a dir, com la qüestió fonamental cap a la qual també la recent encíclica *Deus caritas* est ha captat l'atenció dels creients i de la reflexió teològica.

 CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi per 117€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP	Tel.	NIF
_____	_____	_____

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 117€ per any
☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Dos pagaments semestral de 58,50€
☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

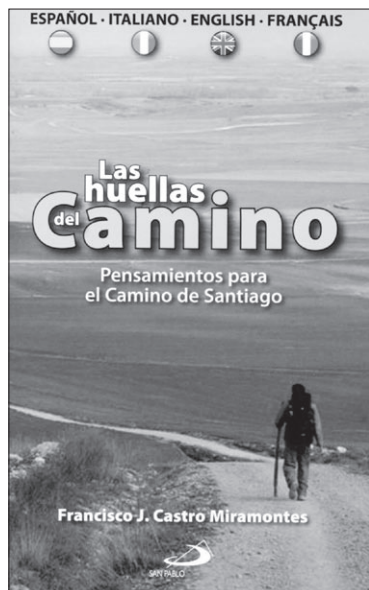
Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Experiència interior

El Camí de Sant Jaume és essencialment una experiència única i irreplicable, en la qual cada pelegrí té el seu propi itinerari, perquè la peregrinació és abans que res una experiència interior, espiritual, una trobada o retrobament amb un mateix. Aquest llibre conté un conjunt de pensaments senzills en quatre idiomes (castellà, italià, anglès i francès) que miren d'animar el cor del pelegrí, al llarg de trenta dies, per millorar com a persona.

Francisco J. Castro Miramontes, Las huellas del Camino. Pensamientos para el Camino de Santiago. Editorial San Pablo, 2010, 40 pàg.

Estabilitat sentimental

Aquest llibre, escrit per la psicòloga Maria Helena Feliu, pretén mostrar la via d'accés a una relació estable i duradora en un moment en el qual la vida en parella, en un percentatge elevat de casos, condueix a un fracàs, molts cops irremediable. Una sèrie de consells i estratègies pretenen dur la convivència a bon port i aportar claus assequibles per a tothom i que puguin ajudar a identificar possibles errors i falses expectatives.

Maria Helena Feliu, Vivir bien en pareja. 10 claves para una relación estable y duradera. Plataforma Editorial, 2010, 158 pàg.

Nou estil de vida

Una de les causes de l'abisme humà i de l'esgotament medioambiental que patim és la forma de vida bojamment consumista de les societats desenvolupades. S'imposa, per tant, un canvi al nostre estil de vida occidental i per això el religiós marianista José Eizaguirre proposa un mitjà: comunitats de persones dedicades a posar en pràctica i estendre un estil de vida desenvolupat que sigui sostenible, solidari i també espiritual.

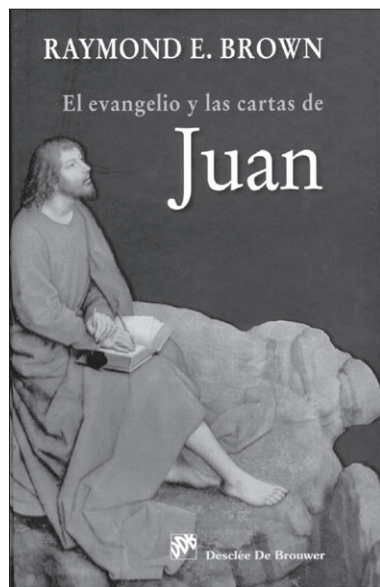
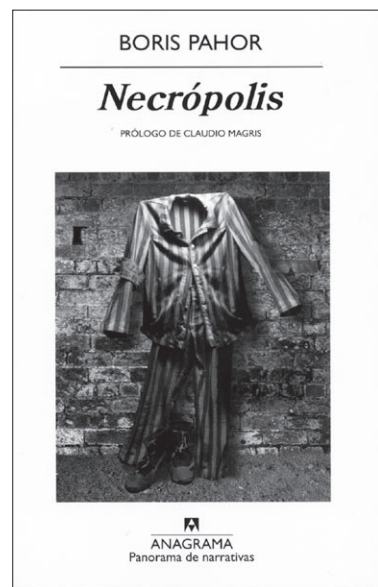
José Eizaguirre, Una vida sobria, honrada y religiosa. Propuesta para vivir en comunidad. Ediciones Narcea, Col·lección Espiritualidad, 2010, 164 pàg.

Testimoni de l'horror

Escrit amb un llenguatge cru que no cedeix a l'autocompassió, *Necrópolis* és un llibre autobiogràfic intens i esgarrifós, una autèntica obra mestra. L'escriptor Boris Pahor relata la seva experiència perquè no quedi a l'oblit. A través d'aquestes pàgines, se'ns ofereix el testimoni fidel de l'atrocitat dels camps de concentració nazis, així com un document emocionant sobre la capacitat de resistència i la generositat de l'individu.

Boris Pahor, Necrópolis. Editorial Anagrama, Col·lecció Panorama de Narrativas, 2010, 262 pàg.

Escrips joànics

El sacerdot i exegeta nord-americà Raymond E. Brown és reconegut internacionalment com un dels principals estudiosos contemporanis de la literatura joànica. Ja el 1960 va publicar un primer comentari a l'evangelí de Joan, reeditat diferents cops. I en anys posteriors (1967, 1979, 1982) ha anat analitzant els textos joànics. En aquesta obra s'ofereix una síntesi magistral d'un llarg itinerari de recerca i d'estudi.

Raymons E. Brown, El evangelio y las cartas de Juan. Editorial Desclée De Brouwer, Biblioteca Manual Desclée, 2010, 224 pàg.

Contes populars

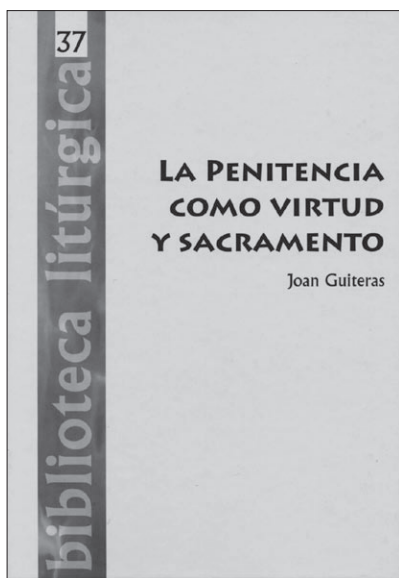
Francesc de S. Maspons i Labrós va ser un dels folkloristes catalans més destacats del segle XIX. Va recollir per escrit una gran quantitat de contes explicats per persones que els conservaven per tradició oral, transmesa durant generacions. En aquest llibre es publiquen els dos primers volums de *Lo rondallaire*, considerada la seva obra culminant, amb un interessant estudi de Josep Maria Pujol, professor de la Universitat Rovira i Virgili.

Francesc de S. Maspons i Labrós, Lo rondallaire. Cossetània Edicions, Col·lecció Biblioteca de Tots Colors, 2010, 230 pàg.

El quart sagrament

El sacerdot Joan Guiteras, doctor en Teologia i director de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, ofereix en aquest volum una àmplia presentació del sentit del sagrament de la Penitència o Reconciliació, i de les actituds amb les quals el creient és convidat a apropiars'hi. L'autor entra després en el que la reforma, fruit del Concili Vaticà II, ha significat per a la seva teologia i la seva pràctica, i acaba amb una síntesi que convida a la reflexió.

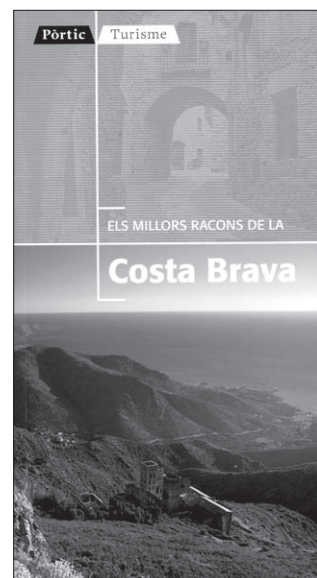
Joan Guiteras, La Penitencia como virtud y sacramento. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Biblioteca Litúrgica, 2010, 254 pàg.

Allunyar-se dels tòpics

La Costa Brava és el destí turístic principal de Catalunya, tant per als visitants estrangers com per al turisme interior. Aquesta guia pretén donar a conèixer vint llocs, allunyats dels tòpics, que destaquen d'una manera especial pel seu interès natural, paisatgístic, històric, patrimonial o simplement anecdòtic. A més, s'inclou per a cada lloc una ruta complementària en cotxe i informació variada i pràctica totalment actualitzada.

AA.DD., Els millors racons de la Costa Brava. Editorial Pòrtic, Col·lecció Pòrtic Turisme, 2010, 88 pàg.

Crítica literària

Un moralisme benpensant

Antonio Tabucchi, afamat autor de *Sostiene Pereira*, és un dels autors de qualitat que la crítica europea té sobrevalorats. Per descomptat, és una opinió personal meua contra la dels seus milers de lectors i els seus crítics entusiastes podrien oposar arguments més o menys sòlids. De fet, és un bon escriptor que domina el llenguatge, que fa servir a la perfecció la tècnica i que, com a bon coneixedor de la tradició novel·lística del segle XX, ofereix una literatura de bon gust. El que deixa un regust agre és haver de compartir les seves coordenades ideològiques com a *priori* per poder gaudir plenament de la seva obra. Parafrasejant l'adagi que sosté que «de bones intencions n'està l'infern empedrat» podria dir-se que de bons sentiments també n'està la literatura fallida plena.

Aquest conjunt de nou relats que Tabucchi empaqueta en el seu darrer llibre compendia les seves virtuts i els seus defectes. En cadascun d'ells, d'ambient cosmopolita (de la costa croata a Berlín, d'Israel a Nova York), trobem un protagonista que fins i tot en l'aparent insignificància de la seva quotidianitat s'enfronta a un passat que li ha deixat petjades doloroses

ANTONIO TABUCCHI,
El temps envelleix de pressa
Edicions 62, 2010, 128 pàg.

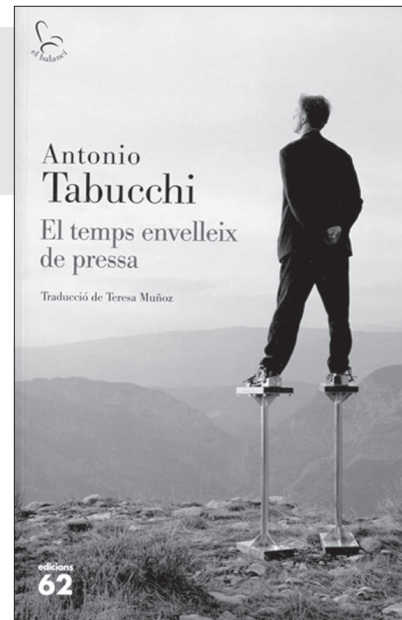
que tan sols s'apunten que, per mitjà de finals oberts, deixen al lector la tasca de reconstruir-los. La veu o el pensament dels seus personatges s'entrellacen amb la narració, de manera que assistim al procés interior dels seus afanys, els seus records i la incertesa sobre el sentit de les seves vides. El ritme es manté potent al llarg de tots aquests relats, encara que finalment es ressenteix de la uniformitat tant del procediment com de l'estil. Vull dir que tots els protagonistes podrien ser un de sol i el mateix, perquè la singularitat estilística del narrador esmorteix la seva individualitat.

De totes maneres, recomanaria la lectura de *Bucarest no ha canviat en absolut* i *Els morts a la taula*. En el primer, un ancià amb símptomes d'Alzheimer, que ha estat ingressat en una residència, rememora davant del seu fill l'angoixa als camps de reeducació

de Ceaucescu. En el segon, un exagent de la Stasi, descregut i sense principis, recorre un dia d'estiu els llocs pels quals va seguir Bertolt Brecht mentre s'adona de la humiliació d'un règim que furgava en la vida de tots els seus ciutadans sense excepció.

Amb un to desencantat, aquest tema del fracàs del sistema comunista reapareix en altres relats, com ara *Entre generals* i *Festival*, on els seus protagonistes intenten mantenir un mínim de la dignitat que se'ls negava. En altres, sota la capa d'una actitud crítica, batega una certa tendència a l'edulcoració que confon en ocasions el lirisme amb el sentimentalisme, com ara a *Em vaig enamorar de l'aire*, i que arriba a espatllar un bon plantejament com el del recurs del familiar agonitzant per recuperar la pròpia infància a *Clof, clof, clofete, clofete*. *Núvols*, sobre un militar afectat per radiacions d'urani

Armando Pego
Professor titular
de la Facultat de Filosofia
de la URL

que conversa amb una nena adoptada, peca també de certa impostació retòrica. L'últim relat, *A contratemps*, reflexiona sobre l'art de contar històries com les que hem esmentat, en les quals la realitat i la ficció s'aboquen cap al futur. Com deia al principi, un talent indubtable, *ma non troppo*.

Crítica cinematogràfica

La pseudoreligió i l'estafa de les 3D

THE LAST AIRBENDER
Director: M. Night Shyamalan.
Intèrprets: Noah Ringer, Nicola Peltz, Jackson Rathbone, Dev Patel.
Ciència ficció, 103 minuts.
Estats Units, 2010.

M. Night Shyamalan definitivament perd el nord en aquesta pel·lícula per a adolescents d'intel·ligència reduïda. Incoherent amb la seva trajectòria filmica en la qual a través d'històries simples sabia plantejar enigmes profunds —*El sisè sentit* (1999), *El bosc* (2004), *La jove de l'aigua* (2006)—, ara ens enfrontem a una història visualment espectacular però radicalment buida.

L'any 2005, Nickelodeon va començar a emetre una sèrie animada original anomenada *Avatar: The last airbender*. La sèrie va tenir un èxit important d'audiència i això va cridar l'atenció dels estudis de Hollywood, que van proposar a Night Shyamalan portar a la gran pantalla el projecte. Paral·lela, a la vegada que dependent, del fenomen *Avatar* (2009) de James Cameron, la pel·lícula de Shyamalan proposa una sèrie de continguts pseudoreligiosos com en la seva antecessora. Així, s'hi donen cita esperits, meditació, avatars, sacrificis, revelacions i llocs espirituals en clau panteista, tot i que encara amb més

superficialitat que en la de Cameron, la qual cosa ja era força difícil.

La peripècia previsible i avorrida narra l'aliança de joves mestres de l'Aire i de l'Aigua que juntament amb la tribu de la Terra es troben sota l'amenaça i opressió de la nació del Foc. L'últim mestre de l'Aire serà el petit avatar Aan (Noah Ringer), que tindrà com a ajudants els germans Katara (Nicola Peltz), jove i sacrificada mestra, i el coratjós Sokka (Jackson Rathbone), que són del poble de l'Aigua. De la banda dels molt dolents hi haurà el rei del foc Ozai i el seu comandant Zuko (Dev Patel, protagonista de *Slumdog milli-*

onaire) i el seu oncle Iroh. Després de produir-se les primeres batalles, arriba l'amenaça de la continuació.

Les convencions del nen prodigi i el seu procés d'aprenentatge, el grup d'acompanyants, el desxiframent de mapes, claus i revelacions i les lluites desiguals són el resultat d'un plantejament infantil que s'aguditzava amb uns diàlegs de to místicoide que ridiculitzen conceptes tan profunds com ara l'*ahimsa* o el cultiu de la meditació. Amb la qual cosa assistim a una presentació superficial d'allò religiós que es confon amb una fantasia caòtica i una simplificació que fuig del sentit i

de la profunditat.

Si cap mèrit té aquesta proposta és mostrar de forma diàfana fins a quin punt són un engany comercial les 3D. El que s'aguditzava quan el pas a 3D té lloc després de la filmació en 2D, com passa a *L'últim guerrer*. Allà el que és espectacular d'algunes seqüències amb els efectes de l'aigua, l'aire, la terra i el foc no pot amagar que estèticament l'invent no és satisfactori. El pretès realisme de les tres dimensions no només altera allò que és real, sinó que resta bellesa a la seva representació. La profunditat de camp, al contrari del que es podria esperar, es perd, els desenfocaments resten eloqüència a la imatge i les superposicions fan que l'animació tingui molt més futur que l'esguerro tridimensional. Altrament dit, aquesta estratagema per guanyar públic i diners, o millora molt tècnicament per oferir profunditat i bellesa, o la gent s'acabarà adonant que és millor veure la versió normal i estalviar-se fins a quatre euros que pot costar el suplement. *The last airbender* n'és un bon exemple.

Els qui considerem que Shyamalan és un bon director capaç de profunditat i eloqüència significativa ja patim amb la segona part anunciada, encara que esperem que el desastre de taquilla faci fracassar aquesta possibilitat. El que podem dir, parafrasejant Groucho Marx, és que ens ha agradat la pel·lícula, especialment quan es va acabar.

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

**BLANCA SERRES MARÇO, PELEGRINA DE TARRAGONA
AL CAMÍ DE SANT JAUME**

«El Camí més gran és l'Amor!»

Samuel Gutiérrez

Com a pelegrina en el Camí de Sant Jaume, Blanca Serres (a la dreta, en la fotografia) ha viscut una de les experiències més enriquidores de la seva vida. En el marc del pelegrinatge organitzat pel Secretariat Interdiocesà de Joventut de Catalunya i les Illes, aquesta jove tarragonina de 24 anys ha descobert l'alegria de la fe i de la comunió amb als altres, trossos valuosíssims que ara vol encomanar amb entusiasme per tot arreu.

Acabada d'arribar de Santiago, què és el que més t'ha colpit d'aquesta experiència?

Era la primera vegada que feia el Camí i no sabia exactament què m'hi trobaria o com m'hi sentiria, però tenia molt clar que no hi anava com a turista. Indubtablement, allò que més m'ha colpit ha estat l'experiència humana: la connexió amb joves de totes les edats, de diferents parts del món, de realitats socials diverses, amb tota classe de motivacions, anhels i dubtes. I aquesta connexió s'ha produït gràcies al que ens uneix, que és el missatge d'amor de Jesús i la llum de Sant Jaume.

Han estat durs els dies de pelegrinatge?

El Camí ha estat dur, hem caminat prop de 7 hores cada dia, i els nostres cossos han patit força. Sort que ens acompanyava la germana Dolors, que després de caminar tant, encara tenia forces i esperit per revisar les ferides dels nostres peus.

Què t'ha aportat, vitalment i espiritualment, aquesta experiència?

A diferència del que passava amb el nostre cos, cada vegada més cansat, el nostre esperit cada dia es reforça-

va gràcies a la conversa amable, profunda, divertida, espiritual amb els companys de viatge. A més, malgrat el cansament, mai no deixàvem de sentir el so de les guitarres i les veus d'uns músics excepcionals. Personalment, he establert un paral·lelisme interessant entre la pròpia vida i el Camí: caus moltes vegades, pateixes decepcions, apareixen dificultats, trams que es fan molt durs de su-

perar..., però quan penses que ja no pots suportar-ho més, i estàs a punt de defallir, sempre apareix algú que et fa prendre consciència de la teva capacitat per continuar lluitant.

Com has viscut la presència tan propera durant tot el pelegrinatge del vostre pastor, Mons. Jaume Pujol?

Ha estat un exemple de lluita i superació excepcional, però també ha significat un acompanyament entrañable. Al llarg de la nostra vida ens ensenyen i ens indiquen, des de realitats molt diferents, quin és el camí que hem de seguir. Poques vegades trobem algú que no tan sols assenyali,

sinó que també s'arrisqui a compartir el camí amb nosaltres, patint les mateixes dificultats i gaudint dels moments joiosos. El que ha fet el bisbe Jaume és símbol de la seva implicació personal en el camí dels joves, d'una consciència real dels nostres problemes i de les realitats a què fem front diàriament. Va gaudir molt del Camí, i estem molt agraïts per la seva presència atenta i fraternal.

Què ha significat per a tu el fet de trobar-te a Santiago amb més de 12.000 joves cristians d'arreu d'Europa?

La Trobada amb milers de joves ha estat com posar el mòbil a carregar. Ara sento que la paraula «evangelització» ja no cau com una llosa sobre meu, sona més lleugera. Tinc ganes d'explicar el que m'ha passat, vull compartir tot el que he viscut aquí i encomanar als altres la meua alegria. Cal sembrar perquè el gra de blat doni fruit, i la pròpia experiència és el millor reg.

Amb quina vivència et quedes de tot aquest pelegrinatge tan intens?

Desitjava descobrir Déu en els altres i entendre el que Ell espera de mi. En baixar de l'autobús que ens portava de nou a Tarragona em sentia diferent, vaig anar a dormir encara amb l'emoció als ulls. L'Oriol, company de viatge i gran engrescador durant aquests dies tan especials, va ajudar-me a definir l'efecte d'aquest pelegrinatge en mi mateixa i en molts de nosaltres: «Sento que el meu cor cada cop té més ganes d'estimar i sentir-se part de l'Església de Jesús. Potser no he trobat la solució a tots els temors que m'assalten en el meu dia a dia, però he aconseguit el recurs fonamental: El Camí més gran és l'Amor, i l'Amor no passarà mai!»

Eduard Brufau

Rauxa

La Mare de Déu a Catalunya

Fa gairebé quinze dies tota l'Església catòlica va celebrar l'Assumpció de la Mare de Déu, i d'aquí poc més d'una setmana, el dia 8 de setembre, viurem la festa del Naixement de la Mare de Déu. Totes dues festivitats gaudeixen d'una gran tradició a tot Catalunya; la primera concentra bona part de les festes majors del nostre país, mentre que la segona és el dia en què tenen lloc pelegrinatges i aplecs a molts dels nostres grans santuaris marians, com ara Núria. De totes les devocions, la de la Mare de Déu és sens dubte la més estesa i arrelada a les terres catalanes. Des de la nostra patrona, Nostra Senyora de Montserrat,

passant per les múltiples advocacions locals, ja siguin de marededeús trobades o aparegudes, la geografia catalana està sembrada de nombrosos santuaris marians. Sense la presència de Montserrat, Núria, Queralt, la Fontcalda, el Tallat, el Miracle o el Mont, Catalunya seria totalment inconcebible. A través de totes aquestes advocacions, amb els segles s'ha anat teixint tota una devoció genuïnament popular que ha configurat l'ànima del nostre país. En aquestes dates convé tenir-ho present i ens hem d'adonar que Catalunya també és la terra de la Mare de Déu.

Pensant-ho millor

Joan Godayol Colom

Bisbe emèrit d'Ayaviri (Perú)

Aquí van algunes lletres...

Ja he fet 4 anys a Catalunya, des del meu retorn de 45 anys al Perú.

És interessant tot el procés de readaptació i reinculturació a les pròpies arrels de la meua terra. Tinc contacte amb molts grups, persones, institucions i realitats tan diferents i en les quals també, com em mi mateix, s'operen transformacions importants. Em quedo sorprès, pensarós i admirat de tot; i més des d'aquest meravellós cim del Tibidabo, en el qual els Salesians m'han donat un lloc de residència bonic.

Com a bisbe a Ayaviri, aquesta població tan bonica i senzilla, de vegades em van demostrar la seva estimació fent-me participar a les curses de braus, part de la festa de la patrona, la Mare de Déu d'Alta Gracia, i en altres oferint-me algun ball andalús. A tot això responia molt alegre i agraït. La gent no coneixia els meus gustos o preferències, però sí que em veien ballar els seus *huaynos* i assaborir els menjars típics. Des de lluny, Espanya es veu tan petita i agermanada... Ara, de prop es veuen més les diferències i les capelletes...

Em passa pel cap comparar una mica, com quan li passa a un artista que pinta un quadre: que de lluny veu el conjunt, però que s'ha d'apropar molt per donar els retocs de les darreres pinzellades.

Dit d'una altra manera, en aquesta realitat actual relativitzo moltes coses d'una banda i, de l'altra, en valoro d'altres, que si no hi estàs ficat una mica més de prop no pots comprendre ni valorar. En altres paraules, ja vaig entenent una mica més això de Barcelona-Madrid, Catalunya-Espanya, català-castellà, sevillanes-sardanes, dretes-esqueres, nadiu-emigrant, observant-relaxat, obsolet i tradicional-renovat i actual, Trento-Vaticà II, poderós-servidor, ric-pobre, Conferència Episcopal Espanyola-Tarraconense, pastoral-administració... (i més si fos en esport, economia o política).

Que n'és de bonic valorar el do de Déu de la unitat, amb la tasca humana de construir-la en la diversitat. Que n'és de simpàtica la llibertat amb el respecte a la humanitat.

Per això sempre és i serà actual i necessària la bona notícia que ens va portar Jesús de Natzeret, sintetitzada en estimar Déu en el proïsme, preferentment en el més necessitat. Si fins i tot els estaments purament laicals i legalistes requereixen acudir a l'humanisme cristià (fins i tot sense saber-ho conscientment) per a una convivència humana elemental i en pau amb tothom.

Que les vacances ens reconfortin a tots, ens allunyin de les malalties i accidents, ens atreguin feina digna i rendible, i moltíssima alegria i felicitat a allò nen i a allò jove!